

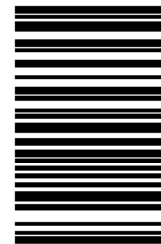
دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۷

جمعه ۹۷/۱۲/۰۳

502|B

502B

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه دروس را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه	تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰

عناوین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

- ۱- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «هزبر - چنبر - گربت - غو» اشاره شده است؟
- (۱) پسندیده - گردن‌بند - ظلم و ستم - خروش
(۲) نیکو - حلقه - گریستن - نعره کشیدن
(۳) توانا - باریک - غم - غریو
(۴) چایک - طوق - اندوه - فریاد
- ۲- معنی چند واژه روبه‌روی آن نادرست نوشته شده است؟
- «آزرم: شرم / حمایل: محافظ / دستور: وزیر / سپردن: طی کردن / مکاید: حيله / هیون: هیزم / زشحه: تراوش‌کرده و چکیده / الحاح: درخواست کردن / درفش: بیرق / یکایک: ناگهان»
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک
- ۳- در معنی واژه‌های کدام گزینه اشتباه وجود دارد؟
- (۱) توند: اسب تندرو / خدو: آب دهان / یم: دریا / غضنفر: شیر
(۲) آبرش: اسبی که بر اعضای او نقطه‌ها باشد. / نفیر: فریاد و زاری با صدای بلند / گرز: کویال / درای: زنگ کاروان
(۳) دزم: خشمگین / خوالیگر: آشپز / منکر: زشت / خشک: انبان
(۴) سترگ: عظیم / هشیوار: آگاهانه / سیو: کوزه / ارتفاع: محصول زمین‌های زراعتی
- ۴- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟
- «و در این وقت او به نزدیک تو می‌آمد، خواستم به موافقت او بیایم و به سعادت ملاقات تو مؤانستی طلبم و از وحشت قربت باززهم، که تنهایی کاری صعب است و در دنیا هیچ شادی چون صحبت و مجالست دوستان نتواند بود و رنج مفارقت باری گران است، هر نفس را طاقت تحمّل آن نباشد و ذوق مواصت شربتی گوارنده است که هر کس از آن نشکبید.»
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک
- ۵- در کدام بیت غلط املائی وجود دارد؟
- (۱) دل چه کار آید و جان بهر چه باشد که مرا
(۲) نیست آن مردانگی کاندر قضا کافرکشی
(۳) به عالم کروی شش جهت مساوات است
(۴) شده است صحن گلستان ز ارغوان و سمن
- ۶- نقش دستوری «ضمیر متصل» در پایان کدام بیت متفاوت است؟
- (۱) باید که نشان در میخانه بپرسی
(۲) گر خلق کننم سپر تیر ملامت
(۳) زین سان که تویی غرقه‌ی دریای محبت
(۴) هر لحظه تو را با دگران گفت و شنیدی
- ۷- معنی فعل «گرفتن» در کدام گزینه متفاوت است؟
- (۱) بود صائب تیغ کوه بیستون بی آب و تاب
(۲) آتش سوادش ناگه شعله زد
(۳) رنند سرمستیم در کوی مغان
(۴) شعله‌ی واسوختن از سینه‌ها سر می‌کشد
- ۸- در کدام بیت واژه‌ای با ساخت «بن ماضی + وند + بن مضارع» وجود دارد؟
- (۱) دلیل مقصد اگر رفت و آمد نفس است
(۲) بس که آه آتشیم در جهان دارد گذر
(۳) بر سر عالم کسی گردد چو گردون مهربان
(۴) مجال گفت‌وگو تنگ است، گو وحشی زبان درکش
- ۱- مرهم ریش دل و راحت جان پیدا نیست
در صف عشاق خود را کشتن از مردانگی است
چو آفتاب بقایت چه و زوال تو چیست
چو آستان شه از روی خسروان دیار
- ۲- ورنی ز جهان محو شود نام و نشانت
من بازنگیرم نظر از تیر و کمانت
گر خاک شوی باد نیارد به کرانت
وز دور من خسته به حسرت نگرانت
- ۳- این شرار از تیشه‌ی من در دل خارا گرفت
در دل غمگین حیرانم گرف
محتسب را کی رسد بر ما گرفت
آتش بی‌تابیت در مغز جان خواهد گرفت
- ۴- ز فرق تا قدم خود کف پشیمان گیر
آبله، بینی سراسر از زبان بیرون کشم
کاو کند بهر صلاح ملک ترک خواب‌و‌خور
همان به کاین نصیحت‌ها به وقت فرصت اندازد

- ۹- در کدام بیت واژه‌ای به کار رفته که امروزه هم معنای قدیم خود را حفظ کرده و هم معنای جدید پذیرفته است؟
- (۱) در دعوی فتنه گناه مستی
(۲) آشوب قیامتش غباری است
(۳) گر لذت ناوک تو این است
(۴) داری به دلم نگاه گرمی
- صد عربنده با شراب داری
این فتنه که در کباب داری
در خون ملک ثواب داری
گویا هوس کباب داری

۱۰- در شعر زیر چند «ترکیب وصفی» و چند «ترکیب اضافی» وجود دارد؟

- «غبارم را فکن در رهگذاری
وگر دانی که آن یار مسافر
مرا بگذار تا میرم به بویش
پس از اظهار عجز و خاکساری
بگو محنت کش بی خانومانی
ز بزم شادمانی دور مانده»
- که گاهی می‌کند آن مه‌گذاری
غباری می‌رساند زان به خاطر
بنه از عجز رو بر خاک کویش
به آن مه طلعت زیبا ز یاری
اسیر خسته‌جان و ناتوانی
به کنج بی‌کسی رنجور مانده»

(۱) ۸ - ۸ (۲) ۷ - ۷ (۳) ۸ - ۷ (۴) ۸ - ۷

۱۱- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «جناس - تشخیص - حسن تعلیل - مجاز» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- (الف) چه گردیدی گره، تخمی پی فردا بکار این جا
(ب) چگونه مار نیچد به گردنت فردا
(ج) رهی دراز تو را پیش پا گذاشته‌اند
(د) ز صدق، صبح نفس زد به آفتاب رسید
- به دامن از ندامت قطره‌ی چندی بیار این جا
تو را که طول امل کرده در مهار این جا
مزن چو شعله نفس‌های بی‌شمار این جا
به صدق دل، نفسی از جگر برآر این جا
- (۱) ب - الف - ج - د (۲) الف - د - ب - ج (۳) ب - الف - د - ج (۴) الف - ج - د - ب

۱۲- آرایه‌های بیت «تا چون شفق مدام رخت لاله‌گون بود / بی باده مگذران چو فلک صبح و شام را» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) تشبیه - ایهام - تضاد - حس آمیزی
(۲) تشبیه - حسن تعلیل - تناقض - تلمیح
(۳) تشخیص - اسلوب معادله - حسن تعلیل - استعاره
(۴) تشخیص - تشبیه - ایهام تناسب - تضاد

۱۳- آرایه‌های درج شده در برابر کدام بیت نادرست است؟

- (۱) خدایا قطره‌ام را شورش دریا کرامت کن
(۲) ز بوی گل شنیدم تا حدیث بی‌وفایی را
(۳) چه شد که بخش من از دور زندگانی تلخ
(۴) غیرتم کشت که محبوب جهانی لیکن
- دل خون‌گشته و مژگان خون‌بالا کرامت کن: کنایه - استعاره
چو طفل غنچه پیش از مرگ در فکر کفن رفتم: تشبیه - ولج‌آرایی
ز نیش و نوش جهان نیش بود و نوش نبود: جناس - حس آمیزی
روز و شب عربده با خلق خدا نتوان کرد: ایهام تناسب - تضاد

۱۴- در کدام بیت، همه‌ی آرایه‌های «تشبیه - اسلوب معادله - تشخیص - حس آمیزی - کنایه» به کار رفته است؟

- (۱) خشکی از سرپنجه‌ی مرجان اگر بیرون برد
(۲) صائب از رنگین‌کلامان ترک دعوی خوش‌نماست
(۳) آن قدرها کز سخن باشد بلندی خوش‌نما
(۴) از خموشی قدرت گفتار گردد مایه‌دار
- لاف تردستی ز بحر بیکران زبینه است
غنچه را مهر خموشی بر دهان زبینه است
کوتاهی در دعوی از تیغ زبان زبینه است
در مقام خود سکون از کاروان زبینه است

۱۵- کدام بیت یادآور نام اثری از «مجد خوافی» است؟

- (۱) دیده‌ی هرکه نشد باز در این عبرتگاه
(۲) گذرد تشنه‌ی دیدار تو از روضه‌ی خلد
(۳) دل دشمن به تهی‌دستی ما می‌سوزد
(۴) رفت در بی‌خبری عهد جوانی افسوس
- روزگارش همه در خواب پریشان گذرد
هم‌چو ماتم‌زده کز طرف گلستان گذرد
برق چون ابر از این مزرعه‌گریبان گذرد
تا به جا مانده‌ی هستی به چه عنوان گذرد

۱۶- کدام گزینه با بیت «ز خورشید و از آب و از باد و خاک / نگردد تبه نام و گفتار پاک» متناسب است؟

- (۱) به نام نیک تو، خواجه، فریفته نشوم
(۲) هر که نیکو گفت نیکو هم شنید
(۳) ز نیکو گفت حالش بی نیاز است
(۴) نیک اگر چه ز فنا گشته گم است
- که نام نیک تو دام است و زرق مر نان را
هر که با انسان نشست انسان شود
کسی را کاسمان نیکو سگال است
نام نیکو شوش بقای دوم است

۱۷- عبارت «نه همین مهربانی را به مهر، که پاداش هر زخمه‌ی سنگی را دست‌های کریم تو میوه‌ای چند شیرین ایثار کند.» با کدام گزینه متناسب مفهومی ندارد؟

- (۱) دشنام خلق را ندهم جز دعا جواب
(۲) وان که سیمت نداد زر بخشش
(۳) گر کسی عیب تو کند بشنو
(۴) وان که بد گفت نیکوی گویش
- ابرم که تلخ گیرم و شیرین عوض دهم
وان که پایت برسد سر بخشش
وان چه عیب است جملگی بدرو
ور نجوید تو را تو می جویش

۱۸- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) آسمان کشتی ارباب هنر می‌شکند
(۲) مرد آزاده خسته‌ی چرخ است
(۳) چون سرو سر به حلقه‌ی آزادگان درآر
(۴) ضربت گردون دون آزادگان را خسته کرد
- تکیه آن به که بر این بحر معلق نکنیم
نمان آزاده بر دگر نرخی است
خط امان ز حادثه‌ی روزگار گیر
کو دل آزاده‌ی کز تیغ او مجروح نیست؟

۱۹- کدام گزینه با بیت «گریز از گفش در دهان نهنگ / که مردن به از زندگانی به ننگ» ارتباط مفهومی بیش تری دارد؟

- (۱) بر ندارد ننگ افسردن دل آزادگان
(۲) بشد بر تو ز بدنامی جهان تنگ
(۳) نام جگر سوختگان چیست ننگ
(۴) کرانه داشتم از بحر فتنه چون کف آب
- شعله‌ی بی تاب ما را آرمیدن مردن است
که من مردن روا دارم از این ننگ
ننگ غم اندوختگان چیست نام
نهنگ عشق توام در میانه باز آورد

۲۰- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) نبیند در جهان آسودگی از ظلم خود ظالم
(۲) اثر ظلم محال است به ظالم نرسد
(۳) ظالمان را مهلت از مظلوم چرخ افزون دهد
(۴) اگر بر من نداری رحم، بر خود رحم کن ظالم
- که بیکان در بدن پیوسته جای خواب گرداند
ناله پیش از هدف از پشت کمان می‌خیزد
بیش تر از مور این جا مار می‌ماند به جا
عنان داری کنم تا چند آه بی‌محابا را؟

۲۱- کدام گزینه با رباعی زیر متناسب است؟

- «از جنبش نفس، رسته بودند آن‌ها
پرواز شدند و پر گشودند به عرش
(۱) تا هم چو لاله چشم گشودم در این چمن
(۲) آتش کند تمیز ز هم نقد و قلب را
(۳) از دل نشد به آب شدن محو، نقش یار
(۴) صائب ز تیغ مرگ نلرزد به خویشتن
- بت‌ها همه را شکسته بودند آن‌ها
هر چند که دست بسته بودند آن‌ها
هرگز نبود داغ مرا از جگر جدا
اخلاق خوب و زشت شود در سفر جدا
این سکه از گداز نگردد ز زر جدا
آزاده‌ای که گشت ز خود پیش تر جدا

۲۲- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) خجلت بی‌ثمری عیش مرا دارد تلخ
(۲) چو بید قامت من شد دو تا ز بی‌ثمری
(۳) چو بید اگر چه در این باغ بی‌بر آمده‌ام
(۴) بید مجنون در تمام عمر، سر بالا نکرد
- نخل بی‌بار مرا زود بریدن به بود
اگر ز جوش ثمر شاخسار می‌شکند
به عذر بی‌ثمری سایه‌گستر آمده‌ام
حاصل بی‌حاصلی نبود به جز شرمندگی

- ۲۳- کدام گزینه با بیت «مگو سوخت جان من از فرط عشق / خموشی است هان، اولین شرط عشق» تناسب معنایی دارد؟
- ۱) برنیاید مهر خاموشی به حفظ راز عشق
 - ۲) صائب ز گفت‌وگوی تو گرم است بزم عشق
 - ۳) بعد از این باید سراغ من ز خاموشی گرفت
 - ۴) جز خموشی برتابد محفل تسلیم عشق
- ۲۴- همهی گزینه‌ها با بیت «هنر خوار شد، جادویی ازجمند / نهان راستی، آشکارا گزند» تناسب معنایی دارند، به جز
- ۱) آب سخاشان چو یخ فسرده و هر دم
 - ۲) شرع الهی و سنّت نبوی را
 - ۳) حمد خداوندگوی باز و همی کن
 - ۴) سرکه کند مردمی فتاده ز گردن
- ۲۵- همهی گزینه‌ها با بیت «گفت من تیغ از بی حق می‌زنم / بنده‌ی حَقِّم نه مأمور تنم» تناسب معنایی دارند، به جز
- ۱) با تو اخلاصم دگر شد بس که دیدم نقض عهد
 - ۲) گر به اخلاص رخ خود به زمین سایب صبح
 - ۳) زر طاعت زن و اخلاص عیار آن ساز
 - ۴) گفت تاکی در هوس گردی اسیر؟
- سدّ مومین نیست مانع آتش سیّاله را
خاموشی تو تخته‌ی دگان آتش است
داشتیم نامی در این یاران فراموشی گرفت
از چراغ کشته این جا می‌کند آداب گل
- چام طربشان به لهو جرعه‌فشان بود
هرکه نکرد اعتبار معتبر آن بود
شکر که نیک و بد جهان گذران بود
نان که خورد آدمی به دست سگان بود
- من که در آتش نگردانم عیار خویش را
روشن از خانه چو خورشید برون آیی صبح
خواجه تا سود کنی بر درمی دیناری
آب و تباب از سوره‌ی اخلاص گیر

DriQ.com

زبان عربی (عمومی)

502B

■ عَيْنِ الْأَصْحَ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْرَدَاتِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۳۷ - ۲۶):

۲۶- ﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ﴾:

- (۱) به خوبی نخواهید رسید تا این که از چیزی که دوست می‌دارید، انفاق نمایید
 - (۲) هرگز به نیکی نمی‌رسید تا انفاق کنید از آن چه که دوستش می‌دارید
 - (۳) به نیکی دست نخواهید یافت تا از چیزی انفاق کنید که آن را دوست داشته‌اید
 - (۴) هیچ‌گاه به خوبی دست نمی‌یابید حتی اگر از چیزی که دوست دارید انفاق نمایید
- ۲۷- ﴿فَسَجِدْ لِلْمَلِئِكَةِ كُلِّهِمْ أَجْمَعُونَ إِلَّا ابْنِيسَى اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾:

- (۱) پس همهٔ فرشته‌ها سجده کردند به جز ابلیس که استکبار نمود و کافر شد
- (۲) پس همهٔ فرشتگان سجده کردند و فقط ابلیس متکبر سجده نکرد که از کافران بود
- (۳) پس فرشته‌ها همه یکسره سجده نمودند مگر ابلیس که تکبر نمود و از کافران بود
- (۴) پس فرشتگان همگی سجده نمودند مگر شیطان که متکبر بود و از کافران بود

۲۸- «اشتقَّ العربُ کلماتٍ من ألفاظِ أخذوها من الفرسِ لکی ینتجوا مفرداتٍ تتوافق لسانهم!»:»

- (۱) عرب‌ها کلمه‌هایی از الفاظی که از ایرانیان گرفتند، مشتق کردند و واژه‌هایی تولید کردند که با زبانشان سازگار است
 - (۲) عرب الفاظی را از فارس گرفت و از آن‌ها کلمه‌هایی برگرفت تا واژه‌هایی مطابق با زبان خود تولید کند
 - (۳) عرب‌ها از الفاظی که از ایرانیان گرفته بودند، کلمه‌هایی برگرفتند تا واژه‌هایی تولید کنند که با زبانشان سازگار باشد
 - (۴) عرب‌ها کلمات را از الفاظی مشتق کردند که از پارسیان گرفته بودند و واژه‌هایی تولید کردند که زبانشان با آن موافق بود
- ۲۹- «کلّما أردت أن تصلح نفسك فحاول لتتظاهر بحسن السلوك حتى یصبح جزءاً من شخصیتك!»:»

- (۱) هر وقت خواستی که خودت را اصلاح کنی، کوشش نما تا با رفتاری خوش ظاهر شوی تا جزئی از شخصیت تو باشد
- (۲) وقتی خواستی خودت را صالح نمایی، تلاش کنی که به خوش رفتاری تظاهر کنی تا جزئی از شخصیت تو شود
- (۳) هرگاه می‌خواهی خودت را اصلاح کنی، تلاش کن به رفتار خوبی تظاهر کنی که بخشی از شخصیت تو شده است!
- (۴) هرگاه خواستی که خودت را اصلاح نمایی، تلاش کن تا به خوش رفتاری وانمود کنی تا بخشی از شخصیت تو شود

۳۰- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (۱) ﴿لَا يَنَالُ مِنَ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمَ الْكَافِرُونَ﴾: تنها قوم کافران از رحمت الله ناامید می‌گردند
- (۲) ﴿مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي رُجَاةٍ﴾: مثل نورش مثل چراغدانی است که در آن چراغی هست که آن چراغ در شیشه است
- (۳) اللَّهُمَّ أعوذ بك من نفسٍ لا تشبع و من صلاةٍ لا ترفع! خدایا به تو پناه می‌آورم از نفسی که سیر نشود و از نمازی که بالا برده نشود
- (۴) المتفقه و العابد كلاهما إلى الخير و الأول أفضل! دانش‌آموز و عبادت‌کننده هر دو بسوی خیر هستند و اولی برتر است!

۳۱- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) لو كنت رجبياً لأكرمك الناس ولكنك فظاً! اگر مهربان بودی، قطعاً مردم تو را گرامی می‌داشتند، اما تو تندخویی!
- (۲) كاد الكاذب يضم الحقیقة ولكن وجهه أظهرها! نزدیک بود دروغگو حقیقت را پنهان کند، اما چهره‌اش آن را آشکار می‌کند!
- (۳) تضم كل لغة مفردات دخيلة تجعلها أقوى في البيان! هر زبانی واژه‌های واردشده‌ای را دربر می‌گیرد که آن را در بیان قوی می‌سازند!
- (۴) لا يتسع وعاء بما يجعل فيه إلا وعاء العلم! فقط ظرف دانش است که با آن چه در آن گذاشته می‌شود، فراخ می‌شود!

۳۲- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي تَرْجُمَةِ مَا أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطَأٍ:

- (۱) أخذت أمتنع عن الكذب لأتخلص من شره! شروع کردم - تا رها شوم
- (۲) الجهل هو الإجابة قبل أن تسمع و الحكم بما لا تعلم! پاسخ دادن - داوری کردن
- (۳) ما أجمل قرار من لا يعود إلى أعماله السيئة! زیبا نیست - باز نمی‌گردد
- (۴) أ تأمل أن يدافع صدقك عنك و هو منزع منك! امید داری - آزرده

۳۲- ما هو الصحيح عن المفردات المعيّنة؟

- (۱) «يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَ لَا خَلَّةٌ وَ لَا شَفَاعَةٌ»: متضاده «المعارضة»
(۲) لا تبكي يوم القيامة عين فاضت من خشية الله: مترادفه «خشيت»
(۳) لا تغتروا بصلاتهم و لا بصيامهم: مترادفه «لا تستشروا»
(۴) لا تكذب من تعلم أنه يثق بك و يصدقك: متضاده «ينكر»

۳۳- عيّن المفردات المختلفة في المعنى:

- (۱) أفراس - أسود - ذئب - حمير (۲) قشر - نوى - صلب - لب (۳) غرس - جذع - فسيلة - غصن (۴) شريحة - بطاقة - جوال - رصيد

۳۴- عيّن الصحيح حسب الحقيقة و الواقع:

- (۱) الفريق من دخل البحر و تظاهر أنه لا يعرف السباحة!
(۲) لا يفلو شيء حين كثرته عند الناس إلا الأدب!
(۳) أثر المترجمون مثل ابن المقفع على نقل المفردات من العربية إلى الفارسية!
(۴) حينما نعتق شخصاً نختاره حتى يعيش وفقاً لاختيارنا!

۳۵- عيّن البعيد في المفهوم:

- (۱) «كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ»: زنده بی‌زوال یزدان است!
(۲) لا تحدث الناس بكلمة ما سمعت به: شنیدن کی بود مانند دیدن!
(۳) تجري الرياح بما لا تشتهي السفن: آنچه دلت خواست نه آن می‌شود!
(۴) الخير في ما وقع: شاید که چو واپینی، خیر تو در این باشد!

۳۶- عيّن الأقرب من المفهوم: «خير الكلام ما قلّ و دلّ»

- (۱) فراوان سخن باشد آکنده گوش / نصیحت نگیرد مگر در خموش
(۲) زبان بریده به کنجی نشسته ضمّ بکم / به از کسی که نباشد زبانش اندر حکم
(۳) کم‌آواز هرگز نبینی خجل / جوی مشک بهتر که یک توده گل
(۴) زبان درکش ای مرد بسیار دان / که فردا قلم نیست بر بی‌زبان

■ ■ ■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (۳۸ - ۴۳):

هناك مفردات فارسية أدخلها العرب إلى لغتهم منذ قديم الزمن بأسباب مختلفة، منها دخول بضائع إيرانية في بلادهم، و خفة بعض الألفاظ الفارسية للنطق عندهم، فإذا يقول عرب: «اشتريت خياراً طازجاً من البستان» يتلفظ ثلاث مفردات فارسية في جملة ليست مفرداتها إلا خمساً

سمى العلماء العرب القدماء هذه الظاهرة بالتعريب، لأنهم رأوا أن العرب يعزبون المفردات الدخيلة عادةً فيجعلونها عربية في النطق! و للتعريب طرق متنوعة، منها أنهم يغيرون حروف الألفاظ الدخيلة كما بدلوا «بنفسه» إلى «بنفسج»! أو يبدلون بناءها لتوافق بناء ألفاظهم كما حوّلوا «نشاسته» إلى «نشاء»! ولكنهم لا يغيرون ألفاظ الأعلام إلا بعضها كما حوّلوا خسرو إلى كسرى!

۳۸- عن أي موضوع أساسي يتكلم النص؟

- (۱) ظاهرة نقل المفردات بين اللغات
(۲) استقبال الشعب العربي من الكلمات الفارسية
(۳) تغيير المفردات المعربة في اللغة العربية
(۴) التعريب عند علماء العرب منذ القديم

۳۹- على أساس النص:

- (۱) مفردة «طازج» كلمة دخيلة بدل العرب حروفها!
(۲) يحوّل العرب أسماء الأشخاص وفقاً لأسمائهم غالباً!
(۳) لم تسبّب الفواكه أن تنقل مفردات فارسية إلى العربية!
(۴) البضائع الإيرانية هي العامل الوحيد لنقل المفردات الفارسية!

۴۰- عيّن الخطأ:

- (۱) منذ القديم كان للتجارة بين الشعوب أثر واضح على اللغات!
(۲) قد يستفيد أهل اللغة مفردة أجنبية بسبب سهولتها على ألسنتهم!
(۳) التعريب ظاهرة لغوية قديمة غضّ العلماء العرب القدماء عيونهم عنها!
(۴) يحتمل أن ينطق العرب كلاماً مفرداته الفارسية أكثر من مفرداته العربية!

۴۱- عيّن الصحيح عن استخدام المفردات الفارسية في اللغة العربية:

- (۱) قد يأخذ العرب أسماء فارسية و يستخدمونها بدون تغيير!
(۲) تغيير الحروف هو الطريقة الأصلية لاستخدام المعربات الفارسية!
(۳) استخدم العرب المفردات الفارسية بسبب توافقها مع لسانهم!
(۴) حاول العرب أن يتخذوا مفرداتهم من المفردات الفارسية!

۴۲- عین الخطأ في قراءة المفردات المعينة:

- (١) سمى العلماء العرب القدماء هذه الظاهرة بالتحريب: القَدَماء
(٢) لأنهم رأوا أن العرب يعرّبون المفردات الدخيلة: العَرَب
(٣) وللتعريب طرق متنوّعة: مُتَنَوِّعَةٌ
(٤) فيجعلونها عربيّة في النطق: عَرَبِيَّةٌ

۴۳- عین الصحيح في التحليل الصرفي و المحل الإعرابي لما أُشير إليه بخط في النص:

- (١) أدخل: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي من باب «إفعال» / فعل و فاعله «العرب» و الجملة خبر
(٢) يتلفظ: فعل مضارع - مصدره «تلفظ» - لازم / فعل جواب الشرط
(٣) مفردات: اسم الفاعل - الجمع السالم للمؤنث / اسم «ليست» و مرفوع
(٤) ألقاظ: اسم - جمع التفسير و مفردة مذكّر / مفعول و منصوب و هو مستثنى منه

■ عین الصحيح في الجواب عن الأسئلة التالية (٥٠ - ٤٤):

۴۴- في أيّ عبارة جاء اسم النكرة؟

- (١) قد يتكلم البعض عن القضايا التي لا يعلمونها!
(٢) خرجت الزميلات بعد الامتحان بسرعة من الصالة!
(٣) سافرنا مع الأسرة إلى قشم في السنة الماضية!
(٤) ازدادت المفردات العربية في الفارسية بعد الإسلام!

۴۵- عین المبتدأ معرفة:

- (١) في الحوادث التاريخية تجارب قد تنساها الشعوب!
(٢) عالم يُنتفع بعلمه خير من ألف عبدا
(٣) هوذ نبي أرسله الله إلى قوم عاد لهدايتهم!
(٤) صادق مع أصدقائك بإخلاص حتى يحتولك!

۴۶- عین اللام تختلف: (حسب القواعد و المعنى)

- (١) إجلس عندنا لتشاهد المباراة من التلفزيون!
(٢) إذهب إلى البيت لتساعد أمك!
(٣) إحضر في الجلسة الأولى للتعارف مع زملائك!
(٤) أعمل بعهدي لتناسب أفعالي مع أفعالي!

۴۷- في أيّ آية جاء فعل مضارع لا تُترجمه إلى المضارع اللاتزامي؟

- (١) «عسى أن تكفها شيتاً و هو خير لكم»
(٢) «فأضربوا حتى يحكم الله بيننا»
(٣) «ما يريد الله ليخجل عليكم من حرج»
(٤) «لكن لا تحزنوا على ما فاتكم»

۴۸- عین جملة تصف نكرة:

- (١) وجدت في المكتبة معجماً فساعدني في فهم النصوص!
(٢) من أراد أن يرضي الناس جميعاً لا يدرك غايته!
(٣) هل تعرف أفضل من الكتاب صديقاً و هو ينقذك من الجهل؟
(٤) عصفت رياح شديدة جنب شاطئ البحر خرّبت بيتاً!

۴۹- عین المستثنى منه ليس منصوباً:

- (١) ما طالعتم أمس في البيت كتبي إلا كتاب العربية!
(٢) قرأت الصفحات المحددة في ثلاث ساعات إلا واحدة منها!
(٣) كلنا نعلم أن الناس في الخسر إلا الذين آمنوا منهم!
(٤) لا يبلغ المرء ما يريد من الحياة إلا الدؤوب في عمله!

۵۰- عین ما فيه الحصر:

- (١) لا نعرف عبادة كبيرة إلا خدمة المحرومين!
(٢) لا يطيع الله و رسوله إلا الذي آمن بيوم الحساب!
(٣) أ لا تعرف أن كل ذنب يُغفر إلا الشرك!
(٤) لا شك أن من يحاول ينجح إلا من ييأس!

DriQ.com

دین و زندگی

502B

- ۵۱- به وجود آمدن سؤالات مختلف در زمینه‌های احکام، اخلاق و افکار و نظام کشورداری معلول چیست و عدم تأیید حاکمان اشاره به کدام نکته درباره‌ی «مجاهده در راستای ولایت ظاهری» امامان معصوم (ع) دارد؟
- (۱) گسترش سرزمین‌های اسلامی - روش
(۲) حضور سازنده‌ی امام به دور از انزوا - روش
(۳) حضور سازنده‌ی امام به دور از انزوا - اصول
(۴) گسترش سرزمین‌های اسلامی - اصول
- ۵۲- امام علی (ع) در سخنرانی‌های خود شرایط جامعه پس از خود را چگونه پیش‌بینی فرمود؟
- (۱) چیزی شناخته‌شده‌تر از معروف و خیر نیست.
(۲) چیزی ناشناخته‌تر از دروغ بر خدا و پیامبرش نیست.
(۳) چیزی ناشناخته‌تر از معروف و خیر نیست.
(۴) چیزی شناخته‌شده‌تر از دروغ بر خدا و پیامبرش نیست.
- ۵۳- از آیه‌ی شریفه‌ی «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً، فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ...»، کدام موضوع دریافت نمی‌شود؟
- (۱) گروهی از مردم وقت و همت خود را صرف شناخت دقیق دین کنند و به تفقه در دین بپردازند.
(۲) فراگیری اصول دین بر همه واجب نیست و هدف از این ترویج انذار مبتنی بر تفکر عمیق است.
(۳) جبران مرجعیت دینی امام (ع) یا مفتوح بودن باب اجتهاد و استنباط.
(۴) معرفت عمیق در دین، به منظور انذار مردم توسط گروهی از مردم انجام می‌گیرد.
- ۵۴- فریضه بودن طلب علم بر هر مرد و زن از دیدگاه پیامبر اکرم (ص) در کدام عبارت قرآنی تجلی دارد و اولین آیات نازله بر پیامبر (ص) درباره‌ی چه بود؟
- (۱) «إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» - توحید و معاد
(۲) «أَتَمَّا يَتَذَكَّرُ أُولَئِكَ الْأَكْبَابُ» - توحید و معاد
(۳) «أَتَمَّا يَتَذَكَّرُ أُولَئِكَ الْأَكْبَابُ» - دانش و آموختن
(۴) «إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» - دانش و آموختن
- ۵۵- شرط‌بندی در چه مواردی حرام است و فلسفه‌ی این تحریم چیست؟
- (۱) در همه‌ی بازی‌ها، حتی در ورزش‌های معمولی - پرهیز از کسب درآمد حرام و اکل مال به باطل
(۲) در همه‌ی بازی‌ها، حتی در ورزش‌های معمولی - پرهیز از زیان‌های روحی و اجتماعی
(۳) فقط در ورزشی که همراه با قمار باشد - پرهیز از کسب درآمد حرام و اکل مال به باطل
(۴) فقط در ورزشی که همراه با قمار باشد - پرهیز از زیان‌های روحی و اجتماعی
- ۵۶- در بیان امام علی (ع) پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آن‌ها برای تشخیص راه رستگاری در ابتدا باید چه کار کرد؟
- (۱) پیرو قرآن بودن و شناسایی فراموش‌کنندگان قرآن
(۲) شناسایی پشت‌کنندگان به صراط مستقیم
(۳) شناسایی پیمان‌شکنان نسبت به عهد با قرآن
(۴) طلب حقیقت از اهلش و عمل به حکم آنان
- ۵۷- وجود کتبی مانند «نهج‌البلاغه» و «صحیفه سجادیه» دقیقاً نشانگر کدام اقدام در حوزه‌ی مرجعیت دینی ائمه‌ی اطهار (ع) است؟
- (۱) اقدام برای حفظ سخنان و سیره‌ی پیامبر (ص) از طریق نوشتن احادیث
(۲) بیان معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو، با گسترش سرزمین‌های اسلامی
(۳) تفسیر و تعلیم آیات قرآن کریم با بهره‌مندی از احادیث پیامبر (ص)
(۴) تربیت و آماده‌سازی گروهی از شیعیان برای تبیین معارف اسلامی و تفسیر آن
- ۵۸- کدام آیه‌ی شریفه مؤید موضوع «موعود و منجی در ادیان» است و چرا؟
- (۱) «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ...» - زیرا همه‌ی ادیان در اصل الهی بودن پایان تاریخ اتفاق نظر دارند.
(۲) «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ...» - زیرا همه‌ی انسان‌ها از هدایت‌های امام و ولایت معنوی ایشان برخوردارند.
(۳) «وَأَنْتُمْ أَنْ تَمَنَّوْا عَلَيَّ الَّذِينَ اسْتَضَعُّوْا فِي الْأَرْضِ...» - زیرا همه‌ی انسان‌ها از هدایت‌های امام و ولایت معنوی ایشان برخوردارند.
(۴) «وَأَنْتُمْ أَنْ تَمَنَّوْا عَلَيَّ الَّذِينَ اسْتَضَعُّوْا فِي الْأَرْضِ...» - زیرا همه‌ی ادیان در اصل الهی بودن پایان تاریخ اتفاق نظر دارند.

۵۹- تحول بزرگی که رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش به وجود آورد، چه بود و کدام عبارت شریفه مؤید آن است؟

(۱) جایگاه خانواده و زن - «إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ»

(۲) جایگاه خانواده و زن - «لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»

(۳) تشویق به علم و دوری از خرافات - «إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ»

(۴) تشویق به علم و دوری از خرافات - «لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»

۶۰- در بیان قرآن کریم مفاهیم «معین کردن حقی برای محرومان و فقیران» و «راندن یتیمان و تشویق نکردن دیگران به اطعام مساکین» به ترتیب از ویژگی‌های چه گروه‌هایی است؟

(۱) انفاق‌کنندگان - آنان که در نماز کاهلی می‌کنند.

(۲) انفاق‌کنندگان - تکذیب‌کنندگان

(۳) نمازگزاران - تکذیب‌کنندگان دین

(۴) نمازگزاران - آنان که در نماز کاهلی می‌کنند.

۶۱- در بیان پیامبر عظیم‌النشان (ص) حال کسی که از امام خود دور افتاده، مانند چه کسی است و چرا؟

(۱) سخت‌تر از حال کسی است که در راه مانده است - زیرا امام خود را ندیده است.

(۲) سخت‌تر از حال کسی است که در راه مانده است - زیرا حکم و نظر امام را در مسائل زندگی نمی‌داند.

(۳) سخت‌تر از حال کسی است که پدر خود را از دست داده است - زیرا حکم و نظر امام را در مسائل زندگی نمی‌داند.

(۴) سخت‌تر از حال کسی است که پدر خود را از دست داده است - زیرا امام خود را ندیده است.

۶۲- خداوند در قرآن کریم منت خود را بر مستضعفان زمین چگونه بیان فرموده و اعتقاد اهل سنت پیرامون منجی و موعود چگونه است؟

(۱) جانشینی در زمین - به حضرت مهدی (عج) اعتقاد ندارند.

(۲) وراثت زمین - به حضرت مهدی (عج) اعتقاد دارند.

(۳) جانشینی در زمین - به حضرت مهدی (عج) اعتقاد دارند.

(۴) وراثت زمین - به حضرت مهدی (عج) اعتقاد ندارند.

۶۳- فقیهی که رهبری جامعه‌ی اسلامی را بر عهده می‌گیرد، باید چند شرط داشته باشد و تشخیص این امر بر عهده‌ی کیست؟

(۱) ۴ - خود مردم (۲) ۵ - مجلس خبرگان (۳) ۴ - مجلس خبرگان (۴) ۵ - خود مردم

۶۴- گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چه بود و پیامبر این رسالت را به طور جدی از کدام شهر آغاز کرد و عدالت‌محوری پیامبر (ص) را می‌توان در کدام آیه جست‌وجو کرد؟

(۱) تغییر در نگرش انسان‌ها - مکه - «اطيعوا الله و اطيعوا الرسول و اولی الامر منکم ...»

(۲) تحولی بنیادین در شیوه‌ی زندگی فردی و اجتماعی - مکه - «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ ...»

(۳) تحولی بنیادین در شیوه‌ی زندگی فردی و اجتماعی - مدینه - «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ ...»

(۴) تغییر در نگرش انسان‌ها - مدینه - «اطيعوا الله و اطيعوا الرسول و اولی الامر منکم ...»

۶۵- لازمه‌ی وصول به نعمت‌های الهی در آخرت کدام نوع زندگی است و دین اسلام در برابر نیازهای جدیدی که موجب انحراف بشر می‌گردد چه رویکردی اتخاذ می‌کند (و کرده است)؟

(۱) پاسخ دادن به خواسته و تمایلات - مبارزه، ایستادگی و مخالفت در برابر انحراف

(۲) پاسخ دادن به خواسته و تمایلات - استخراج احکام اسلامی متناسب با شرایط جدید

(۳) جدیت و عزم قوی و استوار - استخراج احکام اسلامی متناسب با شرایط جدید

(۴) جدیت و عزم قوی و استوار - مبارزه، ایستادگی و مخالفت در برابر انحراف

۶۶- «زیارت جامعه‌ی کبیره» منسوب به کدام امام معصوم است و دربردارنده‌ی چه نکاتی است؟

(۱) امام رضا (ع) - امام‌شناسی و ویژگی‌های ائمه‌ی اطهار (ع) (۲) امام رضا (ع) - خداشناسی و راه‌های معرفت به خداوند متعال

(۳) امام هادی (ع) - خداشناسی و راه‌های معرفت به خداوند متعال (۴) امام هادی (ع) - امام‌شناسی و ویژگی‌های ائمه‌ی اطهار (ع)

۶۷- هر یک از عبارات «علنی‌تر کردن مبارزه»، «فرا رسیدن زمان معرفی اسلام اصیل» و «پایه‌گذاری یک مدرسه‌ی علمی در مدینه» به ترتیب مؤید روش کدام امام معصوم (ع) است؟

(۱) امام صادق (ع) - امام رضا (ع) - امام صادق (ع) (۲) امام حسین (ع) - امام باقر (ع) - امام باقر (ع)

(۳) امام صادق (ع) - امام باقر (ع) - امام باقر (ع) (۴) امام حسین (ع) - امام رضا (ع) - امام صادق (ع)

۶۸- مرحله‌ی اول غیبت امام عصر (عج) چند سال به طول انجامید و کدام عبارت نشانگر ولایت معنوی ایشان است؟

- ۱) ۶۹ سال - «حجت خداوند در میان مردم حضور دارد، از معابر و خیابان‌ها عبور می‌کند...»
- ۲) ۵۹ سال - «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ‌چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.»
- ۳) ۵۹ سال - «حجت خداوند در میان مردم حضور دارد، از معابر و خیابان‌ها عبور می‌کند...»
- ۴) ۶۹ سال - «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ‌چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.»

۶۹- پیامبر اسلام (ص) از ابتدای دعوت مردم به رسالت خویش پیام کدام آیه‌ی شریفه را به مردم ابلاغ کرد؟

- ۱) «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحاً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ»
- ۲) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ»
- ۳) «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ»
- ۴) «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ»

۷۰- چرا حاکمان بنی‌عباس درصدد بودند که مهدی موعود (عج) را به محض تولد به قتل برسانند و در بیان امام علی (ع) خالی ماندن زمین از حجت الهی معلول چیست؟

- ۱) زیرا پیامبر اکرم (ص) و امامان (ع) از ظهور امام زمان (عج) یاد کرده و سخن گفته بودند - ستمگری انسان‌ها و زیاده‌روی‌شان در گناه
- ۲) زیرا پیامبر اکرم (ص) و امامان (ع) از ظهور امام زمان (عج) یاد کرده و سخن گفته بودند - عدم آمادگی انسان‌ها
- ۳) زیرا می‌خواستند که حکومت سلطنتی خود را براساس امیال خویش ادامه دهند - عدم آمادگی انسان‌ها
- ۴) زیرا می‌خواستند که حکومت سلطنتی خود را براساس امیال خویش ادامه دهند - ستمگری انسان‌ها و زیاده‌روی‌شان در گناه

۷۱- عبارت «بشروطها و آنا من شروطها» در حدیث شریف «سلسلة الذهب» مؤید کدام مسئولیت امامان (ع) است و مقصود امام رضا (ع) از بیان این عبارات چه بود؟

- ۱) ولایت ظاهری - تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر است.
- ۲) مرجعیت دینی - تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر است.
- ۳) ولایت ظاهری - تبیین معارف اسلامی با توجه به نیازهای نو توسط ائمه‌ی اطهار (ع) انجام می‌پذیرد.
- ۴) مرجعیت دینی - تبیین معارف اسلامی با توجه به نیازهای نو توسط ائمه‌ی اطهار (ع) انجام می‌پذیرد.

۷۲- چرا در انتظار ظهور بودن «از برترین اعمال عصر غیبت» است و لازمه‌ی این انتظار چیست؟

- ۱) زیرا محبوب‌ترین کارها نزد خداوند منتظر فرج الهی بودن است - دنیا برای ظهور امام زمان (عج)
- ۲) زیرا محبوب‌ترین کارها نزد خداوند منتظر فرج الهی بودن است - پیروی از فرمان‌های امام زمان (عج)
- ۳) زیرا فرج و گشایش واقعی برای دین‌داران با ظهور آن حضرت حاصل می‌شود - پیروی از فرمان‌های امام زمان (عج)
- ۴) زیرا فرج و گشایش واقعی برای دین‌داران با ظهور آن حضرت حاصل می‌شود - دعا برای ظهور امام زمان (عج)

۷۳- مهم‌ترین هدف انبیا که با تشکیل حکومت امام عصر (عج) تحقق می‌یابد، کدام است و ثمره‌ی آن چیست؟

- ۱) شکوفایی عقل و علم - کامل شدن عقل همه‌ی انسان‌ها
- ۲) آبادانی - برکت و آبادانی همه‌ی سرزمین‌ها
- ۳) فراهم شدن زمینه‌ی رشد و کمال - تقدیم فرزندان صالح به جامعه
- ۴) امنیت کامل - نبود احساس ناامنی و ترس

۷۴- معیاری از تمدن اسلامی که مربوط به دلایل تشکیل حکومت اسلامی است و پذیرش ولایت الهی است در کدام آیه‌ی شریفه متجلی است و در آیات قرآن کریم موضوع برابری منزلت زن و مرد برای چه کسانی به عنوان نشانه ذکر شده است؟

- ۱) «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ...» - اهل ایمان و تقوا
- ۲) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ...» - اهل ایمان و تقوا
- ۳) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ...» - اهل فکر و تعقل
- ۴) «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ...» - اهل فکر و تعقل

۷۵- با توجه به این‌که خداوند نصیحت‌گر حقیقی مردم است، او در احکام خود به چه چیزی نظر دارد و طبق آیات قرآن کریم، علت لزوم اعتماد انبیا به دستورات الهی کدام است؟

- ۱) دوست داشتن یا نداشتن مردم - «خدا می‌داند و شما نمی‌دانید»
- ۲) ضررها و منافع یک عمل - «خدا می‌داند و شما نمی‌دانید»
- ۳) ضررها و منافع یک عمل - «این راه راست و درست است»
- ۴) دوست داشتن یا نداشتن مردم - «این راه راست و درست است»

DriQ.com

زبان انگلیسی

502B

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 76- **A:** "My car's broken down. Can you help me?"
B: "If I anything about cars, I to fix it, but I know less than you do."
1) know / will try 2) knew / tried
3) knew / would try 4) know / would try
- 77- He suggests that we should watch the football match on television to the stadium.
1) rather than go 2) don't go 3) not go 4) instead of going
- 78- Last year, more than half the people who completed the course managed to
1) quit smoke 2) give up to smoke
3) stop smoking 4) quit to smoke
- 79- **A:** "Sales in the first three months of this year, and the prediction is that they to rise."
B: "Excellent news!"
1) increase / will continue 2) have increased / will continue
3) increase / have continued 4) have increased / have continued
- 80- Hopefully, scientists will someday find a new source of energy which is less to the environment than oil or nuclear power.
1) polluted 2) harmful 3) renewable 4) mechanical
- 81- There is an old proverb which observes that an arrow can be pulled out of a wound, but a hurtful word stays in your heart
1) forever 2) across 3) straight 4) already
- 82- He has applied for a/an of scholarships in the hopes of getting enough money to return to school.
1) instance 2) measure 3) variety 4) demand
- 83- The study found that, as temperatures increase, plants less carbon dioxide while microorganisms in the soil release more and more of it.
1) replace 2) magnify 3) absorb 4) involve
- 84- His formal education was limited; he suffered from mental and for this reason attended only eight years of school and never went to high school.
1) situations 2) disorders
3) characters 4) regards
- 85- My weight has by about one pound a week since I started jogging and watching what I eat.
1) improved 2) converted 3) remained 4) decreased
- 86- Carbon monoxide is often known as the silent killer as the gas is and has no smell or taste.
1) invisible 2) kinetic
3) passive 4) physical
- 87- Iceland is an isolated country with limited natural and must import goods from over 40 countries.
1) alternatives 2) resources 3) compounds 4) functions

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

Ever since our earliest ancestors discovered that wood floats on water, ships and boats have played a major part in human history. The first boats helped people cross streams and rivers and ...88... hunters into shallow waters so they could go fishing. Better ways of building ships and boats began to ...89... when people left their homes to explore new territories. Since more than two-thirds of the Earth ...90... by water, these early explorers had to go out to sea to discover new lands, ...91... . Ships and boats changed and ...92... over thousands of years as distant nations began to trade and opposing navies fought battles at sea. Today, there are thousands of different types of ships and boats. Ships are seagoing vessels; boats are generally smaller and travel on coastal or inland waters.

- 88- 1) carried 2) replaced 3) protected 4) connected
89- 1) discover 2) identify 3) develop 4) invent
90- 1) has covered 2) covers 3) is covered 4) covered
91- 1) and they needed ship could make long voyage
2) so they needed ships could make long voyages
3) so they needed ship that could make long voyage
4) and they needed ships that could make long voyages
92- 1) performed 2) magnified 3) improved 4) compiled

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

What makes it rain? Rain falls from clouds for the same reason anything falls to Earth. The Earth's gravity pulls it. But every cloud is made of water droplets or ice crystals. Why doesn't rain or snow fall constantly from all clouds? The droplets or ice crystals in clouds are exceedingly small. The effect of gravity on them is minute. Air currents move and lift droplets so that the net downward displacement is zero, even though the droplets are in constant motion.

Droplets and ice crystals behave somewhat like dust in the air made visible in a shaft of sunlight. To the casual observer, dust seems to act in a totally random fashion, moving about chaotically without fixed direction. But in fact dust particles are much larger than water droplets and they finally fall. The cloud droplet of average size is only 1/2500 inch in diameter. It is so small that it would take sixteen hours to fall half a mile in perfectly still air, and it does not fall out of moving air at all. Only when the droplet grows to a diameter of 1/125 inch or larger can it fall from the cloud. The average raindrop contains a million times as much water as a tiny cloud droplet. The growth of a cloud droplet to a size large enough to fall out is the cause of rain and other forms of precipitation. This important growth process is called "coalescence."

- 93- Why don't all ice crystals in clouds immediately fall to earth?
1) They are balanced by the pressure of rain droplets.
2) The effect of gravity at high altitude is random.
3) They are kept aloft by air currents.
4) The heat from the sun's rays melts them.
- 94- The word "minute" in the first paragraph is closest in meaning to which of the following?
1) second 2) tiny
3) slow 4) predictable
- 95- What can be inferred about drops of water larger than 1/125 inch in diameter?
1) They never occur.
2) They are not affected by the force of gravity.
3) In still air they would fall to earth.
4) In moving air they fall at a speed of thirty-two miles per hour.

96- In this passage, what does the term “coalescence” refer to?

- 1) the gathering of small clouds to form larger clouds
- 2) the growth of tiny droplets into larger ones
- 3) the fall of raindrops and other precipitation
- 4) the movement of dust particles in the sunlight

Passage 2:

Jane Addams, the first American woman to win the Nobel Peace Prize, was born in 1860, into a wealthy family. She was one of a small number of women in her generation to graduate from college. Her commitment to improving the lives of those around her led her to work for social reform and world peace. In the 1880s, Jane Addams traveled to Europe. While she was in London, she visited a “settlement house” called Toynbee Hall. Inspired by Toynbee Hall, Addams and her friend, Ellen Gates Starr, opened Hull House in a neighborhood of slums in Chicago in 1899. Hull House provided a day care center for children of working mothers, a community kitchen, and visiting nurses. Addams and her staff gave classes in English literacy, art, and other subjects. Hull House also became a meeting place for clubs and labor unions. Most of the people who worked with Addams in Hull House were well educated, middle-class women. Hull House gave them an opportunity to use their education, and it provided a training ground for careers in social work.

Before World War I, Addams was probably the most beloved woman in America. In a newspaper poll that asked, “Who among our contemporaries are of the most value to the community?”, Jane Addams was rated second, after Thomas Edison. When she opposed America’s involvement in World War I, however, newspaper editors called her a traitor and a fool, but she never changed her mind. Jane Addams was a strong champion of several other causes. Until 1920, American women could not vote. Addams joined in the movement for women’s suffrage and was a vice president of the National American Woman Suffrage Association. She was a founding member of the National Association for the Advancement of Colored People (NAACP), and was president of the Women’s International League for Peace and Freedom. She died of cancer in 1935.

97- With which of the following subjects is the passage mainly concerned?

- 1) the first award of the Nobel Peace Prize to an American woman
- 2) a woman’s work for social reform and world peace
- 3) the early development of social work in America
- 4) contributions of educated women to American society

98- Jane Addams was inspired to open Hull House because

- 1) she traveled to Europe in the 1880s to find out about a specific “settlement house”
- 2) it gave educated women an opportunity to develop careers in social work
- 3) she visited a “settlement house” called Toynbee Hall in London
- 4) she was invited by a “settlement house” in Chicago

99- The word “their” in the first paragraph refers to

- 1) children of working mothers
- 2) visiting nurses
- 3) middle-class women
- 4) labor union members

100- According to the passage, Jane Addams’ reputation was damaged when she

- 1) allowed Hull House to become a meeting place for clubs and labor unions
- 2) joined in the movement for women’s suffrage
- 3) became a founding member of the NAACP
- 4) opposed America’s involvement in World War I

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۷

جمعه ۹۷/۱۲/۰۳

سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره‌ی دوم متوسطه

503|C

503C

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۸۰	مدت پاسخگویی: ۱۸۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		وضعیت پاسخگویی	مدت پاسخگویی
			از	تا		
۱	ریاضیات	۱۵	۱۰۱	۱۱۵	اجباری	۳۰ دقیقه
			۱۱۶	۱۲۵	زوج کتاب	
			۱۲۶	۱۳۵		
۲	اقتصاد	۱۰	۱۳۶	۱۴۵	اجباری	۱۰ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	اجباری	۲۵ دقیقه
			۱۶۱	۱۷۰	زوج کتاب	
			۱۷۱	۱۸۰		
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	اجباری	۱۰ دقیقه
۵	تاریخ	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	اجباری	۲۰ دقیقه
			۲۰۱	۲۱۰	زوج کتاب	
			۲۱۱	۲۲۰		
۶	جغرافیا	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	اجباری	۲۰ دقیقه
			۲۳۱	۲۴۰	زوج کتاب	
			۲۴۱	۲۵۰		
۷	جامعه‌شناسی	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	اجباری	۳۰ دقیقه
			۲۶۱	۲۷۰		
			۲۷۱	۲۸۰		
۸	فلسفه و منطق	۱۰	۲۸۱	۲۹۰	اجباری	۳۰ دقیقه
			۲۹۱	۳۰۰		
			۳۰۱	۳۱۰		
۹	روان‌شناسی	۱۰	۳۱۱	۳۲۰	اجباری	۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار

503C

۱۰۱- در دنباله‌ی حسابی ...، $\frac{3}{5}$ ، $\frac{11}{10}$ مقدار جمله‌ی سیزدهم کدام است؟

- (۱) $-\frac{4}{6}$ (۲) $-\frac{4}{7}$ (۳) $-\frac{4}{8}$ (۴) $-\frac{4}{9}$

۱۰۲- کدام رابطه‌ی بازگشتی زیر، دنباله‌ی حسابی تشکیل می‌دهد؟

- (۱) $a_{n+1} = 2a_n + 1, a_1 = 2$ (۲) $a_{n+1} = (a_n)^2 + 1, a_1 = 2$ (۳) $a_{n+1} = \frac{2}{a_n}, a_1 = 2$ (۴) $a_{n+1} - a_n = 2$

۱۰۳- کارفرمایی به کارگری پیشنهاد کرد که دستمزد روز اول ۲۵۰۰ واحد پولی، سپس هر روز دستمزد وی را ۱۲۵ واحد پولی افزایش دهد. با این فرض، در روز چندم از شروع کار، دستمزد کارگر به ۷۰۰۰ واحد پولی خواهد رسید؟

- (۱) ۲۵ (۲) ۳۶ (۳) ۳۷ (۴) ۳۸

۱۰۴- جمله‌ی $(n+1)$ ام دنباله‌ی ...، ۷، ۵، ۳ کدام است؟

- (۱) $2n+2$ (۲) $2n-1$ (۳) $2n+1$ (۴) $2n-5$

۱۰۵- اعداد $x-7$ ، $2x-9$ ، $x-1$ سه جمله‌ی ابتدایی از یک دنباله‌ی حسابی هستند. جمله‌ی دوازدهم دنباله کدام است؟ ($x-1$ ، جمله‌ی اول دنباله است.)

- (۱) -27 (۲) -28 (۳) -29 (۴) -30

۱۰۶- بین دو عدد ۱۵ و ۹۳، دوازده عدد طوری نوشته شده است که یک دنباله‌ی حسابی تشکیل گردد. جمله‌ی نهم دنباله‌ی حاصل کدام است؟ (۱۵، جمله‌ی اول است.)

- (۱) ۶۱ (۲) ۶۲ (۳) ۶۳ (۴) ۶۴

۱۰۷- در یک دنباله‌ی حسابی، جملات هشتم و دوازدهم به ترتیب ۲۵ و ۳۷ هستند. جمله‌ی بیست و سوم این دنباله کدام است؟

- (۱) ۷۰ (۲) ۷۱ (۳) ۷۲ (۴) ۷۳

۱۰۸- در یک دنباله‌ی حسابی، مجموع سه جمله‌ی اول ۱۵ و مجموع دو جمله‌ی بعدی ۲۵ است. کوچک‌ترین جمله کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

۱۰۹- رابطه‌ی بازگشتی یک دنباله به صورت $a_1 = -4$ ، $a_{n+1} = a_n + \frac{1}{4}$ می‌باشد. مجموع هفده جمله‌ی نخست این دنباله کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) -1 (۳) ۲ (۴) صفر

۱۱۰- حاصل $74 + 100 + 106 + 112 + \dots$ کدام است؟

- (۱) ۷۲۰ (۲) ۷۲۲ (۳) ۷۲۴ (۴) ۷۲۶

۱۱۱- جمله‌ی n ام یک دنباله‌ی حسابی به صورت $a_n = 5n - 1$ است. مجموع پانزده جمله‌ی اول این دنباله کدام است؟

- (۱) ۵۵۵ (۲) ۵۶۵ (۳) ۵۷۵ (۴) ۵۸۵

۱۱۲- مجموع جملات یک دنباله‌ی حسابی از رابطه‌ی $S_n = 3n^2 + 1$ به دست می‌آید. جمله‌ی نهم این دنباله کدام است؟

- (۱) ۵۱ (۲) ۵۲ (۳) ۵۳ (۴) ۵۴

۱۱۳- در یک دنباله‌ی هندسی، جمله‌ی اول ۱۶۰۰ و هر جمله $\frac{1}{4}$ جمله‌ی قبلی است. جمله‌ی ششم این دنباله کدام است؟

- (۱) ۲۰۰ (۲) ۱۰۰ (۳) ۵۰ (۴) ۲۵

۱۱۴- در دنباله‌ی هندسی ...، ۳۲، ۶۴، ۱۲۸ مقدار کدام جمله برابر $\frac{1}{64}$ است؟

- (۱) ۱۱ (۲) ۱۲ (۳) ۱۳ (۴) ۱۴

محل انجام محاسبات

۱۱۵- در یک دنباله با رابطه بازگشتی $a_{n+1} = \frac{1}{4}a_n$ ، $a_1 = 200$ ، جمله پنجم کدام است؟

$$\frac{25}{16} \quad (4)$$

$$\frac{16}{25} \quad (3)$$

$$\frac{32}{25} \quad (2)$$

$$\frac{25}{32} \quad (1)$$

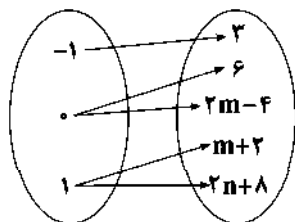
503C

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره‌های ۱۱۶ تا ۱۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره‌های ۱۲۶ تا ۱۳۵)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

ریاضی و آمار (۱) (سؤالات ۱۱۶ تا ۱۲۵)

۱۱۶- اگر نمودار پیکانی زیر معرف یک تابع باشد، مقدار n کدام است؟

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$\frac{1}{2} \quad (2)$$

$$2 \quad (3)$$

$$-2 \quad (4)$$

۱۱۷- تابع f به هر عدد حقیقی نصف معکوس مجموع آن عدد با ۴ را نسبت می‌دهد. حاصل $f(\frac{1}{4})$ کدام است؟

$$8 \quad (4)$$

$$\frac{1}{8} \quad (3)$$

$$9 \quad (2)$$

$$\frac{1}{9} \quad (1)$$

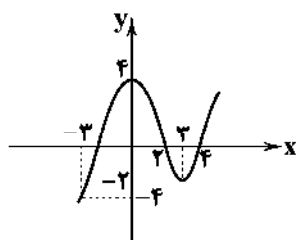
۱۱۸- با توجه به نمودار زیر که مربوط به تابع $f(x)$ است، حاصل $\frac{2f(3)-f(0)}{f(-2)+f(-3)}$ کدام است؟

$$1 \quad (1)$$

$$2 \quad (2)$$

$$3 \quad (3)$$

$$4 \quad (4)$$

۱۱۹- اگر $f(x) = x^2 - 2x$ باشد، آن‌گاه حاصل $f(x+1) - f(x)$ کدام است؟

$$2x-1 \quad (4)$$

$$2x-3 \quad (3)$$

$$2x+3 \quad (2)$$

$$2x+1 \quad (1)$$

۱۲۰- خط گذرنده از دو نقطه‌ی $(-3, 6)$ و $(-1, -2)$ ، محور x ها را با کدام طول قطع می‌کند؟

$$-1 \quad (4)$$

$$-1/5 \quad (3)$$

$$-2 \quad (2)$$

$$-2/5 \quad (1)$$

۱۲۱- مساحت ناحیه‌ی محدودشده به نمودار $2y + 3x = 6$ و محورهای مختصات کدام است؟

$$8 \quad (4)$$

$$6 \quad (3)$$

$$4 \quad (2)$$

$$3 \quad (1)$$

۱۲۲- سهمی به معادله‌ی $y = -\frac{1}{4}x^2 - \frac{3}{4}x + 4$ محور تقارن خود را در نقطه‌ای با کدام عرض قطع می‌کند؟

$$4 \frac{1}{8} \quad (4)$$

$$4 \frac{1}{4} \quad (3)$$

$$5 \frac{1}{8} \quad (2)$$

$$5 \frac{1}{4} \quad (1)$$

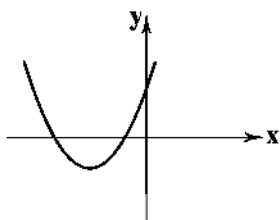
۱۲۳- معادله‌ی سهمی زیر کدام است؟

$$y = 2x^2 - 4x + 3 \quad (1)$$

$$y = x^2 - 4x + 3 \quad (2)$$

$$y = -x^2 - 4x + 2 \quad (3)$$

$$y = x^2 + 4x + 2 \quad (4)$$

محل انجام محاسبات

۱۲۴- در تابع خطی f داریم $f(3) = -4$ و $f(5) = 2$. نمودار تابع خطی f ، نمودار تابع درجه دوم $y = x^2 - 3x - 5$ را در کدام نقطه‌ی زیر قطع می‌کند؟

- (۱) $(2, -7)$ (۲) $(-2, 7)$ (۳) $(-4, 1)$ (۴) $(4, 1)$

۱۲۵- تابع درآمد از فروش نوعی کالا به صورت $R(x) = 120x - \frac{x^2}{4}$ و تابع هزینه‌ی تولید همان کالا $C(x) = 40x + 3000$ است. ماکسیمم مقدار سود کدام است؟

- (۱) ۳۲۰۰ (۲) ۳۴۰۰ (۳) ۳۶۰۰ (۴) ۳۸۰۰

زوج درس ۲ :

ریاضی و آمار (۲) (سوالات ۱۲۶ تا ۱۳۵)

۱۲۶- به‌ازای کدام مقدار m ، رابطه‌ی $f = \{(-2, 5), (4, -3), (-2, m+1), (n, 2m+1), (2, -4)\}$ معرف یک تابع است؟

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) ۲ (۴) -۲

۱۲۷- اگر f و g به ترتیب توابع همانی و ثابت باشند و رابطه‌ی $2f(-3) = g(4)$ بین آن‌ها برقرار باشد، حاصل $g(0) + 2f(1)$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) -۲ (۳) ۱۰ (۴) -۱۰

۱۲۸- اگر $f(x) = \begin{cases} -x^2 + 1 & x > 2 \\ -x^2 - 1 & 1 < x < 2 \\ -x^2 - 2 & x < 1 \end{cases}$ باشد، آن‌گاه حاصل $\frac{\Delta f(-\sqrt{2}) + 2f(\sqrt{2})}{2f(2\sqrt{3})}$ کدام است؟

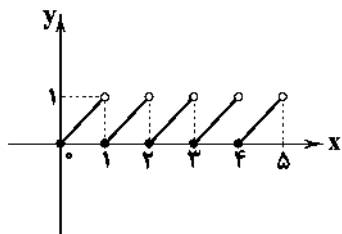
- (۱) $\frac{13}{11}$ (۲) $\frac{15}{11}$ (۳) $\frac{17}{11}$ (۴) $\frac{19}{11}$

۱۲۹- اگر $f(x) = \frac{1-x^2}{2x}$ باشد، $[f(\frac{3}{4})] - [f(\frac{1}{4})]$ کدام است؟ ([] علامت جزء صحیح است.)

- (۱) صفر (۲) ۴ (۳) -۱ (۴) ۲

۱۳۰- نمودار زیر مربوط به کدام تابع جزء صحیح زیر است؟

- (۱) $y = x - [x]$
(۲) $y = 1 - [x]$
(۳) $y = x + [x]$
(۴) $y = 1 + [x]$

۱۳۱- اگر $f(x) = \frac{1}{4}x^2 + |2x|$ ، آن‌گاه حاصل $f(2 - \sqrt{6})$ کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۳۲- نمودار تابع $y = -|x|$ را چهار واحد به سمت راست و سپس سه واحد به سمت بالا انتقال می‌دهیم. نمودار به دست آمده از کدام ناحیه نمی‌گذرد؟

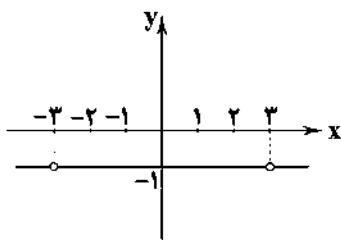
- (۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) چهارم

۱۳۳- اگر $f = \{(2, 4), (0, 1), (-1, 3)\}$ و $g = \{(3, 4), (-1, 2), (2, 0)\}$ دو تابع باشند، کدام زوج مرتب زیر متعلق به تابع $\frac{g-f}{2f}$ است؟

- (۱) $(1, -\frac{1}{6})$ (۲) $(-1, \frac{1}{6})$ (۳) $(2, -\frac{1}{3})$ (۴) $(-2, \frac{1}{3})$

محل انجام محاسبات

۱۳۴- اگر $f(x) = x^2 - 9$ و نمودار تابع $(\frac{g}{f})(x)$ به صورت زیر باشد، ضابطه‌ی تابع $g(x)$ کدام است؟

$$g(x) = \frac{1}{9-x^2} \quad (1)$$

$$g(x) = \frac{1}{x^2-1} \quad (2)$$

$$g(x) = 1-x^2 \quad (3)$$

$$g(x) = 9-x^2 \quad (4)$$

۱۳۵- اگر $f(x) = |2x-1|$ و $g(x) = \sqrt{4x+2}$ باشد، آن‌گاه حاصل $(f-g)(\frac{1}{4})$ کدام است؟

$$-\frac{1}{2} \quad (4)$$

$$\frac{1}{2} \quad (3)$$

$$-\frac{3}{2} \quad (2)$$

$$\frac{3}{2} \quad (1)$$

503C

DriQ.com

اقتصاد

۱۳۶- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

(الف) اساس شکل‌گیری روابط اقتصادی بین انسان‌ها چیست؟

(ب) در گذشته کدام عامل در تجارت بین‌الملل موجب افزایش هزینه‌ها می‌شد؟

(۱) الف: گسترش تکنولوژی و ارتباطات ب: قوانین نامناسب

(۲) الف: نیاز به برقراری ارتباط با یکدیگر به دلیل توانایی‌ها و خواسته‌های گوناگون ب: نبود وسایل حمل و نقل

(۳) الف: گسترش تکنولوژی و ارتباطات ب: نبود وسایل حمل و نقل

(۴) الف: نیاز به برقراری ارتباط با یکدیگر به دلیل توانایی‌ها و خواسته‌های گوناگون ب: قوانین نامناسب

۱۳۷- کدام گزینه پاسخ سؤالات زیر است؟

(الف) به افرادی که شغل آن‌ها خرید محصول در مرکز تولید و فروش آن در مناطق مصرف بین‌المللی است، چه می‌گویند؟

(ب) کدام گزینه مهم‌ترین عامل موفقیت کشورها در زمینه‌ی تجارت جهانی است؟

(۱) الف: تاجر ب: فراوانی نیروهای متخصص و آموزش‌دیده (۲) الف: بازرگان ب: تنوع منابع طبیعی و معادن زیرزمینی

(۳) الف: بازاریاب ب: امکان ایجاد گونه‌های متفاوت تولید (۴) الف: عامل ب: هموارسازی موانع قانونی

۱۳۸- کدام گزینه در ارتباط با واقعیت درست است؟

(۱) مردم هر کشور نیازهای گوناگونی دارند که اغلب امکانات داخلی برای رفع آن‌ها کفایت می‌کند.

(۲) کشورهای مختلف باید از طریق تجارت بین‌الملل، نیازهای متقابل یکدیگر را برطرف کنند.

(۳) مردم هر کشور باید نیازهای خود را محدود کرده و کالاهایی را که امکان تولید آن در داخل وجود ندارد، مصرف نکنند.

(۴) کشورهای در حال توسعه باید از طریق بالا بردن سطح فناوری و تکنولوژی داخلی خودکفا شوند تا هیچ نیازی به دیگر کشورها نداشته باشند.

۱۳۹- کدام گزینه در ارتباط با «مزیت اقتصادی» نادرست است؟

(۱) ایجاد مزیت‌های اقتصادی در کشورها صرفاً به عواملی غیر از شرایط اقلیمی، وضعیت عوامل تولید و میزان دسترسی آن‌ها به فناوری بستگی دارد.

(۲) رعایت اصل مزیت اقتصادی در تولیدات کشورها، تأثیر مستقیمی در افزایش سطح رفاه مردم جهان خواهد داشت.

(۳) یکی از عوامل مؤثر در تک‌محصولی شدن جوامع، تمرکز در تولید کالای شامل مزیت اقتصادی در کشور است.

(۴) کشورها باید به تولید محصولات بی‌بهره‌اند که برایشان دارای مزیت اقتصادی است و محصولات خود را با هم مبادله کنند.

محل انجام محاسبات

۱۴۰- تأثیرات مثبت تجارت بین الملل برای «مصرف کنندگان»، «تولیدکنندگان» و «کشورها» به ترتیب کدام است؟

- ۱) دسترسی به بازارهای وسیع تر - انتقال منابع از بخش های بدون مزیت به بخش های دارای مزیت - تلاش بیش تر و تولید کارآمدتر
- ۲) دسترسی به کالاهای مرغوب تر و ارزان تر - تأمین بهای کالاهای ضروری وارداتی - دسترسی به بازارهای وسیع تر
- ۳) ارتقای سطح تجهیزات و مواد اولیه - تلاش بیش تر و تولید کارآمدتر - تأمین بهای کالای ضروری وارداتی

۴) دسترسی به کالاهای مرغوب تر و ارزان تر - ارتقای سطح تجهیزات و مواد اولیه - انتقال منابع از بخش های بدون مزیت به بخش های دارای مزیت.

۱۴۱- «طبق گزارشات معتبر جهانی، کشور سوئیس دومین بار متوالی است که رتبه اول بهترین کشورها برای مهاجرت کاری را کسب کرده است. بالاترین درآمد، تعادل کار و زندگی مناسب و محیط کاری عالی از ویژگی های این کشور است.» بارزترین هدف کشور سوئیس از تلاش برای

فراهم کردن بهترین شرایط در جهت جذب مهاجرینی که به قصد کار بهتر، کشور خود را ترک می نمایند، چیست؟

- ۱) افزایش تولید ملی کشورهای مهاجرخیز
- ۲) گسترش روابط اقتصادی بین المللی کشور خود
- ۳) کاهش فاصله ی تولید ملی و تولید داخلی کشور خود
- ۴) تضعیف استقلال اقتصادی کشورهای مهاجرخیز

۱۴۲- با توجه به دو مفهوم «مزیت نسبی» و «محصولات راهبردی» کدام گزینه بیان درستی از مفهوم «مزیت نسبی راهبردی» ارائه کرده است؟

- ۱) تولید در جهت رسیدن به خودکفایی برای کالاهای پرمزیت اقتصادی، با توجه به میزان سود، هزینه و بازار
- ۲) خرید کالاهایی که موجب بهانه جویی و سلطه ی دشمن و وابستگی کشور می شود به میزان تکافوی جامعه بدون توجه به هزینه و بازار
- ۳) تولید در جهت رسیدن به خودکفایی برای کالاهای ضروری، بدون توجه به میزان سود، هزینه و بازار
- ۴) خرید کالاهایی که موجب مزیت و توان اقتصادی کشور می شود به میزان متعادل نیاز جامعه با توجه به هزینه و بازار

۱۴۳- در ارتباط با «اهمیت تعاملات بین المللی و حضور جهانی»، کدام گزینه درست است؟

- ۱) تأکید بر استقلال اقتصادی به معنی رسیدن به خودکفایی در تمامی زمینه ها و جایگزینی تولیدات ملی و قطع واردات و تجارت اقتصادی است.
- ۲) اقتصاددانان هوشمند با تلاش فراوان در صدد افزایش توانمندی تولیدات داخلی و کاهش فرصت های بین المللی برای همکاری های دوجانبه هستند.

۳) انزو و گوشه گیری از اقتصاد بین الملل پیامد نادیده گرفتن حجم زیاد واردات از دیگر کشورها و رقابت در عرصه ی شناسایی این فرصت هاست.

۴) کشورهایی در عرصه ی تجارت بین الملل موفق خواهند بود که ضمن افزایش توان تولیدی خود، همکاری های دوجانبه ی بین المللی با دیگر کشورها را نیز افزایش دهند.

۱۴۴- در ارتباط با «آسیب پذیری های اقتصادی» به سوالات زیر پاسخ دهید.

الف) زنجیره ی کامل خلق ارزش چیست؟

ب) در جهت نزدیک شدن به استحکام اقتصادی، کدام اقدام برای یک کشور مؤثر خواهد بود؟

ج) اقتصاد تک محصولی چه پیامدی برای کشور به همراه خواهد داشت؟

۱) الف: تمامی مراحل ایجاد ارزش افزوده ب: تنوع در راه های تأمین کالاهای وارداتی یا فروش کالاهای صادراتی ج: امکان تاب آوری و انعطاف پذیری مقابل تکانها، مشکلات و تحریم ها را ندارد.

۲) الف: تمامی مراحل توزیع کالا در تجارت بین الملل ب: خلق مزیت های جدید اقتصادی و تأمین بعضی نیازها در داخل ج: امکان تاب آوری و انعطاف پذیری مقابل تکانهای مشکلات و تحریم ها را ندارد.

۳) الف: تمامی مراحل توزیع کالا در تجارت بین الملل ب: تنوع در راه های تأمین کالاهای وارداتی یا فروش کالاهای صادراتی ج: در رقابت ها و جنگ اقتصادی با تکیه بر قدرت تولیدی خود اغلب از شکست دوری خواهد جست.

۴) الف: تمامی مراحل ایجاد ارزش افزوده ب: خلق مزیت های جدید اقتصادی و تأمین بعضی نیازها در داخل ج: در رقابت ها و جنگ اقتصادی با تکیه بر قدرت تولیدی خود اغلب از شکست دوری خواهد جست.

۱۴۵- از سال ۱۹۹۰ تا ۱۹۹۹ سهم تحریم های کشور آمریکا علیه کشورهای جهان ۹۲٪ از کل تحریم های صورت گرفته در جهان بوده است که فقط

بخشی از آن، ۶۱ تحریم اقتصادی علیه ۳۵ کشور جهان با جمعیتی بالغ بر ۲/۳ میلیارد نفر، یعنی ۴۲٪ کل جمعیت جهان و ۱۹٪ تحریم

صادرات جهان به اجرا گذاشته شد. تاریخچه ی تحریم های آمریکا علیه ایران به دوران حکومت دکتر مصدق و سیاست مبنی بر «ملی شدن

صنعت نفت» برمی گردد که در طی این تحریم مانع تراشی های فراوان در مقابل صادرات نفت که تنها منبع درآمدی کشور در آن دوران بود

صورت گرفت. در بین انواع تحریم ها، این نوع تحریم علیه ایران در سال ۱۳۳۹ چه نام داشت؟

- ۱) تحریم مالی
- ۲) تحریم بانکی
- ۳) تحریم تجاری
- ۴) تحریم سیاسی

علوم و فنون ادبی

503C

۱۴۶- شاعر در **همه‌ی گزینه‌ها از اختیار وزنی «بلند در نظر گرفتن هجای پایانی» استفاده کرده است، به جز**

- ۱) آخر نه منم تنها در بادیه‌ی سودا
- ۲) گر تو به شمشیر و تیر حمله بیاری رواست
- ۳) نی نی منم سرخوان تو سرخیل مهمانان تو
- ۴) بسوی گُل آورد نسیم صبا

۱۴۷- در کدام بیت از **اختیار زبانی «قلب» استفاده شده است؟**

- ۱) نوبت خانه گذشت، نوبت بستان رسید
- ۲) غم به سراپرده شد، آتش پرورده شد
- ۳) ای شه صاحب‌قران، خیز ز خواب گران
- ۴) ای خُتک آن را که او رست از این رنگ و بو

۱۴۸- در **همه‌ی گزینه‌ها اختیار وزنی «به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن» به کار رفته است، به جز**

- ۱) مژده ای دل که مسیحا نفسی می‌آید
- ۲) ز غم هجر مکن ناله و فریاد که من
- ۳) خبر بلبل این باغ پرسید که من
- ۴) هیچ کس نیست که در کوی تو اش کاری نیست

۱۴۹- در کدام بیت **اختیار وزنی «ابدال» به کار رفته است؟**

- ۱) خود که باشد که تو را بیند و عاشق نشود
- ۲) کس ندیده‌ست تو را یک نظر اندر همه عمر
- ۳) آدمی نیست مگر کالبدی بی‌جان است
- ۴) ای که شمشیر جفا بر سر ما آخته‌ای

۱۵۰- در بیت زیر **همه‌ی اختیارات شاعری، به استثنای** وجود دارد.

«آسمان را غمی از مردن بی‌کاران نیست

فخل بی‌بار به دوش چمن آرا بار است»

- ۱) ابدال ۲) قلب ۳) تغییر کمّیت مصوّت‌ها ۴) به‌کار بردن فاعلاتن به‌جای فعلاتن

۱۵۱- در وزن کدام مصراع **«اختیار ابدال» هیچ‌گاه رخ نمی‌دهد؟**

- ۱) گوش من و حلقه گیسوی یار
- ۲) من و باد صبا مسکین دو سرگردان بی‌حاصل
- ۳) بشد که یاد خوشش باد روزگار وصال
- ۴) خسروا گوی فلک در خم چوگان تو شد

۱۵۲- در کدام بیت **هیچ‌گونه «اختیار وزنی» به کار نرفته است؟**

- ۱) زکات لعل لب‌ت را بسی طلبکارند
- ۲) به گرد پای سمندش نمی‌رسد مشتاق
- ۳) رقیب کیست که در ماجرای خلوت ما
- ۴) ز هر نبات که حسنّی و منظری دارد

۱۵۳- در کدام **گزینه ۴ بار از «اختیارات وزنی» استفاده شده است؟**

- ۱) وه که در عشق چنان می‌سوزم
- ۲) شمع‌وش پیش رخس با اصرار
- ۳) سعدیا ناله مکن گمر نکم
- ۴) با تو یاران همه در ناز و نعیم

که به یک شعله جهان می‌سوزم

دم به دم شعله‌زنان می‌سوزم

کس نداند که نهان می‌سوزم

من گنه‌کارم از آن می‌سوزم

۱۵۴- در ابیات زیر چند بار از «اختیارات وزنی» استفاده شده است؟

«خزَم آن خاک که آرامگه یار آن جاست	راحت جان و شفای دل بیمار آن جاست
درد دل پیش که گویم غم دل با که خورم	روم آن جا که مرا محرم اسرار آن جاست
نکنند میل دل من به تماشای چمن	که تماشای دل آن جاست که دلدار آن جاست»
(۱) نه	(۲) ده
(۳) یازده	(۴) دوازده

۱۵۵- ابیات زیر از یک غزل انتخاب شده‌اند. با توجه به همه‌ی اختیارات، مشخص کنید در کدام بیت، «اشکال وزنی» وجود دارد؟

(۱) زان خورد خون جگر عاشق زیرا شیر است	شیردل کی بود آن کاو ز جگر بگریزد
(۲) وان که واقف بود از مرگ به سوی مرگ گریخت	سوی ملک ابد و تاج و کمر بگریزد
(۳) چون قضا گفت فلاسی به سفر خواهد مرد	آن کس از بیم اجل سوی سفر بگریزد
(۴) بس کن و صید مکن چون که نیزد به شکار	که خیال شب و شب هم ز سحر بگریزد

۱۵۶- تقطیع هجایی و ارکان کدام بیت به شکل « U - U / U - U / U - U » است؟

(۱) دایم گل این بستان شاداب نمی‌ماند	دریاب ضعیفان را در وقت توانایی
(۲) ناصحم گفت که جز غم چه هنر دارد عشق؟	برو ای خواجه‌ی عاقل، هنری بهتر از این
(۳) خواب و خورت ز مرتبه‌ی خویش دور کرد	آن‌گه رسی به خویش که بی‌خواب و خور شوی
(۴) غمناک نباید بود از طعن حسود ای دل	شاید که چو واینی، خیر تو در این باشد

۱۵۷- با توجه به وزن عروضی، واژه‌های کدام گزینه برای کامل کردن بیت زیر مناسب است؟

«از او جان می‌برم تا افکنم در پای او	تا تو نپنداری که من از دست او جان می‌برم
تا سر برآورد از گریبان آن نگار	هر از بیداد او سر در گریبان می‌برم»
(۱) دست - سنگ‌دل - لحظه	(۲) تیغ - بی‌وفا - دم
(۳) جور - ظلم‌پیشه - روز	(۴) ستم - تیغ‌زن - بار

۱۵۸- کدام گزینه هم‌وزن بیت زیر است؟

«غیر بهار جهان، هست بهاری نهران	مامرخ و خوش‌دهان باده بده، ساقیا»
(۱) خیز که امروز جهان آن ماست	جان و جهان ساقی و مهمان ماست
(۲) تا نقش خیال دوست با ماست	مارا همه عمر خود تماشااست
(۳) دست بنه بر دلم، از غم دلبر می‌پرس	چشم من اندر نگر، از می و ساغر می‌پرس
(۴) کیست در این شهر که او مست نیست؟	کیست در این دور گز این دست نیست؟

۱۵۹- تقطیع هجایی کدام یک از ابیات، با نمودار هجایی « U - U / U - U / U - U » مطابقت دارد؟

(۱) سر به گریبان خواب از چه فروبرده‌ای؟	بر قد روشن‌دلان، جامه بریده‌ست صبح
(۲) می‌رسد از چشم تو آزار دل زار من	خنده‌ات آتش کشد آیینی افکار من
(۳) ایزدی و اهرمنی کرد مرا زلف و رخت	بازرهان جان مرا ز ایزدی و اهرمنی
(۴) آتش دل نیز خواهی کشته کرد و زان سبب	مردم ای قاتل! به تیغ آبدارم می‌کشی

۱۶۰- وزن کدام بیت متفاوت است؟

(۱) مه تابان به جز از خوبی و ناز	چه نماید چه پسندد چه کند
(۲) چه خبر داری ز ختم عمر او	تا بگردانی از او یکباره رو
(۳) گر چو زنجیر به هم پیوستیم	این فروبستن درها ز کجاست
(۴) تا فسرده نشوی هم‌چو جماد	هم در آن آتش بگنداز می‌ما

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی (۱)، شماره‌ی ۱۶۱ تا ۱۷۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی (۲)، شماره‌ی ۱۷۱ تا ۱۸۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

علوم و فنون ادبی (۱) (سؤالات ۱۶۱ تا ۱۷۰)

۱۶۱- در بیت زیر کلمات قافیه کدام است؟

«آمدی وه که چه مشتاق و پریشان بودم

(۱) بودم - بودم (۲) پریشان - بی‌جان

۱۶۲- «قاعده‌ی ساخت قافیه» در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) بی روی تو خوش کردم من تلخی هجران را

(۲) روز عید است به من ده می نایی چو گلاب

(۳) بی شاهد رعنا به تماشا نتوان رفت

(۴) دل مسکین من در بند مانده است

۱۶۳- در کدام بیت قافیه به گونه‌ای متفاوت به نظر می‌رسد؟

(۱) به ملازمان سلطان که رساند این دعا را

(۲) ز رقیب دیوسیرت به خدای خود پناهم

(۳) دل عالمی بسوزی چو عذار بفرروزی

(۴) چه قیامت است جاناکه به عاشقان نمودی

۱۶۴- کدام بیت «ذوقافیتین» است؟

(۱) سز سخن دوست نمی‌یارم گفت

(۲) دل از نظر تو جاودانی گردد

(۳) آن دلبری که خوبی بسیار یار اوست

(۴) ای در تو عیان‌ها و نهان‌ها همه هیچ

۱۶۵- در مصراع «ای ساریان آهسته ران کآرام جانم می‌رود» چند «مصوت» وجود دارد؟

(۱) چهارده (۲) پانزده (۳) شانزده (۴) هفده

۱۶۶- واژه‌های کدام گزینه به ترتیب با واژه‌های «دستگاه - عشق - دلدار - پاکباز - آبیاری» هم‌وزن‌اند؟

(۱) عاشقانه - درد - پایانه - دانشگاه - پاسداری

(۲) خاکسار - خانه - بی‌باک - روزگار - دستیاری

(۳) استوانه - زخم - آینه - بادگیر - جاویدانی

(۴) زادگاه - پنجه - پاییز - پاسبان - آسمانی

۱۶۷- در بیت زیر چند بار از صامت «ی» استفاده شده است؟

«گلی کز خاک من روید به گوش اهل دل گوید

(۱) چهار (۲) پنج (۳) شش (۴) هفت

۱۶۸- در همه‌ی گزینه‌ها به «ویژگی‌های ادبی سبک عراقی» اشاره شده است، به‌جز

(۱) به کارگیری ردیف‌های فعلی و اسمی دشوار در شعر

(۲) فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی

(۳) رواج و اوج‌گیری بیش‌تر قالب‌های شعری، به‌ویژه غزل و مثنوی

(۴) رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی

۱۶۹- در همه‌ی گزینه‌ها به ویژگی‌های غالب «نثر فارسی دوره‌ی دوم» اشاره شده است، به‌جز

(۱) ایجاز و پرهیز از مترادفات

(۲) حذف افعال به قرینه

(۳) رواج نثر داستانی، تمثیلی و عرفانی

۱۷۰- ابیات زیر مصداق کدام «ویژگی فکری سبک عراقی» است؟

- «بیار وعده خلافم گر اتفاق افتاد
که تا کی ام به فسون گویی آن چه می خواهی
خدا گواست که گر آن چه گفته ام نکنی
ز شعر شریعت زهرت به کام خواهم ریخت
همین نه شعر تو بی آبروی خواهم گفت
- (۱) درون‌گرایی در شعر و توجه به احوال شخصی و مسائل روحی
(۲) فراوانی زهدستایی و وعظ و اندرز در شعر
(۳) رواج مفاخره، شکایت و انتقاد اجتماعی
(۴) رواج هجو و هزل در شعر

علوم و فنون ادبی (۲) (سوالات ۱۷۱ تا ۱۸۰)

۱۷۱- محتشم کاشانی ابیات زیر را در کدام قالب شعری سروده است؟

- «باز این چه شورش است که در خلق عالم است
باز این چه رستخیز عظیم است کز زمین
ترکیب‌بند (۱)
ترجیع‌بند (۲)
قصیده (۳)
مثنوی (۴)

۱۷۲- عبارت زیر معرّف کیست؟

- «به سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و به کاربردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن شناخته شده. از ویژگی‌های عمده‌ی شعرش، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیل‌های رمزآمیز شاعرانه است.»
- (۱) صائب تبریزی
(۲) کلیم کاشانی
(۳) وحشی بافقی
(۴) بیدل دهلوی

۱۷۳- «خلاق المعانی ثانی» در کدام قرن می‌زیسته است؟

- (۱) نهم (۲) دهم (۳) یازدهم (۴) دوازدهم

۱۷۴- در کدام بیت به نام «یکی از مفاخر هنری دوره‌ی شاه اسماعیل» اشاره شده است؟

- (۱) به چشم خلق بی لاجول مگذر
(۲) تسلیم همان آینه‌ی حسن جمال است
(۳) هر کجا نسخه کنند آن خط ریحانی را
(۴) نقاش یک جهان هوسم کرد لاغری
- نظرها یک قلم مدّ شهاب است
چون ماه نو ایجاد کن از تیغ سپر را
نیست جز ناله کشیدن قلم مانی را
موی ضعیف خامه‌ی به‌زاد می‌شود

۱۷۵- واژه‌ی «خون» در کدام گزینه «مجاز» نیست؟

- (۱) قصد جانم کرد بار دل‌نواز
(۲) یاد باد آن کاو به قصد خون ما
(۳) مکن قصد من مسکین که خوبان
(۴) من چه دانستم که اویم دشمن است
- ریخت خونم بی‌گناه آن سرو ناز
عهد را بشکست و پیمان نیز هم
چنین در خون مسکینان نکوشند
در پی قصد من و خون من است

۱۷۶- تعداد «مجازهای با علاقه‌ی مشابهت» در کدام گزینه بیش‌تر است؟

- (۱) نشست و لؤلؤ از نرگس همی ریخت
(۲) هم نظری هم خبری هم قمران را قمری
(۳) از صدف ریزد گهر وز پسته در آید برون
(۴) ای عید من ای بهار روحانی
- بدان آب از جهان آتش برانگیخت
هم شکر اندر شکر اندر شکر اندر شکر
چون شود گرم تکلم لعل خندان شما
ای ماه من ای نگار بی‌همتا

۱۷۷- در بیت زیر، کدام واژه آرایه‌ی «مجاز» را به وجود آورده است؟

- «جام و می‌اند با هم با ساقی‌اند همدم
جام (مصراع اول) (۱)
می (۲)
همدم (۳)
جام (مصراع دوم) (۴)

زوج درس ۲

۱۷۸- «علاقه و پیوند مجاز» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) شبی یاد دارم که چشمم نخفت
- ۲) برآشفقت ایـرآن و برخاست گـرد
- ۳) به یاد روی شیرین بیت می‌گفت
- ۴) اگر رفت و آثار خیرش نماند

- ۱) شنیدم که پروانه با شمع گفت
- ۲) همی هرکسی کرد ساز نبرد
- ۳) چو آتش تیشه می‌زد کوه می‌سفت
- ۴) نشاید پس از مرگش الحمد خواند

۱۷۹- وزن کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) خوش‌ترم آن نیست که دل برده‌ای
- ۲) چه شود گر تو شوی جان کسی
- ۳) شد ز غمت خانه‌ی سودا دل‌م
- ۴) ما به تو یک‌باره مقتد شدیم

- ۱) دل در جان می‌زند آن خوش‌تر است
- ۲) شبکی سر زده مهمان کسی
- ۳) در طلبت رفت به هر جا دل‌م
- ۴) مرغ به دام آمد و ماهی به شست

۱۸۰- کدام گزینه با بیت «دریادلان راه سفر در پیش دارند / پا در رکاب راهوار خویش دارند» هم‌وزن نیست؟

- ۱) هرگز نباشد بی‌سبب گریان دو چشمانم
- ۲) از نیل با موسی بیابان‌گرد بودم
- ۳) باید به مژگان زفت گرد از طور سینین
- ۴) از دست ما بر ریگ صحرا نطع کردند

زبان عربی (اختصاصی)

DriQ.com

■ عَيْنُ الْأَصْحَاحِ وَالْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْرَدَاتِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۱۸۵ - ۱۸۱):

۱۸۱- «عهد کاذب آن یلتزم بالصدق لکی یتخلص من شرّ عاداته ولکنه حينما أخذ یحدّث کاد ینسی عهده!»:

- ۱) دروغگویی عهد بست که به صداقت پایبند شود تا از شرّ عادت خود خلاص شود، ولی وقتی سخن گفت، نزدیک بود عهدش را فراموش کند!
- ۲) دروغگو قول داد که به راستی ملتزم باشد و از شرّ عادتش نجات یابد، ولی هرگاه شروع می‌کند سخن بگوید، قولش را از یاد می‌برد!
- ۳) دروغگویی قول داد به راستگویی پایبند باشد تا از شرّ عادتش رها شود، اما او وقتی شروع کرد سخن بگوید، نزدیک بود قولش را فراموش کند!
- ۴) عهد دروغگویی این بود که به راستگویی پایبند باشد، اما او وقتی خواست سخن بگوید، نزدیک بود عهدش را از یاد ببرد!

۱۸۲- «لا یلتفت إلى الشباب إلا من له عقل فلا عاقل یظنّ أنّ الحیاة تکرّره من جدید!»:

- ۱) به جوانان فقط کسی توجه می‌کند که عقل دارد و هیچ عاقلی گمان نمی‌کند که زندگی، آن‌ها را دوباره تکرار نماید!
- ۲) تنها کسی که خرد دارد به جوانی توجه می‌کند و هیچ خردمندی گمان نمی‌کند که زندگی آن را دوباره تکرار می‌کند!
- ۳) به جوانان توجه نمی‌کند جز کسی که عقلی برایش هست، چون هیچ عاقلی نمی‌پندارد که زندگی از نو تکرار می‌شود!
- ۴) به جوانی فقط کسی توجه نمی‌کند که عقل ندارد، چون عاقلی نیست که بپندارد زندگی آن را از نو تکرار می‌کند!

۱۸۳- عَيْنُ الْخَطَا:

- ۱) کثرت خیانت آن تقرب علی الآخرين البعید بالاحتیال! خیانت بزرگی است که با فریبکاری، دور را به دیگران نزدیک نماید!
- ۲) المؤمن تؤیّد صفحات وجهه طنطنته باللیل! مؤمن، همه‌جای چهره‌اش بانگ نیایشش در شب را تأیید می‌کند!
- ۳) عاد المتکلم إلى حدیثه السابق لیصلح فلتة لسانه! سخنگو به کلام قبلی‌اش بازگشت تا لغزش زبانش را اصلاح کند!
- ۴) لا تصدّق کلّ ما تسمع به ولكن اختر الأقوال بالوفاء! هر چه را شنیدی باور نکن، بلکه گفته‌ها را با وفاداری بیازما!

۱۸۴- عَيْنُ الْخَطَا فِي الْمَفْرَدَاتِ:

- ۱) یغفر الله الذنوب إلا الشرب بالله! مترادف «یسامح»
- ۲) لا تیاأس من رحمة الله و إن كنت كثير المعاصي! متضاده «لا تأمل»
- ۳) عرف النبي (ص) هدفه فقال: بالتعليم أرسلت! مترادف «بعتت»
- ۴) لا قدر أعلى من قدر من یفقه الجهال! مفهومه «یخلص من الجهل»

۱۸۵- عَيْنُ الْأَقْرَبِ مِنَ الْمَفْهُومِ: «الكلام یجزّ الکلام»

- ۱) ربّ کلام یشیر الحروب!
- ۲) الحدیث ذو غصون!
- ۳) لکلّ کلام متکلم!
- ۴) لکلّ کلام وقته!

■ عین الصحيح في التحليل الصرفي و المحل الإعرابي:

۱۸۶- «بَدَلُ الْإِبْرَانِيَّاتِ أُنْبِيَّةٌ كَلِمَاتٌ أَخَذُوها مِنَ اللُّغَاتِ الْآخَرِيَّةِ إِلَّا أُنْبِيَّةٌ تَتَنَاسَبُ أَسْوَاتُها مَعَ لِسَانِها»

- (۱) بَدَلُ: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي من باب «تفعل» - متعدُّ / فعل و فاعله اسم ظاهر
- (۲) الْآخَرِيَّةِ: اسم الفاعل - مفرد مؤنث - معرّف بآل / صفة و مجرورة بالتبعية
- (۳) أُنْبِيَّةٌ: اسم - جمع مكسّر و مفردة مؤنث - نكرة / مستثنى منه و منصوب بالفتحة
- (۴) تَتَنَاسَبُ: فعل مضارع - مزيد ثلاثي و مصدره «تناسب» / فعل و فاعله اسم ظاهر و الجملة وصفية

■ عین الصحيح في الجواب عن الأسئلة التالية (۱۹۰-۱۸۷):

۱۸۷- عيّن الخطأ عن الأفعال المحددة على الترتيب:

- (۱) «الحكيم لن يعارض المخاطب قبل أن يسمح قوله»: معادل للمستقبل المنفي - معادل للمضارع الاتزامي
- (۲) «إذا تعمل عملاً ينفع الآخرين تجد أجره قريباً»: معادل للمضارع الاتزامي - معادل للمضارع الإخباري
- (۳) «أنفقنا من رزق أربؤنا الله حتى يزيد عليه»: معادل للماضي الاستمراري - معادل للمضارع الاتزامي
- (۴) «لم نكرز عملاً رأينا نتيجه لتتجنب الندامة»: معادل للماضي البعيد - معادل للمضارع الاتزامي

۱۸۸- عيّن جملة تصف اسماً منصوباً:

- (۱) إِنْ الْمُؤْمِنِينَ جَمَاعَةٌ يَتَّقُونَ اللَّهَ وَ يَكُونُونَ مَعَ الصَّادِقِينَ!
- (۲) طلبت موعظة من فاضل صالح تمنعني عن ارتكاب المعاصي!
- (۳) قد ألفت مقالات متعدّدة تدرس الكلمات المعرّبة!
- (۴) كان لي في أيام صغري أصدقاء لا أنساهم أبداً!

۱۸۹- عيّن المستثنى منه يختلف إعرابه:

- (۱) كان الأولاد جالسين عند أبيهم إلا واحداً منهم!
- (۲) غرس الفلاح فسائل في مزرعتنا إلا جوزاً!
- (۳) إن أقوام الأبياء لم يصدّقوا قولهم إلا عقلاءهم!
- (۴) كأن أولادك جاؤوا إلا أصغرهم!

۱۹۰- عيّن ما جاء فيه مستثنى منه:

- (۱) ما كان هدف بعثة النبي (ص) إلا تعليم الناس!
- (۲) لا تعرف رجلاً تستمر أعماله بعد الموت إلا المحسن!
- (۳) لا ينتفع من العلوم النافعة إلا العالم المجداً!
- (۴) ليس المستقبل إلا ما تصنعه أعمالنا اليوم!

DriQ.com

تاریخ

۱۹۱- پس از درگرفتن جنگ جهانی دوم و تلاش انگلستان برای جلوگیری از داد و ستد آلمان با کشورهای بی طرف، واکنش حکومت رضاشاه چه بود؟

- (۱) ایران از طریق شوروی تجارت با آلمان را ادامه داد.
- (۲) به پیروی از انگلستان، مانع از تجارت همسایگان خود با آلمان شد.
- (۳) آلمانی های شاغل در ایران را اخراج کرد.
- (۴) بی طرفی ایران را نقض کرد و به نفع آلمان وارد جنگ شد.

۱۹۲- پس از تشکیل جامعه ی ملل به پیشنهاد رئیس جمهور آمریکا در فاصله ی دو جنگ جهانی، به ترتیب کدام کشورها عضو آن شدند و کدام کشورها، با خروج خود موجب بی اعتباری آن شدند؟

- (۱) آلمان و ایتالیا - ژاپن و شوروی
- (۲) آمریکا و شوروی - آلمان و ژاپن
- (۳) آلمان و انگلستان - فرانسه و شوروی
- (۴) انگلستان و فرانسه - آلمان و آمریکا

۱۹۳- کدام گزینه، از ویژگی های حکومت فاشیستی «موسولینی» ایتالیا، در فاصله ی بین دو جنگ جهانی نیست؟

- (۱) موفقیت در بهبود وضعیت اقتصادی
- (۲) برقراری نظام دیکتاتوری تک حزبی
- (۳) برخورداری از حمایت مالی دولت آمریکا
- (۴) جلب حمایت صاحبان صنایع، زمین داران و نظامیان

۱۹۴- در فاصله ی دو جنگ جهانی، روابط دو حکومت دیکتاتوری آلمان و شوروی با یکدیگر چگونه بود؟

- (۱) روابط دوستانه ای داشتند و طی یک پیمان دوجانبه، اروپای شرقی را میان خود تقسیم کردند.
- (۲) بر سر تصاحب اروپای شرقی با یکدیگر رقابت داشتند که به چندین درگیری نظامی انجامید.
- (۳) با وجود بی اعتمادی و دشمنی ای که میان دو کشور وجود داشت، با یکدیگر پیمان عدم تجاوز امضا کردند.
- (۴) ابتدا علیه نفوذ انگلستان با یکدیگر متحد شدند، اما به دلیل پیوستن شوروی به اتفاق سه گانه، رابطه ی دو کشور تیره شد.

۱۹۵- کدام گزینه، از تحولات سیاسی کشور ژاپن در فاصله‌ی دو جنگ جهانی است؟

- (۱) به قدرت رسیدن کمونیست‌ها در این کشور
(۲) خارج شدن قدرت سیاسی از اختیار امپراتور
(۳) انجام اصلاحات اساسی مشهور به انقلاب میجی
(۴) لشکرکشی به کشورهای همسایه از جمله چین
- ۱۹۶- با کدام حادثه، جنگ جهانی دوم به پایان رسید؟
(۱) ورود نیروهای متفقین به برلین و خودکشی هیتلر
(۲) پیاده شدن نیروهای متفقین در ساحل فرانسه
(۳) اشغال ژاپن به دست ارتش آمریکا
(۴) بمباران اتمی ژاپن توسط آمریکا

۱۹۷- در پایان جنگ جهانی دوم، منطقه‌ی اروپای شرقی بر پایه‌ی توافق‌هایی که از پیش، میان سران متفقین صورت گرفته بود، چه سرنوشتی یافت؟

- (۱) دولت‌های مردمی و بی‌طرف در آن منطقه به قدرت رسیدند.
(۲) تحت تسلط سیاسی - نظامی شوروی قرار گرفت.
(۳) وارد پیمان‌هایی نظامی به رهبری آمریکا و انگلستان شد.
(۴) میان بلوک‌های غرب و شرق تقسیم شد.
- ۱۹۸- در نتیجه‌ی کدام حادثه‌ی تأثیرگذار جنگ جهانی دوم، ارتش هیتلر از حالت تهاجمی خارج شد و موضع دفاعی گرفت؟

- (۱) تسلیم ایتالیا در برابر متفقین و شکل‌گیری جبهه‌ای قدرتمند در مقابل آلمان
(۲) پیروزی‌های پایپی ارتش انگلستان در برابر نیروهای آلمانی در شمال آفریقا
(۳) پیاده شدن نیروهای متفقین در خاک فرانسه و آزادسازی این کشور
(۴) مقاومت سرسختانه‌ی روس‌ها و متوقف کردن پیشروی آلمان در خاک روسیه
- ۱۹۹- تلفات کدام کشورها در جنگ جهانی دوم، بیش از سایرین بود؟

- (۱) آلمان و فرانسه
(۲) روسیه و ژاپن
(۳) آلمان و روسیه
(۴) فرانسه و ژاپن
- ۲۰۰- در سال‌های پس از جنگ جهانی اول، قیمومیت سرزمین فلسطین به کدام کشور واگذار شد؟
- (۱) انگلستان
(۲) فرانسه
(۳) ترکیه
(۴) مصر

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (تاریخ ایران و جهان باستان (۱)، شماره‌ی ۲۰۱ تا ۲۱۰) و زوج درس ۲ (تاریخ (۲)، شماره‌ی ۲۱۱ تا ۲۲۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

تاریخ ایران و جهان (۱) (سؤالات ۲۰۱ تا ۲۱۰)

۲۰۱- «داریوش بزرگ»، با کدام هدف به مناطق دوردست جنوب روسیه‌ی کنونی لشکرکشی کرد؟

- (۱) دست‌یابی به راه‌های تجاری دریای سیاه
(۲) گسترش قلمروی ایران به مناطق شرقی اروپا
(۳) دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی
(۴) تنبیه قبایلی که به تحریک آتنی‌ها شورش کرده بودند.

۲۰۲- پس از جنگ‌های ایران و یونان، حکومت هخامنشی چه رفتاری را با دولت - شهرهای یونانی در پیش گرفت؟

- (۱) یونانیان را به عنوان بزرگ‌ترین قدرت جهانی به رسمیت شناخت.
(۲) با همه‌ی دولت - شهرهای یونان از جمله آتن، روابط تجاری و فرهنگی برقرار کرد.
(۳) از دشمنان دیگر یونانیان مانند امپراتوری روم، برای مقابله با یونانیان، کمک گرفت.
(۴) نقش فعالی را در روابط دولت - شهرهای یونانی، به خصوص در جریان جنگ‌های پلوپونزی ایفا کرد.

۲۰۳- وضعیت «قوم پارس» هم‌زمان با قدرت یافتن مادها چگونه بود؟

- (۱) در آن زمان شاخه‌ای از خاندان هخامنشی، در فارس به مرکزیت شهر پاسارگاد، حکومت محلی قدرتمندی تشکیل داده بودند.
(۲) حکومت پارس، قوم ماد را تحت فرمان خود درآورد.
(۳) کورش، قبیله‌های پارسی را که از حکومت ماد ناراضی بودند، متحد کرد.
(۴) در قسمت‌های جنوبی فلات ایران، یعنی سرزمین پارس (استان فارس کنونی) و نواحی مجاور آن مستقر بودند.

۲۰۴- کدام گزینه از اقدامات «بنیان‌گذار سلسله‌ی اشکانی» است؟

- (۱) چندین بار پایتخت خود را تغییر داد.
(۲) سلسله‌ی خود را ارشکاتیان و سپس اشکانیان نامید.
(۳) بر فرمانروای سلوکی در ناحیه‌ای حوالی قوچان امروزی شورید.
(۴) سلسله‌ی اشکانیان را از یک حکومت محلی در شرق فلات ایران به یک پادشاهی قدرتمند تبدیل کرد.

۲۰۵- دومین پایتخت سلوکیان چه نام داشت و در کجا واقع بود؟

- (۱) انطاکیه - مصر
(۲) انطاکیه - سوریه
(۳) سلوکیه - ساحل غربی رود دجله
(۴) سلوکیه - آسیای صغیر

۲۰۶- با کدام هدف «اردشیر بابکان» در ابتدای حکومت خود به نامه‌نگاری پرداخت؟

- (۱) امضای پیمان صلح با روم و برقراری آرامش بر روابط دو قدرت جهانی
(۲) پایان دادن به مخالفت برخی حاکمان محلی و همراه کردن آنان با حکومت خود
(۳) برقراری روابط تجاری با همسایگان ایران مانند امپراطوری روم و امپراطوری چین
(۴) کمک گرفتن از حاکمان محلی برای سرکوب قبایل مهاجم بیابان‌گرد

۲۰۷- در کدام منابع تاریخی، گزارش‌هایی وجود دارد که بر حقوق اجتماعی و اقتصادی زنان در دوران ساسانی دلالت می‌نماید؟

- (۱) آثار و متون دینی و حقوقی مربوط به دوره‌ی ساسانی و قرون نخستین اسلامی
(۲) بخش‌هایی از اوستا که احتمالاً در زمان ساسانیان توسط موبدان تدوین شده است.
(۳) قسمت‌هایی از کتاب اوستا که منسوب به زرتشت است.
(۴) الواح کشف‌شده از تخت جمشید و گزارش‌های مورخین یونانی

۲۰۸- در دوره‌ی حکومت «خسرو انوشیروان ساسانی»، کدام سرزمین به کمک نیروی دریایی فتح شد؟

- (۱) ارمنستان (۲) یمن (۳) بین‌النهرین (۴) هند

۲۰۹- نظام طبقاتی جامعه‌ی ایران در عصر ساسانی تحت تأثیر کدام دو عامل گسترش یافت و تثبیت شد؟

- (۱) توسعه‌ی تشکیلات اداری و دیوانی - شکل‌گیری طبقه‌ای از اشراف و بزرگان
(۲) شکل‌گیری طبقه‌ای از اشراف و بزرگان - افزایش نفوذ و اختیارات موبدان
(۳) تأسیس حکومت مرکزی قدرتمند - توسعه‌ی تشکیلات اداری و دیوانی
(۴) تأسیس حکومت مرکزی قدرتمند - رسمیت یافتن دین زرتشتی

۲۱۰- کدام پادشاه هخامنشی بنیان‌گذار و طراح اصلی نظام سیاسی - اداری حکومت هخامنشیان شناخته می‌شود؟

- (۱) داریوش اول (۲) اردشیر اول (۳) کوروش بزرگ (۴) داریوش دوم

زوج درس ۲

تاریخ (۲) (سوالات ۲۱۱ تا ۲۲۰)

۲۱۱- کهن‌ترین توصیف درباره‌ی بیماری «آبله»، در آثار کدام دانشمند ایرانی قرون اولیه‌ی اسلامی آمده است؟

- (۱) ابوریحان بیرونی (۲) زکریای رازی (۳) ابن‌سینا (۴) ابونصر فارابی

۲۱۲- حکمرانان ذکرشده در کدام گزینه، همگی بدون اجازه و تأیید خلیفه، قدرت را به دست گرفتند؟

- (۱) طاهر ذوالیمینین - مرداویج - یعقوب لیث
(۲) اسماعیل سامانی - حسن بن زید - مرداویج
(۳) حسن بن زید - مرداویج - یعقوب لیث
(۴) اسماعیل سامانی - یعقوب لیث - طاهر ذوالیمینین

۲۱۳- کدام سیاست دولت غزنوی، هم در زمان «محمود غزنوی» و هم پسر وی «مسعود»، دنبال شد؟

- (۱) حمله به هند (۲) کشتار شیعیان ری
(۳) مخالفت با عباسیان (۴) توسعه‌ی قلمرو در خراسان

۲۱۴- هر یک از تحولات زیر، به ترتیب مربوط به دوران کدام فرمانروای سلجوقی است؟

- الف) داشتن وسیع‌ترین قلمرو یک حکومت در ایران دوران اسلامی
ب) از بین رفتن یا مطیع شدن بیش‌تر خاندان‌ها و حکومت‌های محلی
(۱) ملکشاه - آلبارسلان (۲) ملکشاه - طغرل (۳) آلبارسلان - طغرل (۴) آلبارسلان - ملکشاه

۲۱۵- حکومت «مغولان کبیر» در کدام ناحیه شکل گرفت و مؤسس آن از کدام خاندان بود؟

- (۱) ماوراءالنهر - یکی از خاندانگان چنگیزی (۲) هند - یکی از خاندانگان چنگیزی
(۳) هند - یکی از شاهزادگان تیموری (۴) ماوراءالنهر - یکی از شاهزادگان تیموری

۲۱۶- در کدام گزینه، مقایسه‌ی درستی بین عناصر فرهنگی حکومت‌های «ایلخانی» و «تیموری» انجام گرفته است؟

- (۱) میزان و کیفیت تولید کتاب‌های مصور در دوره‌ی ایلخانی، کم‌تر از دوره‌ی تیموری بود.
- (۲) معماری ایران در ابتدای هر دو دوره، به دلیل ویرانی‌های بسیار با رکود مواجه شد.
- (۳) در دوره‌ی ایلخانی، شعر و شاعری نسبت به دوره‌ی تیموری رونق بیش‌تری داشت.
- (۴) در هر دو دوره، خراسان مرکز اصلی هنر نقاشی و نگارگری ایران بود.

۲۱۷- ورود مغولان به ایران از چه طریقی در روی آوردن مردم به تصوف در دوره‌ی مغول - تیموری مؤثر بود؟

- (۱) اتحاد مذاهب و فرقه‌های اسلامی
- (۲) ایجاد وحشت، نگرانی و ناامیدی در جامعه
- (۳) آسان‌گیری و مدارای دینی و اعتقادی مغولان
- (۴) انقراض خلافت و ایجاد یکپارچگی سرزمینی

۲۱۸- کدام تحول، مربوط به «دوره‌ی نامسلمانی» حکومت ایلخانان مغول است؟

- (۱) سرعت گرفتن رونق شهرنشینی و ساخته شدن شهرک رشیدیه
- (۲) از رونق افتادن تقریبی یاسا و سنت‌های مغولی
- (۳) بازسازی قنات‌ها و شبکه‌های آبیاری ویران‌شده
- (۴) به هم ریختگی نظام مالیاتی و اخذ ده‌ها مورد مالیات

۲۱۹- سلسله‌های «سربداران» و «آل مظفر» در کدام دوره‌ی زمانی بر مناطقی از ایران حکومت کردند؟

- (۱) بین موج اول و دوم حمله‌ی مغول
- (۲) دوره‌ی مسلمانی حکومت ایلخانان
- (۳) از سقوط ایلخانان تا قدرت‌گیری تیمور
- (۴) دوره‌ی ضعف تیموریان پس از مرگ شاهرخ

۲۲۰- کدام موارد زیر، عوامل ضعف و زوال «دولت سلجوقیان» را به درستی بیان می‌کند؟

- (الف) قدرت گرفتن اتابکان در نواحی زیر سلطه‌ی سلجوقیان
- (ب) مبارزات اسماعیلیان در ایران
- (ج) تقسیم قلمرو سلجوقی در ایران بین امیران مختلف و رقابت بر سر قدرت
- (د) نارضایتی مردم آسیب‌دیده از فشار مالیاتی حکام سلجوقی

(۴) الف - ب - ج

(۳) ب - ج - د

(۲) الف - ج - د

(۱) الف - ب - د

DriQ.com

جغرافیا

۲۲۱- کدام گزینه معنای صحیح اصطلاح (UTC) در جغرافیا است؟

- (۱) موقعیت‌یاب جغرافیایی
- (۲) سیستم اطلاعات جغرافیایی
- (۳) ساعت هماهنگ جهانی
- (۴) خط روزگردان جهانی

۲۲۲- در کدام شهر ایران اذان مغرب دیرتر پخش می‌شود؟

- (۱) مشهد
- (۲) تهران
- (۳) اردبیل
- (۴) ارومیه

۲۲۳- با توجه به شکل، اگر ساعت در شهر تهران ۱۲:۳۰ باشد، شهر بمبئی هند در ۸۲/۵ درجه‌ی شرقی نسبت به تهران، چه ساعتی دارد؟

۲۲۴- با توجه به شکل، اگر ساعت در گرینویچ لندن ۱۲ ظهر باشد، شهر تهران چه ساعتی در آن زمان دارد؟

۲۲۵- با توجه به شکل، اگر ساعت در شهر بمبئی ۱۵:۳۰ عصر باشد، شهر سنت‌جان کانادا در ۱۴۲/۵ درجه‌ی غربی دارای چه ساعتی است؟

۲۲۶- کدام گزینه در مورد «خط روزگردان» درست است؟

- (۱) در این خط فرضی مبدأ ساعت در جهاتی بر اثر طلوع و غروب خورشید مشخص می‌شود.
- (۲) در این خط فرضی شروع نصف‌النهار از صفر تا ۱۸۰ درجه‌ی غربی و صفر تا ۱۸۰ درجه‌ی شرقی است.
- (۳) براساس این خط فرضی زمین به ۲۴ نصف‌النهار تبدیل و هر نصف‌النهار ۱۵ درجه است.
- (۴) این خط فرضی انواع ساعت‌های کشورها را روی یک نصف‌النهار به درستی نشان داده است.

۲۲۷- خط فرضی روزگردان به چه قاره‌هایی نزدیک‌تر است؟

- (۱) آسیا و اروپا
- (۲) اروپا و آمریکا
- (۳) آفریقا و آسیا
- (۴) آسیا و آمریکا

۲۲۸- با توجه به شکل، هنگامی که شهر «داکا» ساعت ۱۵ را نشان می‌دهد، به ترتیب ساعت در هر کدام از شهرها نسبت به شهر داکا چند است؟

۲۲۹- کدام گزینه به ترتیب، درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را در مورد (GPS) به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) سامانه‌ی موقعیت‌یابی جهانی که متشکل از حداقل ۲۴ ماهواره است.
- (ب) این سامانه توسط کشور روسیه طراحی و از سال ۱۹۸۰ به صورت رایگان در اختیار مردم قرار گرفته است.
- (ج) این سامانه ابتدا برای مقاصد ارتباطی بین کشورها بود، ولی بعدها به مقاصد جاسوسی تبدیل شد.
- (د) کاربرد این سامانه در نقشه‌برداری، طرح‌های عمرانی، کوهنوردی و عملیات امداد و نجات است.

- (۱) ص - غ - غ - ص
- (۲) ص - غ - غ - ص
- (۳) غ - ص - ص - ص
- (۴) غ - ص - ص - غ

۲۳۰- با توجه به نقشه، ساعت کشورهای پاریس (الف) و پکن (ب) به نسبت ساعت شهر مسکو چند است؟

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره‌ی ۲۳۱ تا ۲۴۰) و زوج درس ۲ (جغرافیا ۲)، شماره‌ی ۲۴۱ تا ۲۵۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

جغرافیای ایران (سوالات ۲۳۱ تا ۲۴۰)

۲۳۱- کدام گزینه به ترتیب، درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را در رابطه با «ویژگی‌های رودها و آب‌های ایران» به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) در ایران بیش‌تر بارش‌ها در اوایل فصل پاییز تا اواخر فصل بهار رخ می‌دهد.
 - (ب) با توجه به ناهمواری‌ها و جهت آن‌ها، هر چه از شمال به جنوب کشور برویم، مقدار آب رودها کم‌تر می‌شود.
 - (ج) کشور ایران به دلیل کم‌آبی و خشک بودن برای دستیابی به آب، حفر قنات را ابداع کرد.
 - (د) رودهایی که از کوهستان‌های بلند و یرفگیر تغذیه می‌شوند، بیش‌تر فصلی و دائمی هستند.
- (۱) ص - غ - غ - ص
 - (۲) غ - غ - ص - غ
 - (۳) ص - غ - ص - غ
 - (۴) غ - غ - ص - ص

۲۳۲- با توجه به کدام عوامل در یک منطقه «حوضه‌ی آبریز» آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه هدایت می‌کند؟

- (۱) مقدار بارش - جنس خاک
(۲) شکل زمین - شیب ناهمواری‌ها
(۳) جنس خاک - شکل زمین
(۴) مقدار بارش - شیب ناهمواری‌ها

۲۳۳- کدام رودها با توجه به نقشه به دریای خزر می‌ریزند؟

- (۱) الف: اورال ب: چالوس
(۲) الف: اورال ب: ارس
(۳) الف: ولگا ب: هراز
(۴) الف: ولگا ب: آترک

۲۳۴- دنباله‌ی کدام رشته‌کوه، دریای خزر را به دو قسمت تقسیم کرده است؟

- (۱) البرز (۲) آذربایجان (۳) تالش (۴) قفقاز

۲۳۵- کشورهای ذکرشده در کدام گزینه، به ترتیب «کم‌ترین» و «بیش‌ترین» میزان رشد طبیعی جمعیت را دارا هستند؟

- (۱) چین - فرانسه (۲) فرانسه - چین (۳) لیبی - نیجریه (۴) آلمان - لیبی

۲۳۶- در کشور «اتیوپی» کل جمعیت برابر با ۶۰,۰۰۰,۰۰۰، میزان مولید ۷۰۰,۰۰۰ و میزان مرگ‌ومیر ۱۰۰,۰۰۰ می‌باشد. در چند سال آینده میزان

جمعیت کشور اتیوپی دو برابر خواهد شد؟

- (۱) ۷ (۲) ۳۰ (۳) ۷۰ (۴) ۲

۲۳۷- به غیر از استان تهران، کدام استان ایران، دارای بیش‌ترین «مهاجرنرستی» و «مهاجرپذیری» است؟

- (۱) خراسان رضوی (۲) فارس (۳) بوشهر (۴) کرمانشاه

۲۳۸- براساس نقشه، شاه‌عباس برای حفظ مرزهای شمالی قبایل کرد را به کدام نواحی فرستاد؟

- (۱) الف
(۲) ب
(۳) ج
(۴) د

۲۳۹- تقسیمات کشوری زیر، در زمان کدام سلسله‌ها بوده است؟

- الف) سرزمین - حوزه - قسوق - رستاک
ب) ایالت - ولایت - بلوک - قصبه

- (۱) ساسانیان - افشاریان (۲) هخامنشیان - عباسیان (۳) ساسانیان - هخامنشیان (۴) قاجاریان - زندیان

۲۴۰- کدام شکل زیر، مربوط به تقسیمات کشوری «بخش» است؟

جغرافیا (۲) (سوالات ۲۴۱ تا ۲۵۰)

زوج درس ۲

۲۴۱- مردم کدام قسمت‌های جهان با توجه به نقشه، به مهم‌ترین زبان خانواده‌ی «آفرو-آسیایی»، تکلم می‌کنند؟

- (۱) الف - و
(۲) ب - ج
(۳) و - د
(۴) ج - د

۲۴۲- کدام گزینه به قلمرو فرهنگی در آمریکای شمالی اشاره کرده است؟

- (۱) پروتستان - اسلاو (۲) مسیحیت - اروپایی (۳) غربی - پروتستان (۴) غربی - اروپایی

۲۴۳- در ایالت «کیبک» در کشور کانادا به چه زبان‌هایی صحبت می‌کنند؟

- (۱) فرانسوی - انگلیسی (۲) آلمانی - انگلیسی (۳) فرانسوی - اسپانیایی (۴) آلمانی - اسپانیایی

۲۴۴- در کدام گزینه با توجه به نقشه، اسلام گسترش پیدا کرده است؟

- (۱) ب - و
(۲) الف - ه
(۳) ج - ه
(۴) الف - د

۲۴۵- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب به کدام یک از انواع فعالیت‌های اقتصادی اشاره دارد؟

(الف) منابع و مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌دهند.

(ب) استخراج معدن، صید ماهی و زراعت

(ج) با استخراج و به دست آوردن مواد خام یا محصول از زمین سروکار دارد.

(د) فعالیت‌هایی که در فرآیند آن‌ها خدماتی به دیگران ارائه می‌شود.

- (۱) اول - دوم - سوم - سوم (۲) دوم - اول - اول - سوم (۳) اول - دوم - اول - سوم (۴) دوم - اول - اول - دوم

۲۴۶- در کدام مناطق با توجه به نقشه، بیش‌ترین محصولات «پلانتیشن» تولید می‌شود؟

- (۱) الف
(۲) ب
(۳) ج
(۴) د

۲۴۷- کدام گزینه به ترتیب، درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را در رابطه با «قطب‌های صنعتی جهان» به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) نواحی صنعتی اروپا در جنوب کشور ایتالیا، انگلستان و شمال کشور آلمان قرار دارند.

(ب) نواحی صنعتی روسیه و اروپای شرقی در مسکو، قفقاز، ولگا، استونی، لیتوانی و بلغارستان قرار دارند.

(ج) چین از مهم‌ترین نواحی صنعتی در شرق، جنوب و جنوب شرقی آسیا می‌باشد و در کشور هند، کلکته و دهلی از نواحی صنعتی مهم هستند.

- (۱) ص - غ - ص (۲) غ - غ - غ (۳) ص - غ - غ (۴) غ - ص - ص

۲۴۸- کدام گزینه در مورد «صادرات کشور لیبی» درست است؟

- (۱) نفت خام، خرچنگ، ماهی و فرآورده‌ی آن
- (۲) نفت تصفیه‌شده، نفت خام، کودهای نیتروژنه و طلا
- (۳) الیاف نخی و پنبه‌ای و انواع پوشاک مردانه و زنانه‌ی نخی
- (۴) مواد شیمیایی، توربین‌های گازی، غله و پنبه

۲۴۹- کدام گزینه با توجه به نقشه‌ی آسیا، محل تشکیل «اتحادیه‌ی اِکُو» و «آسه‌آن» را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) آسه‌آن (ج) - اِکو (و)
- (۲) آسه‌آن (و) - اِکو (ج)
- (۳) آسه‌آن (الف) - اِکو (ب)
- (۴) آسه‌آن (ب) - اِکو (الف)

۲۵۰- کدام گزینه از خصوصیات «کشورهای نیمه‌پیرامون» است؟

- (۱) این کشورها از نظر اقتصادی از کشورهای پیرامون قوی‌ترند، اما هنوز از نظر قدرت اقتصادی به کشورهای مرکز نرسیده‌اند.
- (۲) این کشورها عمدتاً تولیدکننده و صادرکننده‌ی مواد اولیه و خام‌اند و از نظر نظام توسعه‌ی صنعتی و فناوری پایین هستند.
- (۳) این کشورها به واردات کالاهای صنعتی از کشورهای دیگر وابسته‌اند و بازار خوبی برای تولیدات کشورهای مرکز هستند.
- (۴) این کشورها از نظر درآمد و ثروت موقعیت بالایی دارند و به صدور سرمایه و سرمایه‌گذاری در کشورهای دیگر جهان می‌پردازند.

DriQ.com

جامعه‌شناسی

۲۵۱- هر مورد نشانه‌ی کدام نوع تفاوت یا نابرابری است؟ (به ترتیب)

«نابرابری در تحصیلات - جنسیت - تفاوت در قد و هوش - نابرابری در ثروت»

- (۱) تفاوت‌های اجتماعی - تفاوت‌های اسمی - تفاوت‌های رتبه‌ای - تفاوت‌های طبیعی
- (۲) در جامعه ایجاد می‌شود - تفاوت‌های رتبه‌ای - تفاوت‌های اسمی - تفاوت‌های رتبه‌ای
- (۳) تفاوت‌های طبیعی - تفاوت‌های رتبه‌ای - تفاوت‌های اسمی - تفاوت‌های اجتماعی
- (۴) در جامعه ایجاد می‌شود - تفاوت‌های اسمی - می‌توان افراد را براساس این تفاوت‌ها رتبه‌بندی کرد - نابرابری اجتماعی

۲۵۲- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «نابرابری اجتماعی» درست است، ولی در رابطه با «تفاوت‌های رتبه‌ای» نادرست است؟

- (۱) نتیجه‌ی نابرابری طبیعی است - افرادی که دارای قد و ضریب هوشی متفاوت می‌باشند را می‌توان رتبه‌بندی کرد.
- (۲) میزان تلاش افراد یا موقعیت خانوادگی که در آن متولد شده‌اند، آن‌ها را از نظر رتبه نابرابر می‌سازد - می‌توان افرادی را که از نظر رنگ پوست متفاوت‌اند یا از نظر جنسیت رتبه‌بندی کرد.
- (۳) نتیجه‌ی نابرابری رتبه‌ای است - تفاوت‌هایی است که مانند رنگ پوست و توانایی ذهنی اسمی‌اند.
- (۴) نابرابری است که در جامعه ایجاد می‌شود - برخی افراد کم‌تر و برخی بیش‌تر از این ویژگی‌ها برخوردارند.

۲۵۳- کدام گزینه جدول زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- برای ایجاد برابری باید مالکیت خصوصی را از بین برد.

- در نظام فئودالی دهقانان شبیه برده بودند، مالک چیزی نبودند و به فئودال تعلق داشتند.

- دولت‌ها برای حمایت از اقشار کم‌درآمد،

آن‌ها را زیر چتر بیمه‌های اجتماعی قرار می‌دهند.

طرفداران عدالت اجتماعی	مخالفان قشریندی اجتماعی	طرفداران قشریندی اجتماعی
(ب)	(الف)	(ج)

(۱) الف - ج - ب

(۲) ج - ب - الف

(۳) الف - ب - ج

(۴) ب - الف - ج

۲۵۴- عبارتهای زیر به ترتیب پیامد کدام گزینه هستند؟

- از بین رفتن انگیزه‌ی رقابت

- نادیده گرفتن نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن قشربندی

- تأمین نیازهای اولیه برای همه‌ی افراد

۱) حذف مالکیت خصوصی - نابرابری‌های اجتماعی ناشی از نابرابری طبیعی است - مهم دانستن آزادی‌های افراد

۲) تأمین عدالت اجتماعی - روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌ها - یکسان‌سازی نقطه‌ی شروع رقابت

۳) حذف مالکیت خصوصی - طبیعی دانستن قشربندی - یکسان‌سازی نقطه‌ی شروع رقابت

۴) یکسان‌سازی نقطه‌ی شروع رقابت - تأیید و تثبیت کارکردهای قشربندی اجتماعی - مهم دانستن آزادی‌های افراد

۲۵۵- هر عبارت به ترتیب به کدام نوع رویکرد نابرابری اجتماعی اشاره دارد؟

- در جوامع سوسیالیستی مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود نداشت.

- مالیات ایزاری برای کاهش فاصله‌ی طبقاتی است.

- تمام کرسی‌های مجلس سنای آمریکا در اختیار مردان میانسانی است که هرچه سالخورده‌تر باشند، قدرتمندترند.

۱) افراد توانمند و کوشا به اندازه‌ی استحقاقی که دارند، از مزایای اجتماعی برخوردار می‌شوند - تلاش دولت برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی - طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی

۲) قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست - تلاش دولت برای تأمین نیازهای ضروری همه‌ی افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن - هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی وجود ندارد و پدیده‌ای است که در همه‌ی زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.

۳) تغییر در قشربندی اجتماعی چندان امکان‌پذیر نیست - طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی - هیچ جامعه‌ای بی‌نیاز از قشربندی اجتماعی وجود ندارد.

۴) قشربندی اجتماعی توسط دولت‌ها به وجود آمده، تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست - تلاش دولت برای تأمین نیازهای ضروری برخی افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن - نابرابری اجتماعی از نابرابری طبیعی برمی‌خیزد.

۲۵۶- به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را مشخص کنید.

الف) تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی در صورتی‌که به نابرابری‌های اجتماعی منجر شوند، مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرند.

ب) در رویکرد عادلانه، مالکیت خصوصی لغو می‌شود و جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم آورد.

ج) از نظر جامعه‌شناسان طرفدار قشربندی اجتماعی، قشربندی پدیده‌ای است که در همه‌ی زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.

د) تأکید جامعه‌شناسان مخالف قشربندی اجتماعی بر معایب آن نشان می‌دهد که آن‌ها خواهان از میان برداشتن قشربندی هستند.

۱) ص - غ - ص - ص - ص - غ ۲) غ - غ - ص - غ - غ ۳) ص - ص - غ - غ ۴) غ - ص - ص - غ

۲۵۷- کدام گزینه به ترتیب با مدل‌های زیر مرتبط است؟

۱) در جوامع سوسیالیستی مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود نداشت - مالیات ایزاری برای کاهش فاصله‌ی طبقاتی است - طرح بیمه‌ی اجتماعی دولت‌ها برای حمایت از اقشار کم‌درآمد

۲) در نظام فئودالی، دهقانان شبیه برده بودند و مالک چیزی نبودند و به فئودال تعلق داشتند - اقوامی در چین وجود داشتند که از نظر چینی‌ها نژادی فرودست داشتند - در جوامع سوسیالیستی مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود نداشت.

۳) راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد - طرح خانه‌سازی برای اقشار کم‌درآمد - جریمه و بازداشت زن سیاه‌پوست آمریکایی که حاضر نشده بود جای خود را در اتوبوس به مرد سفیدپوست دهد.

۴) قشربندی اجتماعی نتیجه‌ی روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست - مالیات ایزاری برای کاهش فاصله‌ی طبقاتی است - نقطه‌ی شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود و انگیزه‌ی رقابت بیش‌تر می‌گردد.

۲۵۸- کدام گزینه انتقادات به متن زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

«از نظر گروهی که طرفدار قشربندی اجتماعی هستند، نقش‌های عالی‌رتبه، نقش‌هایی هستند که برعهده گرفتن آن‌ها پرزحمت است و برای بقای جامعه مهم‌تر؛ پس باید جامعه پادشاه‌های بیش‌تری برای این نقش‌ها در نظر بگیرد و ...»

- (۱) برخی نقش‌ها از نقش‌های دیگر کم‌زحمت‌تر، راحت‌تر و خوشایندترند و افراد دارای شرایط برای نقش‌های بلندپایه به راستی کمیاب‌اند.
(۲) این نظر که نظام قشربندی در گذشته وجود داشته و در حال حاضر نیز وجود دارد، پس در آینده هم باید باشد، صحیح است و جوامع آینده هم قطعاً جامعه‌ی قشربندی شده‌ای را تجربه خواهند کرد.
(۳) برخی نقش‌ها برای بقای جامعه از نقش‌های دیگر مهم‌ترند و نقش‌های متفاوت به توانایی‌ها و استعداد‌های متفاوت نیاز دارند.
(۴) همیشه برای تشویق مردم برای به عهده گرفتن نقش‌های بلندپایه نباید حتماً به آن‌ها قدرت، درآمد و احترام بدهیم، گاهی آدم‌ها به دلیل رضایت از انجام کار خوب یا به خاطر خدمت به دیگران نیز به ایفای نقش مهم می‌پردازند.

۲۵۹- جامعه‌شناسان انتقادی به این نکته‌ی مهم توجه داشتند که

- (۱) جامعه‌شناسان پوزیتیویستی و تفهیمی - تفسیری در ارائه‌ی معیارهای داوری ارزش‌ها و عقاید توانمند بونه و علم را به معنای حسی و تجربی آن محدود می‌دانند.
(۲) فاصله‌ی میان وضعیت موجود و وضعیت مطلوب جهان اجتماعی، جامعه‌شناسی را به داوری درباره‌ی ارزش‌ها و انتقاد از آن‌ها می‌کشاند.
(۳) ساختارهای اجتماعی و تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد بسیار مهم‌تر از مشارکت اجتماعی افراد برای ساخت جهان اجتماعی است و ساختارها قابلیت انتقاد علمی ندارند.
(۴) انسان‌ها، جهان اجتماعی و ساختارهای آن را به زیر سلطه‌ی خود درآورده‌اند و می‌توانند آثار و پیامدهای مخرب آن‌ها را کنترل کنند و نیازی به داوری علمی ندارند.

۲۶۰- کدام گزینه به ترتیب جاهای خالی عبارت‌های زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- در نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم، مسئله‌ی در جهان متجدد، را به وجود آورد.
- طرفداران و مخالفان درگیر منازعه‌ی شدند.

- با افول در نیمه‌ی دوم قرن بیستم، ظرفیت انتقاد از قشربندی اجتماعی به وجود آمد و به شکل‌گیری انجامید.

- (۱) قشربندی اجتماعی - چالش فقر و غنا - قشربندی اجتماعی - گروه‌های متخصص - رویکرد تجویزی - جامعه‌شناسی تفهیمی، تفسیری
(۲) چالش فقر و غنا - قشربندی اجتماعی - چالش فقر و غنا - قشربندی اجتماعی - رویکرد پوزیتیویستی - جامعه‌شناسی تفهیمی، تفسیری
(۳) قشربندی اجتماعی - چالش فقر و غنا - قشربندی اجتماعی - فقر و غنا - رویکرد پوزیتیویستی - جامعه‌شناسی انتقادی
(۴) چالش فقر و غنا - گروه‌های متخصص - چالش فقر و غنا - فقرا و ثروتمندان - رویکرد تجویزی - جامعه‌شناسی انتقادی

جامعه‌شناسی (۱)

۲۶۱- کدام گزینه در ارتباط با «هویت فرهنگی جامعه» نادرست است؟

- (۱) هویت فرهنگی جهان اجتماعی پیامد پدیدآیی نوعی عقاید و ارزش‌های مشترک در میان مردم است که در مقابل انواع هویت‌های اجتماعی که با عقاید و ارزش‌های آن ناسازگار باشد، مقاومت می‌کند.
(۲) هرگاه نوعی از عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد پذیرفته و به رسمیت شناخته شود، هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدید می‌آید.
(۳) هویت فرهنگی جامعه در پرتو هویت اجتماعی افراد شکل می‌گیرد و فرصت شکل‌گیری انواع هویت‌های اجتماعی خانوادگی را پدید می‌آورد.
(۴) هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای آن‌ها مهم باشد، دوام می‌آورد.

۲۶۲- کدام گزینه جدول زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- پیامد تداوم شیوه‌ی زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی است.

- پیامد عدم توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی است.

- پیامد بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی است.

تزلزل فرهنگی	بحران هویت	علل درونی تحولات فرهنگی
(ب)	(الف)	(ج)

(۴) الف - ج - ب

(۳) ب - الف - ج

(۲) ج - ب - الف

(۱) الف - ب - ج

۲۶۳- عبارتهای زیر به ترتیب پیامد کدام گزینه هستند؟

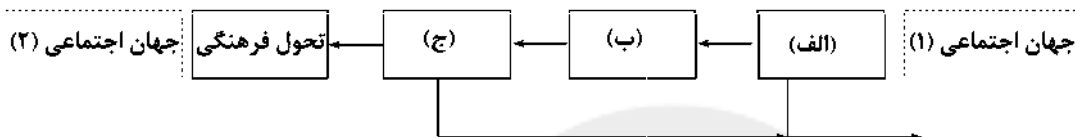
- کهولت و مرگ جهان اجتماعی

- از دست دادن نشاط زندگی

- تشویق متفکران اجتماعی برای عبور از مرزهای هویتی فرهنگ

- (۱) اگر جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی مواجه شود - غفلت از پرسش‌های افراد جهان اجتماعی درباره‌ی معنای زندگی و مرگ - بازاندیشی آندیشمندان درباره‌ی بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی
- (۲) ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی اعضای جهان اجتماعی - عدم پاسخ‌گویی به نیازهای دنیوی افراد - شکل‌گیری دوران پسامدرن
- (۳) مواجه شدن جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی - پوچ‌انگاری افراد یک جهان اجتماعی - کاستی و خلأ مادی و این دنیایی
- (۴) شکل‌گیری بحران هویت در یک جهان اجتماعی - تداوم ناسازگاری در جهان اجتماعی - کاستی و خلأ معنوی و بازاندیشی درباره‌ی بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی

۲۶۴- کدام گزینه نمودار زیر را به درستی کامل می‌کند؟ (به ترتیب)

- (۱) تعارض فرهنگی - دگرگونی فرهنگی - بحران هویت فرهنگی
- (۲) تزلزل فرهنگی - بحران هویت فرهنگی - دگرگونی فرهنگی
- (۳) تعارض فرهنگی - تزلزل فرهنگی - بحران هویت فرهنگی
- (۴) بحران هویت فرهنگی - تعارض فرهنگی - تزلزل فرهنگی

۲۶۵- به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را مشخص کنید.

الف) هر نوع بحران هویت اجتماعی به بحران هویت فرهنگی منجر نمی‌شود.

ب) بسیاری از متفکران، شکل‌گیری دوران پسامدرن را تحول هویت جهان متجدد می‌دانند.

ج) تنها شکلی از زندگی که براساس عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای نهاد خانواده باشد، به عنوان «خانواده» پذیرفته می‌شود.

د) برخی تغییرات که در جهان اجتماعی رخ می‌دهد، درون یک جهان اجتماعی است و یک جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌کند.

- (۱) ص - ص - غ - غ (۲) ص - ص - ص - غ (۳) غ - غ - غ - ص (۴) غ - غ - ص - ص

۲۶۶- کدام گزینه در ارتباط با «داد و ستد میان فرهنگ‌های مختلف» نادرست است؟

- (۱) داد و ستد میان فرهنگ‌ها می‌تواند اشکال متفاوتی داشته باشد که هر یک آثار هویتی متفاوتی به دنبال می‌آورند، این روابط گاهی در سطح عقاید و ارزش‌هاست، گاه در سطح هنجارها و نمادهاست.
- (۲) جهان اجتماعی‌ای که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند، می‌تواند با حفظ هویت فرهنگی خود به تعامل با آن بپردازد.
- (۳) جهان اسلام در رویارویی با فرهنگ‌های دیگر زمینه‌ی تحولات هویتی آن‌ها را پدید آورد، بسیاری از فرهنگ‌ها مانند مصر و ایران در تعامل با جهان اسلام به آن ملحق شدند.
- (۴) جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی پس از رویارویی با فرهنگ اسلام و پذیرش برخی لایه‌های آن، بدون این‌که به جهان اسلام بپیوندد، تحولات هویتی پیدا کرد.

۲۶۷- عبارتهای زیر به ترتیب مفهوم کدام گزینه هستند؟

- فراگرفتن عناصر فرهنگی دیگر بدون تحقیق و گزینش و به صورت تقلیدی

- مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب

- انسانی که خویش و جهان را آیات و نشانه‌های خداوند می‌پابد.

- آدمی نه تنها از حقیقت جهان، بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می‌کند.

- (۱) خودباختگی فرهنگی - غرب‌زدگی - جهان اجتماعی معنوی - جهان اجتماعی سکولار
- (۲) از خودبیگانگی تاریخی - از خودبیگانگی فرهنگی - جهان اجتماعی توحیدی - جهان اجتماعی معنوی
- (۳) خودباختگی فرهنگی - غرب‌زدگی - خودآگاهی - جهان اجتماعی مشرکانه‌ی اساطیری
- (۴) از خودبیگانگی حقیقی - از خودبیگانگی فرهنگی - خودآگاهی - جهان اجتماعی معنوی

503C

۲۶۸- کدام گزینه جدول زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- در جهان‌های اجتماعی که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند، انسان‌ها از حقیقت خود و هستی دور می‌مانند.

- جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر
هویت خود را از یاد می‌برند.
- فراموش کردن خداوند

سوابی از حقیقت	علت فراموشی انسان از خود	از خودبیگانگی تاریخی
(ب)	(الف)	(ج)

(۱) الف - ب - ج (۲) ب - ج - الف (۳) ج - ب - الف (۴) ب - الف - ج

۲۶۹- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) اگر جهان اجتماعی به یکی از معانی از خودبیگانگی دچار شود، ناگزیر به دیگری هم مبتلا نمی‌شود.

(ب) در صورتی‌که واقعیت‌ها و آرمان‌های یک جهان اجتماعی مطابق حق باشد، دارای هویت حقیقی است.

(ج) تنها جهان‌های اجتماعی ممکن است دچار از خودبیگانگی شوند که به آن از خودبیگانگی فرهنگی گفته می‌شود.

(۱) ص - غ - غ (۲) غ - غ - ص (۳) ص - ص - غ (۴) غ - ص - ص

۲۷۰- کدام گزینه در ارتباط با «از خودبیگانگی فرهنگی» درست است؟

(۱) در صورتی‌که اعضای یک جهان اجتماعی واقعیت‌ها و آرمان‌های خود را فراموش نکنند، آن جهان اجتماعی دارای هویت فطری است.

(۲) انسان هنگامی به شناخت حقیقت خود و جهان می‌رسد که با نگاه معنوی به خود و جهان بنگرد.

(۳) جهان اجتماعی سکولار صرفاً می‌تواند آدمی را از حقیقت خود و جهان بیگانه کند.

(۴) از خودبیگانگی حقیقی پیامد عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی است که مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود.

جامعه‌شناسی (۲)

۲۷۱- کدام گزینه در ارتباط با «چالش‌های جهانی» نادرست است؟

(۱) چالش‌های پیشین علی‌رغم بروز چالش‌های جدید هم‌چنان باقی می‌مانند، مانند چالش فقر و غنا که در قرن هجدهم بروز کرد، اما هم‌چنان پابرجاست.

(۲) چالش‌های جهانی از عمق فرهنگ غرب برمی‌خیزند، یعنی درونی‌انده از این‌رو وقتی آثار چنین چالش‌هایی در سطح جهانی آشکار می‌شود، فرهنگ‌های دیگر می‌توانند برای مهار آن‌ها همان راهی را بروند که جهان غرب می‌رود و درمان می‌شود.

(۳) سکولاریسم، اومانیسم و روشنگری، عمیق‌ترین لایه‌ی فرهنگ معاصر غرب هستند، تمامی چالش‌های جهانی از این لایه‌ی هویتی برمی‌خیزند.

(۴) ابتدا چالش‌های اقتصادی، سیاسی و نظامی رخ می‌دهند و سپس چالش‌های معرفتی، معنوی، اخلاقی و عاطفی ظاهر می‌شوند.

۲۷۲- کدام گزینه علت عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- توجیه حضور استعماری غرب در دیگر جوامع برای خود و دیگران

- آغاز بحران معرفتی جدید غرب

(۱) روش تجربی تنها راه درست برای شناخت جهان هستی است و آگاهی‌ها و علوم دیگر جوامع غیرعلمی‌اند - آشکار شدن محدودیت‌های علمی دانش تجربی و وابستگی آن به معرفت‌های غیرتجربی و غیرحسی

(۲) آشکار شدن صورت‌های متفاوت علوم تجربی و تفسیرهای مناسب با فرهنگ‌های دیگر - پرسش از مبانی علوم تجربی غربی

(۳) ترویج معنای مدرن علم و القا به نخیکنان جوامع غربی که پیروی از فرهنگ غرب تنها راه پیشرفت و توسعه‌ی دیگر فرهنگ‌هاست - دست شستن از داوری‌های ارزشی

(۴) وابستگی علوم تجربی به معرفت‌های غیرتجربی و مخدوش شدن استقلال معرفت علمی تجربی - داوری حسی و تجربی

۲۷۳- عبارت‌های زیر به ترتیب مرتبط با کدام گزینه هستند؟

- نیاز فطری آدمی به معنویت

- بحران معنویت در فرهنگ غرب

- انکار حقایق قدسی

(۱) عرفان‌های رنگارنگ - پاساکولاریسم - جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی

(۲) گریز و روی‌گردانی از سکولاریسم - بازگشت مجدد نگاه دنیوی به دین - پوچ‌گرایی

(۳) دین‌های جدید و عرفان‌های رنگارنگ - بازگشت مجدد نگاه معنوی - عدم تحقق آرمان‌های انقلاب فرانسه

(۴) توجیه دنیوی رفتارهای دینی - بی‌توجهی به ابعاد دنیوی به بهانه‌ی رویکرد معنوی - عدم تحقق آرمان‌های انقلاب فرانسه

۲۷۴- کدام گزینه جدول زیر را به درستی کامل می‌کند؟ (به ترتیب)

(ب)	(الف)	(ج)
رونق بخشیدن بازار معنویت‌های کاذب و دروغین	پوچ‌گرایی	مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مقهور فرهنگ مدرن شده بودند، به سوی هویت دینی فراخواند.

- (۱) اصالت بخشیدن به انسان دنیوی - گریز و رویگردانی از سکولاریسم - گریز و رویگردانی از سکولاریسم
(۲) عدم تحقق آرمان‌های انقلاب فرانسه - سکولاریسم - اومانیزم
(۳) اصالت بخشیدن به انسان دنیوی - بحران معنویت - بی‌توجهی به ابعاد دنیوی به بهانه‌ی رویکرد معنوی

(۴) عدم تحقق آرمان‌های انقلاب فرانسه - گریز و رویگردانی از اومانیزم - گریز و رویگردانی از اومانیزم

۲۷۵- کدام گزینه در ارتباط با «پیش‌بینی جامعه‌شناسان در ارتباط با وضعیت دین در فرهنگ غرب» درست است، ولی در رابطه با

«متفکران پسامدرن» نادرست می‌باشد؟

- (۱) دین از آخرین عرصه‌ی حضور خود یعنی قلمرو فرهنگ عمومی فراتر خواهد رفت - دانشمندانی که به سوی اصول روشنگری علم مدرن روی آورده‌اند و در تثبیت آن کوشش کرده‌اند.
(۲) سال‌های پایانی قرن بیستم، سال‌های بازگشت مجدد نگاه معنوی و دینی به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها خواهد بود - دانشمندانی هستند که در اصل روشنگری علم مدرن تردید کرده‌اند.
(۳) دین از آخرین عرصه‌ی حضور خود یعنی قلمرو فرهنگ عمومی بیرون خواهد رفت - دانشمندانی هستند که به اصول جهان مدرن روی آورده و در تحکیم اصول روشنگری تلاش کردند.
(۴) طی قرن بیستم دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نخواهد شد - دانشمندانی هستند که از اصول جهان مدرن عبور نکرده‌اند و به فراسوی آن راه برده‌اند.

۲۷۶- کدام گزینه جدول زیر را به درستی کامل می‌کند؟ (به ترتیب)

گروه‌ها و جریان‌های فکری	ویژگی‌ها
(ب)	حذف ساختارهای اجتماعی پیشین و ایجاد ساختارهای اجتماعی جدید
نسل دوم غرب‌گرایان	(ج)
(الف)	خطر غرب را بیش‌تر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند.

- (۱) روشنفکران غرب‌گرا - حاکمان سکولار کشورهای مسلمان - منورالفکران غرب‌گرا
(۲) بیدارگران نخستین - حاکمان سکولار کشورهای مسلمان - روشنفکران چپ غرب‌گرا
(۳) حاکمان سکولار کشورهای غربی - بیدارگران نخستین - روشنفکران چپ غرب‌گرا
(۴) بیدارگران نخستین - روشنفکران چپ غرب‌گرا - منورالفکران غرب‌گرا

۲۷۷- به ترتیب علت هر عبارت را کدام گزینه نشان می‌دهد؟

- آسیب‌پذیری دولت‌های مسلمان در برابر کشورهای غربی

- جلوگیری از موفقیت حرکت‌ها و جنبش‌هایی که در مقابله با غرب به وجود می‌آمد.

- اعتراض نسل دوم غرب‌گرایان به نسل اول غرب‌گرایان

- (۱) دوری از سنن دینی و اسلامی - منورالفکران غرب‌گرا با حمایت دولت‌های استعمارگر غربی - کشورهای مسلمان خصوصیات کشورهای پیرامونی و استعمارزده را داشتند.
(۲) مهجور ماندن دو عنصر برتر فقاقت و عدالت - حمایت بلوک شرق و جاذبه‌های جهانی آن - گریز نسل اول از بنیان‌های فکری اسلامی و اسلام‌ستیزی آنان
(۳) دوری از سنن دینی و اسلامی - حمایت بلوک شرق و جاذبه‌های جهانی آن - کشورهای مسلمان به جایگاه کشورهای غربی نرسیده بودند.
(۴) مرعوب و شیفته‌ی فرهنگ غرب شدن - منورالفکران غرب‌گرا با حمایت دولت‌های غربی - گریز نسل اول از بنیان‌های فکری اسلامی و اسلام‌ستیزی آنان

۲۷۸- هر عبارت به ترتیب با کدام مفهوم و عبارت مرتبط است؟

- آدمیت

- اندیشه‌ی سیاسی قوم‌گرایانه‌ی غرب متجدد

- بیان اندیشه‌های روشنفکران چپ در پوشش دینی یا حتی به صورت آشکار

- گذر از فرهنگ اسلامی

(۱) ترجمه‌ی اومانیسیم از سوی نسل دوم غرب‌گرایان - مارکسیسم - روشنفکران التقاطی چپ - بیداری از دیدگاه منورالفکران غرب‌گرا

(۲) از اولین لژهایی بود که منورالفکران در ایران تأسیس کردند - سوسیالیسم - اعتراض نسل دوم به نسل اول غرب‌گرایان - شیوه‌ی حاکمان سکولار دولت‌های اسلامی

(۳) ترجمه‌ی اومانیسیم در ایران از سوی نسل اول غرب‌گرایان - ناسیونالیسم - روشنفکران التقاطی چپ - بیداری از دیدگاه منورالفکران غرب‌گرا

(۴) اصلاح رفتار دولت‌های اسلامی از سوی بیدارگران نخستین - ناسیونالیسم - اعتراض نسل دوم به نسل اول غرب‌گرایان - شیوه‌ی حاکمان سکولار در دولت‌های غربی

۲۷۹- کدام گزینه در ارتباط با جریان‌های فکری و اجتماعی متفاوت در جهان اسلام، از ابتدای رویارویی آن با غرب متجدد، نادروست است؟

(۱) نخستین بیدارگران اسلامی کسانی بودند که به خطر جوامع غربی و خطر شیوه‌ای که دولت‌های اسلامی در برابر آنان داشتند، توجه کردند.

(۲) منورالفکران غرب‌گرا نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند، بلکه حضور سیاسی و اقتصادی آنان را فرصت می‌دانستند.

(۳) تا هنگام فروپاشی بلوک شرق، روشنفکران چپ در کشورهای اسلامی جاذبه داشتند و این جریان حتی در کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب بودند، نیز تأثیرگذار بود.

(۴) بیدارگران اسلامی، وحدت امت اسلامی یا تشکیل قدرت واحد اسلامی و عزت جهان اسلام را دنبال می‌کردند و قومیت‌های مختلف را در حاشیه‌ی امت اسلامی به رسمیت می‌شناختند.

۲۸۰- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

الف) اقدامات سینجمال‌الدین اسدآبادی و شاگردان او در دیگر کشورهای اسلامی، نمونه‌هایی از حرکت‌های بیدارگران اسلامی در جهان اسلام بود.

ب) شکل‌گیری جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی به نوبه‌ی خود بر ذهن و اندیشه‌ی غرب‌گرایان کشورهای اسلامی اثرگذار بود.

ج) از دیدگاه بیدارگران، راه نجات جوامع اسلامی، تقلید از فرنگیان بود.

د) اصلاح رفتار دولت‌های اسلامی، هدفی بود که بیدارگران اسلامی و روشنفکران غرب‌گرا به دنبال آن بودند.

(۱) ص - ص - غ - ص (۲) ص - ص - غ - غ (۳) غ - غ - ص - ص (۴) ص - غ - ص - غ

DriQ.com

فلسفه و منطق

۲۸۱- هدف فیلسوف در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(۱) اتصال به هستی (۲) دفاع از دین (۳) فهم جهان (۴) تبیین عقلانی

۲۸۲- در مورد کدام‌یک از متفکران زیر می‌توان گفت که دانش کلام را به فلسفه نزدیک کرد؟

(۱) فخر رازی (۲) شیخ مفید (۳) خواجه نصیرالدین طوسی (۴) عضالدین ایجی

۲۸۳- درباره‌ی «جریان‌های فکری عالم اسلام» نمی‌توان گفت

(۱) تحقیر عقل از سوی عرفا صورت می‌گیرد که از این جهت به فلاسفه‌ی اشراق شباهت ندارند.

(۲) روش متکلمان همانند فلاسفه‌ی مشاء است و هر دو از مبادی عقلی یکسانی استفاده می‌کنند.

(۳) عرفا و متکلمان از طایفه‌ی فیلسوفان نبودند، ولی مباحث آنان رنگ فلسفی داشت.

(۴) مشاء و اشراق دو جریان جداگانه‌ی فلسفی‌اند که هر یک متکی به روش خاصی است.

۲۸۴- کدام گزینه درباره‌ی «جریان‌های فکری عالم اسلام» درست است؟

(۱) در روش با هم اختلاف دارند. (۲) هدف مشترک ندارند، اما در برخی مبادی مشترک هستند.

(۳) در یک نقطه در هم مستهلک شدند. (۴) همه‌ی آن‌ها نتوانستند به کمال خود برسند.

۲۸۵- کدام گزینه، نتیجه‌ی «پذیرش حسن و قبح عقلی» در مقابل «حسن و قبح شرعی» است؟

- (۱) تمام افعال در نظر عقل یکسان هستند.
(۲) فعل خدا تابع خوبی و بدی خواهد بود.
(۳) ارزش‌های اخلاقی نسبی می‌شوند.
(۴) نیکی و بدی هر عملی نیازمند به اثبات است.

۲۸۶- در کتاب اسفار اربعه‌ی ملاصدرا، مباحث مربوط به «افعال خدا» در کدام سفر مطرح می‌شود؟

- (۱) من الخلق الی الحق (۲) بالحق فی الحق (۳) من الحق الی الخلق بالحق (۴) فی الخلق بالحق

۲۸۷- از نظر ملاصدرا می‌توان گفت

- (۱) عقل در هیچ شرایطی خلاف دین نمی‌فهمد.
(۲) میان عقل و دین سازگاری کامل هست.
(۳) عقل و دین هر دو متکی بر شهود هستند.
(۴) وظیفه‌ی عقل دفاع از حقایق دین است.

۲۸۸- کدام گزینه درباره‌ی فلسفه‌ای که ملاصدرا آن را بنیان نهاد، درست است؟

- (۱) فلسفه‌ی التقاطی نیست، اما در آن شیوه‌های گوناگون فکری به هم آمیخته شده است.
(۲) ترکیب سه طریق برهان عقلی، شهود قلبی و وحی قرآنی است.
(۳) چون شیوه‌ای یگانه در تحقیق فلسفی است، در آن عقل بر شهود ریحان دارد.
(۴) روشی است که در آن وحی قرآنی و سنت نبوی مطابق با شیوه‌ی فلاسفه و عرفا است.

۲۸۹- درباره‌ی مشرب تحقیق ملاصدرا می‌توان گفت

- (۱) آمیختن طریقه‌ی حکیمان مشایی و اشراقی و عارفان و جمع آن‌ها با نظر متکلمان است.
(۲) شیوه‌ای در تحقیق فلسفی است که از در هم آمیختن شیوه‌های گوناگون فکری حاصل شده است.
(۳) نقطه‌ی اتصال همه‌ی جریان‌های فکری است که برهان، شهود و وحی را ترکیب می‌کند، اما شهود را مقدم می‌داند.
(۴) سازگار دیدن برهان، عرفان، عقل و دین و استفاده از استدلال، توسل به کشف و حقایق دینی برای دستیابی به حقیقت است.

۲۹۰- کدام گزینه بیانگر فعل «سالک» در سفر سوم از اسفار اربعه است؟

- (۱) از خداوند دور شده و به سوی مردم باز می‌گردد.
(۲) ذات حق را با همه‌چیز و در همه‌چیز می‌بیند.
(۳) در شئون و کمالات و اسماء و صفات خدا سیر می‌کند.
(۴) عالم طبیعت را پشت سر می‌گذارد.

منطق

۲۹۱- به جمله‌هایی که واسطه در آن قرار دارد می‌گویند.

- (۱) مقدمات (۲) حد وسط (۳) نتیجه (۴) استدلال

۲۹۲- اگر حد وسط در دو مقدمه موضوع باشد، آن قیاس شکل است.

- (۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) چهارم

۲۹۳- اولین کار ذهن هنگام ساختن یک قیاس اقتزانی کدام است؟

- (۱) بر روی قواعد قیاس تمرکز کند.
(۲) پیدا کردن نتیجه را در اولویت قرار دهد.
(۳) یک حد وسط مناسب کشف کند.
(۴) دو قضیه‌ی حملی بیاید تا بتواند قیاس تشکیل دهد.

۲۹۴- از صدق «هر الف ب است» و «بعضی د الف است» کدام گزینه درباره‌ی قضایای «هیچ د ب نیست» و «بعضی ب د است» به ترتیب، درست است؟

- (۱) صادق - صادق (۲) کاذب - غیرقابل تشخیص (۳) کاذب - صادق (۴) غیرقابل تشخیص - صادق

۲۹۵- مقدمه‌ی اول قیاس استثنایی، از نظر صورت، چند حالت ممکن است داشته باشد؟

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۲۹۶- اگر مقدمات یک قیاس منتجی، کلی و نتیجه‌ی آن سالبه‌ی جزئی باشد، آن قیاس شکل چندم است؟

- (۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) چهارم

۲۹۷- شرایط انتاج، معلول منتج بودن قیاس هستند نه علت آن. با این توضیح، استدلالی که شرایط انتاج از آن به دست آمده، کدام است؟

- (۱) قیاس (۲) تمثیل (۳) استقرای تام (۴) استقرای ناقص

۲۹۸- ملاک تقسیم قیاس به اشکال چهارگانه کدام است؟

- (۱) جایگاه حد وسط (۲) نوع مقدمات (۳) تفاوت صغری و کبری (۴) محصورات چهارگانه

۲۹۹- نتیجه‌ی قیاس «هر غیر الف غیر ب است، هر غیر ب غیر ج است» کدام است؟

- (۱) هیچ ج غیر ب نیست. (۲) هر غیر الف غیر ج است.
(۳) بعضی غیر ج الف است. (۴) هر غیر الف ج است.

۳۰۰- اگر صغرای یک قیاس منتج شکل سوم «بعضی الف ب است» باشد، کبرای آن می‌باشد.

- (۱) هر الف ج است (۲) بعضی ج الف است (۳) هر ج الف است (۴) بعضی الف ج است

فلسفه یازدهم

۳۰۱- علت‌های درونی از نظر ارسطو هستند.

- (۱) فاعلی و صوری (۲) مادی و صوری (۳) مادی و غایی (۴) فاعلی و غایی

۳۰۲- کدام علت از نظر ارسطو، مطابق مفهوم «فصل» در منطق است؟

- (۱) مادی (۲) صوری (۳) غایی (۴) فاعلی

۳۰۳- وقتی که بهمینار می‌گوید «بدو چیزی به فعل آید» منظورش علت است.

- (۱) مادی (۲) صوری (۳) فاعلی (۴) غایی

۳۰۴- با توجه به مبانی ارسطو، در مورد پیدایش جنین انسان، کدام گزینه درست است؟

(۱) پدر و مادر علت‌های بیرونی هستند.

(۲) مادر و پدر را نمی‌توان علل بیرونی دانست.

(۳) مادر علت درونی و پدر علت بیرونی است.

(۴) مادر علت درونی و پدر زمینه‌ساز ایجاد است.

۳۰۵- کدام گزینه در مورد «علت فاعلی» از نظر ارسطو درست است؟

- (۱) همیشه بیرونی است. (۲) همیشه درونی است. (۳) گاهی درونی است. (۴) اصلاً درونی نیست.

۳۰۶- کدام گزینه بیانگر وجه اختلاف صورت و ماده است؟

(۱) از کلی‌ترین عوامل هستی معلول‌اند.

(۲) هیچ‌یک از وجود معلول جدا نیست.

(۳) هر یک قابل تبدیل به دیگری است.

۳۰۷- «آرد» نسبت به «نان» و «گندم» به ترتیب کدام است؟

- (۱) ماده - غایت (۲) ماده - صورت (۳) صورت - ماده (۴) صورت - غایت

۳۰۸- کدام گزینه «نظر افلاطون درباره‌ی دانش» نیست؟

(۱) از طریق ارتباط انسان با جهان به وجود می‌آید.

(۲) انسان در شناخت‌های جدید، چیز تازه‌ای یاد نمی‌گیرد.

(۳) بعد از به دست آوردن آن، اروس در نفس ایجاد می‌شود.

(۴) همان به یاد آوردن چیزهایی است که در زندگی شناخته‌ایم.

۳۰۹- کدام گزینه بیانگر «نظر افلاطون درباره‌ی نفس» است؟

(۱) باید تابع احوال بدن باشد.

(۲) نمی‌تواند بر امیال بدن تسلط داشته باشد.

(۳) بر اثر تربیت آمادگی جدایی از بدن را پیدا می‌کند.

(۴) نمی‌تواند هماهنگی جدید و تازه‌ای در بدن به وجود آورد.

۳۱۰- علت این‌که منطق ارسطو، منطق صوری نامیده شده، در کدام گزینه آمده است؟

(۱) صورت‌های اندیشه را تحلیل می‌کند.

(۲) علت صوری مهم‌ترین علت در میان علل اربعه است.

(۳) تمایز صوری اشیا را ملاک دسته‌بندی قرار می‌دهد، نه مادی.

(۴) فکر و اندیشه‌ی انسان را در قالب صورتی منظم، مرتب کرد.

۳۱۱- منبع کدام انگیزه‌ی زیر با بقیه متفاوت است؟

- ۱) سارا درس می‌خواند تا شاگرد اول شود.
 - ۲) محمد تمرینات سخت ورزشی را به امید انتخاب شدن برای تیم مدرسه انجام می‌دهد.
 - ۳) میثم جهت افزایش حقوق، ساعاتی اضافی در محل کار خود می‌ماند.
 - ۴) مریم عاشق تمیزی است، به همین دلیل همیشه خانه‌ی خود را تمیز نگه می‌دارد.
- ۳۱۲- در کدام گزینه، فرد برای رفع ناهماهنگی شناختی، به انکاری غیرعقلانی دست می‌زند؟

- ۱) فردی که می‌داند پرخوری برایش ضرر دارد و شروع به گرفتن رژیم غذایی می‌کند.
- ۲) فردی که دیدگاه سیاسی خود را بعد از بحث‌های طولانی با دوستانش تغییر می‌دهد.
- ۳) فردی که می‌داند ورزش نکردن سلامتی او را به خطر می‌اندازد، اما می‌گوید ورزش آن قدرها هم مفید نیست.
- ۴) فردی که سعی می‌کند با کمک مشاور بر ترس‌های خود غلبه کند.

۳۱۳- کدام اسناد زیر در رابطه با «منبع کنترل» با بقیه متفاوت است؟

- ۱) نمی‌دانم چرا آشپزی یاد نمی‌گیرم، من هیچ وقت استعداد آشپزی ندارم.
- ۲) برنامه‌ی درسی خوبی برای خود تنظیم نکردم، به همین دلیل نمره‌ی پایینی در درس ریاضی گرفتم.
- ۳) پلیس راهنمایی - رانندگی، آن قدر سخت گرفت که من در امتحان رانندگی قبول نشدم.
- ۴) هیچ‌گاه توانایی مقابله با مشکلات را ندارم، به همین دلیل به افسردگی مبتلا شده‌ام.

۳۱۴- کدام گزینه در رابطه با «انگیزه و نگرش» نادرست است؟

- ۱) در بررسی چیستی رفتار گاه به عواملی توجه می‌شود که فراتر از نیازهای زیستی و مادی انسان است - در کنار خواسته‌ها، آن چه که رفتار انسان را کنترل می‌کند، نگرش است.
- ۲) انگیزه‌ها می‌توانند از نظر جهت و شدت در افراد متفاوت باشند - موتور حرکتی انسان انگیزه است.
- ۳) جست‌وجوی علت رفتار، در واقع به معنای توجه به عوامل نگرشی آن رفتار است - عوامل شکل‌دهنده‌ی نگرش محدود است.
- ۴) افراد براساس اراده‌ی خود می‌توانند خواسته‌های جمعی را به خواسته‌های فردی خود ترجیح دهند - انسان و حیوان در پاسخ به نیازهای زیستی، عوامل نگرشی مشترکی دارند.

۳۱۵- اسنادهای ذکر شده در کدام گزینه به ترتیب معزف عوامل «پایدار، درونی و ناپایدار» هستند؟

- ۱) استعداد - تلاش - تلاش
- ۲) دشواری تکلیف - تلاش - توانایی
- ۳) برنامه‌ریزی - استعداد - تلاش
- ۴) استعداد - دشواری تکلیف - توانایی

۳۱۶- کدام باور غلط زیر از نظر «عوامل شکل‌دهنده» با بقیه متفاوت است؟

- ۱) جدیداً به قدری ناامید هستم که انگیزه‌ای برای ادامه‌ی زندگی ندارم.
- ۲) آن قدر احمق و نادان هستم که غرضی انجام هیچ کاری را ندارم.
- ۳) شرایط بد اقتصادی حاضر، به دلیل عدم حمایت کشورهای غربی است.
- ۴) در هر لحظه از زندگی احساس می‌کنم کارهایم و خودم بی‌ارزش هستند و وقتیم را بیهوده تلف می‌کنم.

۳۱۷- کدام گزینه در مورد «شکل‌گیری نگرش‌ها» درست است؟

- ۱) نگرش‌ها پیش از شکل‌گیری، از ثبات بیش‌تری برخوردار بوده و تابع اصل هماهنگی شناختی هستند.
- ۲) نگرش‌ها پس از شکل‌گیری، از ثبات کم‌تری برخوردار بوده و تابع اصل ناهماهنگی شناختی هستند.
- ۳) نگرش‌ها پیش از شکل‌گیری، تابع اصل ناهماهنگی شناختی بوده و در برابر تغییر مقاومت می‌کنند.
- ۴) نگرش‌ها پس از شکل‌گیری، تابع اصل هماهنگی شناختی بوده و در برابر تغییر مقاومت می‌کنند.

۳۱۸- «ویژگی‌های افراد دچار درماندگی آموخته‌شده» در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) اطمینان به خود را از دست می‌دهد - احساس می‌کند بر شرایط کنترل دارد - پیامدهای رفتار را از خود رفتار مستقل نمی‌داند.
- ۲) به موجودی بی‌تحرك و خنثی تبدیل می‌شود - کوشش را با پیشرفت مرتبط نمی‌داند - فکر می‌کند هر کاری انجام دهد، به موفقیت نمی‌رسد.
- ۳) احساس می‌کند، می‌تواند کاری برای تغییر شرایط انجام دهد - پیامدهای رفتار را از خود رفتار مستقل می‌داند - احساس می‌کند بر شرایط کنترل دارد.
- ۴) به موجودی بی‌تحرك و خنثی تبدیل می‌شود - پیشرفت خود را در گرو کوشش بیش‌تری می‌داند - فکر می‌کند بالاخره می‌تواند کاری انجام دهد که به موفقیت برسد.

۳۱۹- کدام گزینه در رابطه با «اسناد شکست» با بقیه متفاوت است؟

- ۱) زمان کمی را به خواندن درس زیست‌شناسی اختصاص دادم، به همین دلیل نمره‌ی پایینی گرفتم.
- ۲) معلم مرا دوست ندارد، به همین دلیل همیشه نمره‌هایم در درس تاریخ کم می‌شود.
- ۳) طراح سوالات کنکور آن قدر سوالات را سخت طراحی کرده بود که قبول نشدم.
- ۴) چون کسی را نداشتم که سفارش مرا به رئیس بکند، از کار اخراج شدم.

۳۲۰- کدام گزینه، نشان‌دهنده‌ی «ادراک کنترل» است؟

- ۱) سعید احساس می‌کند به دلیل نداشتن مهارت کافی نمی‌تواند از پس امتحان رانندگی برآید.
- ۲) معلم احساس رضایت می‌کند، زیرا تمامی دانش‌آموزان مطابق با نظر او رفتار می‌کنند و کلاس را در اختیار خود دارد.
- ۳) پزشک خوشحال است، زیرا به خوبی توانسته است عمل جراحی بسیار سختی را با موفقیت انجام دهد.
- ۴) سارا به دلیل شکستگی دست خود، احساس می‌کند دیگر نمی‌تواند مثل گذشته والیبال بازی کند.

503C

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱۷

جمعه ۹۷/۱۲/۰۳

سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره‌ی دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۸۰	مدت پاسخگویی: ۲۶۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضیات	۱۵	۱۰۱	۱۱۵	۳۰ دقیقه
		۱۰	۱۱۶	۱۲۵	
		۱۰	۱۲۶	۱۳۵	
۶	اقتصاد	۱۰	۱۳۶	۱۴۵	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه
		۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
		۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
۸	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰ دقیقه
۹	تاریخ	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	۲۰۱	۲۱۰	
		۱۰	۲۱۱	۲۲۰	
۱۰	جغرافیا	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	۲۳۱	۲۴۰	
		۱۰	۲۴۱	۲۵۰	
۱۱	جامعه‌شناسی	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۳۰ دقیقه
		۱۰	۲۶۱	۲۷۰	
		۱۰	۲۷۱	۲۸۰	
۱۲	فلسفه و منطق	۱۰	۲۸۱	۲۹۰	۳۰ دقیقه
		۱۰	۲۹۱	۳۰۰	
		۱۰	۳۰۱	۳۱۰	
۱۳	روانشناسی	۱۰	۳۱۱	۳۲۰	۱۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Ghaj_ir

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویز استاران علمی
فارسی	امیرتجات شجاعی - مهدی نظری	ابوالفضل مزرعی - اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	حسام حاج مؤمن	سید مهدی میرفتحی - شاهر مرادیان منیژه خسروی - مختار حسامی
دین و زندگی	مرتضی محسنی کبیر - محمد رضایی بقا امیررضا عمران پور - فردین سماقی	بهاره سلیمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی فرد	مریم پارسائیان
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهختی - پگاه افتخار سردابه آزاد
اقتصاد	امیرحسین صدیقین	الهام مقدادیان - میلاد اکبری مریم پارسائیان - نصیبه کلاتری
تاریخ	محمداسماعیل سلمان پور	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان فاطمه ساریختی - نصیبه کلاتری
جغرافیا	محسن مصلاهی	محمداسماعیل سلمان پور سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان
جامعه‌شناسی	فروغ تیموریان	نصیبه کلاتری - سیده مریم میرقاسمی مریم پارسائیان - سارا صدری
فلسفه	سید حسام‌الدین جلالی	عماد صفرزاد - مریم پارسائیان نصیبه کلاتری
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	فاطمه ساریختی - مریم احمدزاده مریم پارسائیان - نصیبه کلاتری

دفتر مرکزی تهران، خیابان انقلاب بین
چهارراه ولیعصر (عج) و
خیابان فلسطین، شماره ۹۱۹

۰۲۱-۶۴۲۰ اطلاع‌رسانی و ثبت‌نام

www.gaj.ir نشانی اینترنتی

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعی
بازبینی و نظارت نهایی: سارانظری
پرتاب‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری
ویز استاران فنی: بهاره سلیمی - ساناز فلاحی - آمنه قلی‌زاده - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان
مدیر فنی: مهرداد شمسی
سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی
طراح شکل: فاطمه میناسرشت
حرف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - سارا محمودنسب - درگس اسودی - فرهاد عبیدی
امور چاپ: عباس جعفری

۱۳ ۴ ایهام تناسب: — / تضاد: روز ≠ شب

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کنایه: دل خون‌گشته: کنایه از درون رنج‌دیده / مژگان خون‌پالا: کنایه از چشم بسیار اشکبار / استعاره: قطره استعاره از عشق اندک / دریا استعاره از عشق حقیقی و کامل / شورش دریا: اضافه‌ی استعاری

(۲) تشبیه: تشبیه خود [شاعر] به طفل غنچه / طفل غنچه (اضافه‌ی تشبیه‌ی) / واج‌آرایی: تکرار صامت‌های «ر» و «ف» (۵ بار)

(۳) جناس: نیش، نوش / حس آمیزی: زندگانی تلخ

۱۴ ۲ تشبیه: مهر خموشی (اضافه‌ی تشبیه‌ی)

اسلوب معادله: رنگین‌کلامان / ترک دعوی / خوش‌نما بودن = غنچه / مهر خموشی بر دهان / زیننده بودن

تشخیص: خاموشی غنچه / دهان غنچه

حس آمیزی: رنگین بودن کلام

کنایه: مهر بر دهان داشتن کنایه از سکوت

۱۵ ۲ عبارت «روضه‌ی خُلد» در گزینه‌ی (۲) یادآور نام کتاب

«روضه‌ی خُلد» از مجد خوافی‌ست.

۱۶ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۴): ضرورت بر جا

گذاشتن نام نیک / ماندگاری نام نیکو

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) نکوهش ظاهرینی / نکوهش ریاکاری

(۲) اثر کار نیکو به انسان می‌رسد. / تأثیر مثبت هم‌نشین نیکو

(۳) تقدیرگرایی

۱۷ ۳ مفهوم گزینه‌ی (۳): ضرورت پذیرفتن و اصلاح عیب‌های خود

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: بدی را با نیکی پاسخ دادن

۱۸ ۳ مفهوم گزینه‌ی (۳): آزادی موجب عافیت و امنیت است.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: دشمنی روزگار با اهل دانش و هنر

۱۹ ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۲): ترجیح مرگ بر

نگ

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) زنده‌دلی آزادگان / سکون و بی‌تحزگی برابر با نابودی‌ست.

(۲) بی‌نام و ننگ بودن عاشقان

(۳) فتنه‌انگیزی عشق

۲۰ ۳ مفهوم گزینه‌ی (۳): مهلت یافتن ظالمان از روزگار

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ظالم نتیجه‌ی ظلم خود را می‌بیند.

۲۱ ۴ مفهوم مشترک رباعی سؤال و گزینه‌ی (۴): آزادی و ترک

وجود مادی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) زندگی دنیا توأم با رنج و اندوه است.

(۲) سفر معیار شناخت خلق و خوی واقعی‌ست.

(۳) جاودانگی عشق

۲۲ ۲ مفهوم گزینه‌ی (۳): توصیف بی‌ثمری و در عوض، سایه

گستردن / سودمندی با وجود بی‌ثمری ظاهری

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: سزای بی‌ثمری نابودی است.

فارسی

۱ ۴ معنی درست واژه‌ها: هژیور: پسندیده، نیکو، چابک /

چنبر: چنبره، گردن‌بند، طوق، حلقه / گریبت: غم، اندوه / غو: نعره کشیدن، فریاد، خروش، غریو

۲ ۳ معنی درست واژه‌ها: مکاید: جمع مکیده یا مکیدت؛ کیده‌ها،

مکرها، حیل‌ها / هیون: شتر، به‌ویژه شتر قوی‌هیکل و درشت‌اندام

۳ ۳ معنی درست واژه: منگور: انکارکننده (منگور: زشت)

۴ ۴ املای درست واژه: غربت: غریبی، دوری از خانمان

(قربت: نزدیکی)

۵ ۲ املای درست واژه: غزا: جنگ (قضا: تقدیر)

۶ ۳ ضمیر متصل «ت» در پایان این گزینه نقش مفعولی دارد. در

سایر گزینه‌ها، «ت» مضاف‌الیه است.

۷ ۳ فعل گرفتن در گزینه‌ی (۳) در معنای «دست یافتن» (به

تعبیری) و «بازخواست کردن» (به تعبیر دیگر) به کار رفته و در سایر گزینه‌ها

در معنای «اثر کردن» است.

۸ ۴ گفت‌وگو (گفت + و + گو): بن ماضی + وند + بن مضارع

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) رفت و آمد (رفت + و + آمد): بن ماضی + وند + بن ماضی

(۲) سراسر (سر + ا + سر): اسم + وند + اسم

(۳) خواب و خور (خواب + و + خور): بن مضارع + وند + بن مضارع (به

تعبیری)

۹ ۲ واژه‌ی «رکاب» در گذشته در معنی «حلقه‌ی آویخته از زین

اسب» به کار می‌رفته و امروز علاوه بر معنی قدیمی خود، در معنی «پله‌مانندی

در برخی وسایل نقلیه مانند اتوبوس که مسافران هنگام سوار یا پیاده شدن بر

روی آن با می‌گذارند، و نیز وسیله‌ی به حرکت درآوردن دوچرخه‌های مکانیکی»

به کار می‌رود.

۱۰ ۱ ترکیب وصفی: آن مه / آن یار / یار مسافر / آن مه‌طلعت /

مه‌طلعت زیبا / محنت‌کش بی‌خان‌ومان / اسیر خسته‌جان / اسیر ... ناتوان

(۸ ترکیب)

ترکیب اضافی: غبارم / بویش / خاک کوی / کویش / اظهار عجز /

اظهار ... خاکساری / بزم شادمانی / کنج بی‌کسی (۸ ترکیب)

۱۱ ۴ جناس (بیت «الف»): بکار، بیار

تشخیص (بیت «ج»): این‌که شعله نفس‌های بی‌شمار بزند.

حسن تعلیل (بیت «د»): علت رسیدن صبح به آفتاب راستی و صدق اوست.

مجاز (بیت «ب»): فردا مجاز از آینده، روز قیامت

۱۲ ۴ تشخیص: نسبت دادن رخ به شفق و این‌که فلک بی‌باده صبح

و شام را نمی‌گذراند (= فلک، صبح و شام در حال باده‌نوشی است).

تشبیه: مخاطب به شفق / رخ شفق و رخ مخاطب به لاله / مخاطب به فلک

ایهام تناسب: مدام: ۱- همیشه (معنی درست) ۲- شراب (معنی نادرست،

متناسب با باده)

تضاد: صبح ≠ شام

۲۹ ۴ ترجمه کلمات مهم: **كَلَّمَا**: هرگاه / **أَنْ تُصَلِّحَ**: که اصلاح کنی / **حَاوَلُ**: بکوش، تلاش کن / **لِيَتَّظَاهَرُ**: تا تظاهر کنی، تا وانمود کنی / **حَتَّى يُصْبِحَ**: تا شود

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) رفتاری خوش (← خوش رفتاری)، ظاهر شوی (← تظاهر کنی، وانمود کنی)، باشد (← شود)

۲) وقتی (← هر وقت)، صالح نمایی (← اصلاح کنی)، تلاش کردی (← تلاش کن)

۳) رفتار خوبی (← خوش رفتاری)، که (← تا)، شده است (← شود)

۳۰ ۲ شیشه (← شیشه‌ای؛ «زجاجة» نکره است.)

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۳۱ ۱ آشکار می‌کند (← آشکار کرد)

۳ قوی (← قوی‌تر)

۴) در جمله استثناء، وقتی مستثنی‌منه قبل از «وَلَا» وجود دارد، از اسلوب «فقط + فعل مثبت» (اسلوب حصر) استفاده نمی‌شود؛ (← هیچ طرفی با آن چه در آن گذاشته می‌شود فراه نمی‌شود، به‌جز ظرف دانش.)

۳۲ ۳ زیبا نیست (← چه زیباست)؛ «مَا أَجْمَلُ» معنای تعجب دارد.

بررسی گزینه‌ها:

۱) «خَلَّةٌ: دوستی» با «عداوة: دشمنی» متضاد است، نه با «المعاوضة: مخالفت».

۲) «فَأَصْت: لبریز شد» با «امتلأت: پر شد» مترادف است، نه با «حَشِيْت: ترسید».

۳) «لَا تَعْتَرُوا: فریب نخورید» با «لَا تَسْتَشِرُوا: مشورت نکنید» مترادف نیست.

۴) «يُضَنِّقُ: تأیید می‌کند، باور می‌کند» با «يُنْكِرُ: انکار می‌کند، رد می‌کند» متضاد است.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) «اسبها - شیرها - گزها - خرها» (فرس، أسد، ذئب، جمار) همه از چارپایان هستند.

۲) «پوست - هسته - محکم - مغز، دانه» واژه سوم تناسب ندارد. (بقیه از اجزاء میوه‌ها هستند.)

۳) «نهال - تنه - نهال - شاخه» همه مربوط به درخت هستند.

۴) «سیم‌کارت - کارت - تلفن همراه - شارژ» همه مربوط به تلفن هستند.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) «غرق شده کسی است که وارد دریا شده و وانمود کرده که شنا نمی‌داند» نادرست است؛ چون غرق شده کسی است که واقعاً شنا بلد نبوده که غرق شده؛ نه این‌که وانمود کرده که بلد نیست!

۲) «چیزی هنگام زیاد بودنش نزد مردم گران نمی‌شود، به‌جز ادب» درست است؛ فقط ادب است که وقتی نزد مردم زیاد می‌شود، گران‌بها و ارزشمند می‌شود!

۳) «مترجمان مثل ابن مقفع بر انتقال واژه‌ها از عربی به فارسی تأثیر گذاشتند» نادرست است؛ چون ابن مقفع از مشهورترین مترجمانی است که از فارسی به عربی ترجمه کرده و بر انتقال واژه‌ها از فارسی به عربی تأثیر گذاشته.

۴) «وقتی کسی را آزاد می‌کنیم، او را مختار می‌کنیم تا مطابق با انتخاب ما زندگی کند» نادرست است؛ وقتی کسی را آزاد می‌کنیم، اجازه می‌دهیم او مطابق با انتخاب خودش زندگی کند!

۲۳ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۴): توصیه به خاموشی در عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) پنهان‌ناپذیری راز عشق

۲) شورانگیزی سخن عاشقانه / بالیدن شاعر به شعر خود

۳) از یاد رفتن شاعر

۲۴ ۳ مفهوم گزینه‌ی (۳): ناپایداری دنیا و توصیه به ستایش خداوند

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: تسلط زشتی و بدی بر خیر و نیکی / وارونگی ارزش‌ها

۲۵ ۱ مفهوم گزینه‌ی (۱): گله از جور و جفای معشوق / جفای معشوق موجب تغییر رفتار عاشق است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: توصیه به یکرنگی و اخلاص

زبان عربی (عمومی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه، واژگان، و یا مفهوم مشخص کن (۳۷ - ۲۶):

۲۶ ۱ ترجمه کلمات مهم: **لَنْ نَمُوتَ**: دست نخواهید یافت، به ... نخواهید رسید / **حَتَّى تَنْفَقُوا**: تا اتفاق کنید / **مِمَّا**: از آن چه، از چیزی که؛ **مِنْ** + ما / **تَجِبُونَ**: دوست می‌دارید

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۲) هرگز (اضافی است.)، نمی‌رسید (← نخواهید رسید)، دوستش می‌دارید (← دوست می‌دارید)

۳) دوست داشته‌اید (← دوست می‌دارید)

۴) هیچ‌گاه (اضافی است.)، دست نمی‌یابید (← دست نخواهید یافت)، حتی اگر (← تا، تا این‌که)

۲۷ ۳ ترجمه کلمه مهم: **إِسْتَكْبَرُ**: تکبر کرد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) کافر شد (← از کافران بود)

۲) و فقط (← به‌جز)، متکبر (← تکبر کرد)؛ «تَكَبَّرَ» فعل است، نه صفت، سجده نکرد (اضافی است.)، که (← و)

۴) متکبر بود (← تکبر کرد)

۲۸ ۳ ترجمه کلمات مهم: **اشْتَقُّ**: برگرفتند، مشتق کردند (برای فاعل جمع) / **أَخَذُوا**: گرفتند، گرفته بودند (در جمله وصفیه بعد از فعل ماضی، به صورت ماضی ساده یا ماضی بعید) / **لَيَكُنَّ يُنْتَجَوْنَ**: تا تولید کنند / **تَتَوَافَقُ**: سازگار باشد (فعل در جمله وصفیه بعد از فعل مضارع، به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود)

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) و (← تا)، تولید کردند (← تولید کنند)

۲) عرب (← عرب‌ها؛ «اسم جنس» است و به صورت جمع ترجمه می‌شود، مخصوصاً این‌جا که بعدش برایش فعل جمع «أَخَذُوا» آمده است.)، فارس (← فارس‌ها، ایرانی‌ها؛ اسم جنس است و جمع ترجمه می‌شود)، ترتیب در ابتدای جمله کاملاً به هم خورده، مطابق با (← سازگار باشد)

۴) کلمات (← کلماتی؛ نکره است.)، و (← تا)، تولید کردند (← تولید کنند)، زیانشان با آن موافق بود (← با زیانشان سازگار باشد)

۲۶ | ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «هر چیزی از بین رفته است، جز ذات او (خداوند)» آیه و عبارت فارسی هر دو می‌گویند نامیرایی و ماندگاری، مخصوص خداوند است.
- ۲) «درباره هر چه شنیدی با مردم سخن نگوا» این حدیث می‌گوید هر حرفی را شنیدی بازگو نکن! و ضرب‌المثل فارسی می‌گوید دیدن چیزی، بسیار معتبرتر از شنیدن درباره آن است. این دو مفهوم تناسبی ندارند.
- ۳) «بادها به گونه‌ای جریان می‌یابند که کشتی‌ها تمایل ندارند!» مفهوم مصرع عربی و مصرع فارسی هر دو این است که رویدادهای روزگار مخالف با تمایل انسان اتفاق می‌افتند.
- ۴) «خیر در چیزی است که اتفاق افتاده!» کاملاً مشخص است که مفهومی مشابه با عبارت فارسی دارد!

۳۷ | ترجمه عبارت سؤال: «بهترین سخن، آن است که اندک و گویا

باشد» بر کم‌گویی و مفیدگویی دلالت دارد!

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) یعنی «کسی که زیاد حرف بزند، گوشش نمی‌شنود و هیچ نصیحتی در او اثر نمی‌گذارد!» این ربطی به کم‌گویی و مفیدگویی ندارد.
- ۲) یعنی «کسی که در گوشه‌های ساکت نشسته بهتر از کسی است که حرف مفت می‌زند!» این بیت می‌خواهد از گفتن حرف غیرمنطقی پرهیز کنیم و ربطی به عبارت سؤال ندارد.
- ۳) یعنی «کسی که کم حرف می‌زند هیچ‌وقت شرمند نمی‌شود و اندکی چیز ارزشمند بهتر از یک عالم چیز بی‌ارزش است!» یعنی باید کم سخن گفت و ارزشمند! مثل عبارت سؤال!

- ۴) یعنی «انسان دانا باید سکوت کند، چون روز قیامت کسی که بی‌زبان بوده به خاطر حرف‌هایش مواخذه نمی‌شود!» این هم به سکوت دعوت می‌کند و با عبارت سؤال فرق دارد.

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات پاسخ بده (۴۳ - ۴۸):

واژه‌هایی فارسی وجود دارد که عرب‌ها آن‌ها را از روزگار قدیم به دلایل مختلفی به زبانشان وارد کرده‌اند؛ از جمله (آن دلایل): ورود کالاهای ایرانی به کشور آن‌ها، و سبک بودن بعضی الفاظ فارسی برای تلفظ کردن نزد آن‌ها. وقتی یک عرب می‌گوید: «اشتریت خیباراً طازجاً من البستان» (یک خیار تازه از باغ خریدم) سه واژه فارسی بر زبان می‌آورد در جمله‌ای که واژه‌هایش فقط پنج (تا) است! دانشمندان عرب قدیمی، این پدیده را تعریب نامیدند؛ زیرا دیدند عرب‌ها واژه‌های وارد شده را معمولاً تعریب می‌کنند و آن‌ها را در تلفظ کردن عربی می‌کنند؛ تعریب روش‌های گوناگونی دارد؛ از جمله این‌که آن‌ها حرف‌های الفاظ وارد شده را تغییر می‌دهند، همان‌طور که بنفشه را به «بنفسج» تبدیل کردند؛ یا ساخت آن‌ها را تغییر می‌دهند تا با ساخت الفاظشان سازگار شود، همان‌طور که نشاسته را به «نشاء» تبدیل کردند. اما آن‌ها الفاظ اسم‌های خاص را تغییر نمی‌دهند؛ به‌جز بعضی از آن‌ها را، همان‌طور که خسرو را به «کسری» تبدیل کردند!

۲۸ | متن درباره کدام موضوع اساسی سخن گفته است؟

دقت کنید: «موضوع اساسی» موضوعی است که بتواند همه متن را پوشش دهد و البته از متن فراتر نرود.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «پدیده انتقال واژه‌ها میان زبان‌ها» این موضوع، فراتر از متن است؛ متن فقط درباره دو زبان فارسی و عربی سخن گفته.
- ۲) «استقبال کردن ملت عرب از کلمه‌های فارسی» همین گزینه موضوع اساسی در متن است؛ کل متن درباره استفاده عرب‌ها از واژه‌های فارسی و شیوه‌های این استفاده است.
- ۳) «دگرگون شدن واژه‌های عربی شده در زبان عربی» این گزینه فقط به نیمه دوم متن مربوط می‌شود.
- ۴) «تعریب نزد دانشمندان عرب از قدیم» این گزینه نیز فقط به یک قسمت کوچک از متن اشاره دارد.

۳۹ | براساس متن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «واژه «طازج»، کلمه‌ای وارد شده است که عرب‌ها حرف‌های آن را تغییر داده‌اند!» «طازج» در واقع همان تازه است که دو حرف از آن تغییر کرده است؛ پس همین گزینه درست است.
- ۲) «عرب‌ها نام‌های اشخاص را غالباً مطابق با زبان‌هایشان تغییر می‌دهند!» نادرست است؛ در متن آمده آن‌ها فقط بعضی از اسم‌های خاص را تغییر می‌دهند، نه این‌که غالباً این کار را می‌کنند.
- ۳) «میوه‌ها سبب نشده‌اند که واژه‌هایی فارسی به زبان عربی منتقل شود!» در جمله‌ای که از زبان یک عرب نقل شده، واژه «خیار» نشان می‌دهد میوه‌ها نیز باعث این اتفاق بوده‌اند.
- ۴) «کالاهای ایرانی تنها دلیل برای انتقال واژه‌های فارسی هستند!» مشخص است که کالاها تنها دلیل نیستند.

۴۰ | [گزینه] نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «از قدیم، تجارت میان ملت‌ها اثری آشکار بر زبان‌ها داشته است!» درست است؛ چون متن گفته از زمان قدیم کالاهای ایرانی، واژه‌هایی را از فارسی به عربی وارد کرده‌اند.
- ۲) «گاهی اهل زبان از واژه‌های بیگانه به دلیل آسان بودنش بر زبان‌هایشان استفاده می‌کنند!» درست است؛ چون یکی از دلایل استفاده عرب‌ها از واژه‌های فارسی، سبک بودن این واژه‌ها بر زبان آن‌هاست.
- ۳) «تعریب پدیده زبانی قدیمی است که دانشمندان عرب قدیمی از آن چشم فرو بسته‌اند!» نادرست است؛ چون در متن آمده نام تعریب را همین دانشمندان برای این پدیده انتخاب کردند.
- ۴) «احتمال دارد که عرب‌ها سخنی را بر زبان آورند که واژه‌های فارسی‌اش بیش‌تر از واژه‌های عربی‌اش باشد!» جمله عربی - فارسی که در متن ذکر شده، همین احتمال را نشان می‌دهد.

۴۱ | [گزینه] صحیح را درباره به‌کارگیری واژه‌های فارسی در زبان

عربی مشخص کن:

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «گاه عرب‌ها نام‌هایی فارسی را می‌گیرند و آن‌ها را بدون تغییر به کار می‌برند!» همین درست است؛ چون در متن آمده عرب‌ها اسم‌های خاص را تغییر نمی‌دهند، مگر بعضی از آن‌ها را. پس آن‌ها نام‌هایی فارسی را بدون این‌که تغییرشان دهند به کار می‌برند.
- ۲) «تغییر حرف‌ها، روش اصلی برای به‌کارگیری واژه‌های عربی‌شده فارسی است!» تغییر حروف، صرفاً یکی از روش‌ها بود، نه روش اصلی!

۴۶ ۳ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) در «لِتَسَاهِدَ» حرف «لام» بر سر فعل مضارع آمده و معنای «تا» می‌دهد. ترجمه: کنار ما بنشین تا مسابقه را از تلویزیون مشاهده کنی!
- (۲) در «لِتَسَاهِدَ» نیز «لام» بر سر مضارع آمده. ترجمه: به خانه برو تا به مادرت کمک کنی!
- (۳) در «لِلتَّعَارُفِ» حرف «لام» بر سر مصدر آمده که یک اسم است و معنای «برای» می‌دهد. ترجمه: برای آشنا شدن با هم‌کلاسی‌هایت، در جلسه اول حاضر شو!
- (۴) در «لِلتَّنَاسُبِ» نیز «لام» بر سر مضارع آمده. ترجمه: به قولم عمل می‌کنم تا گفته‌هایم با کارهایم متناسب باشد!

۴۷ ۳ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «أَنْ تَكْرَهُوا» تنها فعل مضارع در آیه است که «أَنْ» بر سرش آمده و به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود. ترجمه: «چه بسا چیزی را ناپسند بدارید در حالی که آن برایتان خوب است!»
- (۲) «حَتَّى يَحْكُمَ» تنها فعل مضارع در آیه است که «حَتَّى» بر سرش آمده و به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود. ترجمه: صبر کنید تا خداوند میان ما داوری کند!»
- (۳) «مَا يُرِيدُ» فعل مضارع منفی است که به مضارع اخباری ترجمه می‌شود. پس جواب، همین گزینه است. البته «لِيَجْعَلَ» نیز فعل مضارع است که «لِ» بر سرش آمده و به مضارع التزامی ترجمه می‌شود. ترجمه: «خداوند نمی‌خواهد تا شما را در بحرانی قرار دهد!»
- (۴) «لِكَيْلا تَحْزَنُوا» تنها فعل مضارع در آیه است که «لِكَيْ» بر سرش آمده و به مضارع التزامی ترجمه می‌شود. ترجمه: «تا بر آن چه که از دست شما رفته، ناراحت نشوید!»

۴۸ ۴ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) در «فَسَاعِدْنِي» فعل «سَاعَدَنِي» با حرف «فَ» از اسم نکره «مَعَجَمًا» جدا شده، پس نمی‌تواند جمله وصفیه برای آن باشد؛ بلکه جمله‌ای مستقل از آن است. ترجمه: در کتابخانه واژه‌نامه‌ای یافتیم، پس در فهم متون به من کمک کن!
- (۲) «مَنْ» ادات شرط، «أَرَادَ» فعل شرط و «لَا يُدْرِكُ» فعل جواب شرط است؛ پس «لَا يُدْرِكُ غَايَتَهُ» گرچه بعد از «جَمِيعًا» آمده، اما جمله وصفیه نیست؛ معنای جمله نیز این را نشان می‌دهد. ترجمه: هر کس بخواهد همه مردم را راضی کند، به هدفش نمی‌رسد!
- (۳) جمله «وَهُوَ يُبَيِّنُ» با حرف «و» از اسم نکره «صَدِيقًا» جدا شده، پس جمله وصفیه برای آن نیست؛ این جمله در واقع یک جمله حالیه برای اسم معرفه «الكتاب» است. ترجمه: آیا برتر از کتاب دوستی می‌شناسی در حالی که او تو را از نادانی نجات می‌دهد؟
- (۴) جمله «حَزَبٌ بَيْتًا» جمله‌ای است که اسم نکره «رِيحًا» را توصیف کرده و بنابراین جمله وصفیه است. دقت کنید که ممکن است میان اسم نکره و جمله وصفیه اش قاصله بیفتد. ترجمه: بادهایی شدید کنار ساحل دریا وزیدند که خانه‌ای را خراب کردند!
- ۴۹ ۴ بررسی گزینه‌ها:**
- (۱) «کتاب» (مستثنی) از «کُتِبَ» استثناء شده که مفعول برای «مَا طَالَعْتُ» است؛ پس مستثنی منه (کُتِبَ) مفعول و منصوب است. ترجمه: دیروز در خانه کتاب‌هایم را مطالعه نکردم، به‌جز کتاب عربی را!

- (۳) «عربها واژه‌های فارسی را به دلیل سازگار بودنشان با زبانشان به کار گرفتند» نادرست است؛ چون اگر با زبان آن‌ها سازگار بودند، دیگر تغییرشان نمی‌دادند.
- (۴) «عربها کوشیدند واژه‌های خود را از واژه‌های فارسی بگیرند» در متن چنین چیزی گفته نشده؛ فقط گفته شده عرب‌ها بعضی واژه‌های فارسی را وارد زبان خود کردند.

- ۴۲ ۴ فعل «يَجْعَلُ» از فعل‌های دو مفعولی است؛ یعنی دو مفعول می‌گیرد؛ در گزینه (۴) مفعول اولش ضمیر «ها» است که به «يَجْعَلُونَ» چسبیده، و مفعول دومش «عربية» است که باید منصوب باشد «عربية»**
- بررسی سایر گزینه‌ها:**

- (۱) القدمات: «العلماء» فاعل و مرفوع است؛ بنابراین «العرب» و «القدمات» نیز به عنوان صفت‌هایش به تبعیت از آن مرفوع هستند.
- (۲) العرب: اسم «أَنْ» و منصوب
- (۳) متنوعاً: «طَرُقُ» مبتدای مؤخر و مرفوع است، بنابراین «متنوعاً» نیز به عنوان صفتش به تبعیت از آن مرفوع است.
- ۴۳ ۴ «ألفاظ» جمع مکسر «لفظ» (مذکر) است که از سویی مفعول برای فعل «لَا يُعَيِّرُونَ» و منصوب است، و از سوی دیگر چون بعد از «إِلَّا» کلمه «بعض» از آن استثناء شده، مستثنی منه است.**

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) الجملة خبر ← الجملة وصفية؛ جملة «أَدْخَلَهَا الْعَرَبُ ...» بعد از «مفردات» فارسیه آمده و آن را توصیف کرده که یک ترکیب وصفی نکره است؛ پس این جمله یک جمله وصفیه است.
- (۲) لازم ← متعدداً فعل (يَتَلَفَّظُ: تلفظ می‌کند) فعل متعددی است که «ثلاث» مفعول آن است.
- (۳) اسم الفاعل ← اسم المفعول؛ با توجه به حرف یکی مانده به آخر در «مَمْرُودَةً» که فته است، متوجه می‌شویم که این کلمه اسم مفعول است.
- گزینه درست را در پاسخ به سؤال‌های زیر مشخص کن (۵۰ - ۴۴):

- ۴۴ ۲** در گزینه (۲) در جار و مجرور «بِسُرْعَةٍ» کلمه «سُرْعَةٍ» اسم نکره است. در بقیه گزینه‌ها هیچ اسم نکره‌ای نیامده است.

۴۵ ۳ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «في الحوادث» جار و مجرور و خبر مقدم است، و «تَجَارِبُ» مبتدای مؤخر است که نکره است. ترجمه: در رویدادهای تاریخی تجربه‌هایی هست که ملت‌ها گاه آن‌ها را فراموش می‌کنند!
- (۲) «عالم» مبتدای نکره است. ترجمه: دانشمندی که از دانشش سود برده می‌شود، بهتر از هزار عبادت‌کننده است.
- (۳) «هُودٌ» مبتداست که یک اسم خاص (عَلَمٌ) و بنابراین معرفه است؛ دقت کنید که بعضی اسم‌های خاص، تنوین می‌گیرند، اما هم‌چنان معرفه هستند. ترجمه: هود پیامبری است که خداوند او را به سوی قوم عاد برای هدایت بردنشان فرستاد!
- (۴) «صَادِقٌ» فعل امر از مصدر «مُصَادَقَةٌ» است؛ پس این جمله فعلیه است و اصلاً مبتدا ندارد. ترجمه: با دوستان با اخلاص دوستی کن تا تو را دوست بدارند!

۵۳ ۲ تفقه در دین بر همه واجب نیست، ولی فراگیری اصول دین بر همه واجب است و هدف از این ترویج دستور به برخی از افراد بر تفکر عمیق (تفقه) است.

سایر گزینه‌ها از آیه‌ی شریفه‌ی آورده شده در صورت سؤال برداشت می‌شود.

۵۴ ۳ فریضه (واجب بودن) طلب علم بر هر مرد و زن که آن را پیامبر (ص) می‌فرماید، نشان دهنده‌ی اهمیت علم و آموختن است و این موضوع در آیه‌ی شریفه‌ی «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولَئِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ» که می‌داند با کسانی که نمی‌دانند یکسان‌اند؟ تنها خردمندان پند می‌گیرند. تجلی دارد و اولین آیاتی هم که بر پیامبر نازل گردید درباره‌ی دانش و آموختن بود.

۵۵ ۲ شرط‌بندی از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و انجام آن، حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی نیز حرام است.

۵۶ ۲ امام علی (ع) پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آن‌ها فرمودند: در آن شرایط، در صورتی می‌توانید راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا پشت‌کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنید و وقتی می‌توانید به عهد خود با قرآن وفادار بمانید که پیمان‌شکنان را تشخیص دهید و آن‌گاه می‌توانید پیرو قرآن باشید که فراموش‌کنندگان قرآن را بشناسید.

۵۷ ۲ با گسترش سرزمین‌های اسلامی، یکی از اقدامات مربوط به مرجعیت دینی، «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» است و نمره‌ی حضور سازنده‌ی امامان به دور از انزوا و گوشه‌گیری، فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره‌ی ائمه‌ی اطهار (ع) در کنار سیره‌ی پیامبر (ص) و قرآن کریم است در میان این کتاب‌ها می‌توان از کتاب «نهج‌البلاغه» و کتاب «صحیفه سجادیه» از امام سجاد (ع) نام برد.

۵۸ ۱ با توجه به کلیدواژه‌های «زبور» (کتاب حضرت داود (ع)) و «الذکر» (کتاب تورات حضرت موسی (ع))، آیه‌ی شریفه «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ الذِّكْرِ ...» اشاره به موضوع موعود و منجی در ادیان دارد؛ زیرا همه‌ی ادیان در اصل الهی بودن پایان تاریخ و ظهور ولی خدا برای برقراری حکومت جهانی، اتفاق نظر دارند.

۵۹ ۱ یکی از اهداف مهم پیامبر اکرم (ص) ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد و تربیت انسان‌ها و مانع اصلی فساد و تباهی بود، احیای منزلت زن و ارزش‌های اصیل او از عناصر اصلی این برنامه به شمار می‌رفت، در آن شرایط که زن، از هرگونه احترام و جایگاه محروم شده بود، رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش تحول و انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد و آیه‌ی شریفه‌ی «وَمِن آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا فِيهَا وَلِئِنْ سَأَلْتُمْ لَهُمْ فَيُعْطِوْا مِنْكُمْ وَرِثَةً مِمَّا كَسَبْتُمْ وَأَنْتُمْ فِيهَا كَاثِرُونَ» درباره‌ی همین موضوع است.

۶۰ ۳ قرآن کریم، در آن‌جا که اوصاف نمازگزاران را بیان می‌کند، یکی از ویژگی‌های آن‌ها را این‌گونه ذکر می‌کند که آنان در مال خود برای محرومان و فقیران نیز حق معینی قرار داده‌اند و آن‌جا که می‌خواهد تکذیب‌کنندگان دین را معرفی کند، از کسانی یاد می‌کند که یتیمان را از خود می‌رانند و دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمی‌کنند.

۶۱ ۳ پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «حال کسی که از امام خود دور افتاده و به او دسترسی ندارد، سخت‌تر از حال یتیمی است که پدر را از دست داده است، زیرا چنین شخصی، در مسائل زندگی، حکم و نظر امام را نمی‌داند.»

۲ «واجدة» (مستثنی) از «الصَّفَحَات» استثناء شده که مفعول برای «قَرَأَتْ» است؛ پس مستثنی‌منه (الصفحات) مفعول و منصوب است.

ترجمه: صفحه‌های مشخص شده را در سه ساعت خواندم، به‌جز یکی از آن‌ها را. دقت کنید: معنای جمله اجازه نمی‌دهد «واحدة» از «ساعات» استثناء شده باشد. (۳) «الَّذِينَ» (مستثنی) از «الناس» استثناء شده که اسم «أَنْ» است؛ پس مستثنی‌منه (الناس) منصوب است.

ترجمه: همه ما می‌دانیم که مردم در زیان هستند، به‌جز کسانی از آن‌ها که ایمان آورده‌اند!

۴ «الَّذُؤُوبِ» (مستثنی) از «الْمَرءِ» استثناء شده که فاعل برای «لَا يَبْلُغُ» است؛ پس مستثنی‌منه (المرء) مرفوع است.

ترجمه: انسان به آن‌چه از زندگی می‌خواهد نمی‌رسد، به‌جز (فرد) پاپشتکار در کار خود!

۵۰ ۲ بررسی گزینه‌ها:

۱ «خدمة» (مستثنی) از «عبادة» استثناء شده؛ پس مستثنی‌منه ذکر شده و اسلوب حصر وجود ندارد.

ترجمه: عبادت بزرگی نمی‌شناسیم به‌جز خدمت به محرومان!

۲ «الَّذِي» (مستثنی) از هیچ کلمه‌ای قبل از «إِلَّا» استثناء نشده؛ پس مستثنی‌منه در این جمله حذف شده و در آن اسلوب حصر وجود دارد.

ترجمه: از خدا و رسول او فقط کسی اطاعت می‌کند که به روز حساب ایمان آورده است! = از خدا و رسول او اطاعت نمی‌کند به‌جز کسی که به روز حساب ایمان آورده است!

در اسلوب حصر می‌توانیم «فعل منفی + إِلَّا» را به صورت «فقط + فعل مثبت» ترجمه کنیم.

۳ «الشرك» (مستثنی) از «ذنب» استثناء شده؛ پس مستثنی‌منه ذکر شده و اسلوب حصر وجود ندارد.

ترجمه: آیا نمی‌دانی که هر گناهی آزرده می‌شود به‌جز شرک؟!

۴ «مَنْ» (مستثنی) بعد از «إِلَّا» از «مَنْ» قبل از «إِلَّا» استثناء شده؛ پس مستثنی‌منه ذکر شده و اسلوب حصر وجود ندارد.

ترجمه: شکی نیست که هر کس بکوشد موفق می‌شود، به‌جز کسی که ناامید می‌شود!

دین و زندگی

۵۱ ۴ در تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو که از اقدامات مرجعیت دینی امامان (ع) است، با گسترش سرزمین‌های اسلامی (علت)، سؤال‌های مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق و افکار و نظام کشورداری (معلول) پدید آمد.

امامان در مبارزه‌ای که با حاکمان جور داشتند و در راستای مجاهده در راستای ولایت ظاهری، از اصولی تبعیت می‌کردند که یکی از آن‌ها، عدم تأیید حاکمان بود، یعنی هیچ‌یک از حاکمان غیرقانونی عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا (ص) تأیید نمی‌کردند و این موضوع را به شیوه‌های مختلف به مردم اعلام می‌کردند.

۵۲ ۳ امام علی (ع) در یکی از سخنرانی‌های خود فرمود: «به زودی

پس از من، زمانی فرا می‌رسد که در آن زمان، چیزی پوشیده‌تر از حق و آشکارتر از باطل و رایج‌تر از دروغ بر خدا و پیامبرش نباشد ... در آن ایام، در شهرها، چیزی ناشناخته‌تر از معروف و خیر و شناخته‌شده‌تر از منکر و گناه نیست.»

۶۸ ۴ دوره‌ی امامت امام زمان (عج) با غیبت کوتاهی آغاز شد که ۶۹ سال به طول انجامید. پس از آن غیبتی طولانی آغاز شد که تاکنون ادامه دارد. ایشان به اذن خداوند از احوال انسان‌ها آگاه است و افراد مستعد را از کمک‌های معنوی خود بهره‌مند می‌سازد. ایشان در نامه‌ای به شیخ مفید می‌فرماید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.»

عبارت «حجت خداوند در میان مردم حضور دارد، از معابر و خیابان‌ها عبور می‌کند...» نشانگر این است که ایشان از نظرها غایب است، نه این‌که در جامعه حضور ندارد (نادرستی گزینه‌های (۱) و (۲)).

۶۹ ۱ پیامبر اسلام (ص) در همان ابتدای روز دعوت، مردم را به یکتاپرستی دعوت کرد و فرمود: «ای مردم بگویید معبودی جز «الله» نیست تا رستگار شوید.» این سخن درباره‌ی توحید است و با آیه‌ی شریفه‌ی «مَنْ آتَى اللَّهَ وَ الْيَوْمَ الْآخِرَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ» مرتبط است.

۷۰ ۱ پیامبر اکرم (ص) درباره‌ی دوازده جانشین خود با مردم سخن گفته بود و امام مهدی (عج) را به عنوان آخرین امام و قیام‌کننده علیه ظلم و برپاکننده‌ی عدل در جهان معرفی کرده بود. امیرالمؤمنین علی (ع) و سایر امامان نیز از آن حضرت و مأموریتی که از جانب خدا دارد، یاد کرده بودند، از این رو حاکمان بنی‌عباس درصدد بودند که مهدی موعود (عج) را به محض تولد به قتل برسانند و در بیان امام علی (ع): «زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی‌ماند، اما خداوند به علت ستمگری انسان‌ها و زیاده‌روی‌شان در گناه، آنان را از وجود حجت در میانشان بی‌بهره می‌سازد.»

۷۱ ۱ عبارت «بشروطها و آنا من شروطها» در حدیث «سلسله الذهب» مربوط به ولایت ظاهری است و مقصود امام رضا (ع) از بیان این عبارات این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر می‌گردد.

نکته: البته مرجعیت دینی هم از این حدیث برداشت می‌شود به شرطی که درباره‌ی اقدام برای حفظ سخنان و سیره‌ی پیامبر (ص) باشد.

۷۲ ۴ در انتظار ظهور بودن، خود از برترین اعمال عصر غیبت است، زیرا فرج و گشایش واقعی برای دین‌داران با ظهور آن حضرت حاصل می‌شود و امیرمؤمنان می‌فرماید: «منتظر فرج الهی باشید و از لطف الهی مأیوس نشوید و بدانید که محبوب‌ترین کارها نزد خداوند انتظار فرج است.» لازمه‌ی این انتظار، دعا برای ظهور امام عصر (عج) است.

۷۳ ۳ با تشکیل حکومت امام عصر (عج) همه‌ی اهداف انبیا تحقق می‌یابد، مهم‌ترین این اهداف، فراهم شدن زمینه‌ی رشد و کمال است که در نتیجه‌ی آن، انسان‌ها بهتر می‌توانند خدا را بندگی کنند و فرزندان صالح به جامعه تقدیم نمایند و خیرخواه دیگران باشند.

۷۴ ۳ با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی «بَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ...» رسول خدا (ص) به رسالت برانگیخته شده بود تا جامعه‌ای بنا نهد که در آن جامعه به جای حکومت ستمگران و طاغوتیان، ولایت الهی حاکمیت داشته باشد و نظام اجتماعی بر پایه‌ی قوانین و دستورات الهی استوار گردد، این معیار، یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی و پذیرش ولایت الهی است و هم‌چنین برابری منزلت زن و مرد در آیه‌ی شریفه‌ی «وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ...» آمده است که در انتهای این آیه آن را نشانه‌هایی برای اهل تفکر و تعقل ذکر کرده است. «إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُتَفَكَّرُونَ»

۶۲ ۲ خداوند در آیه‌ی ۵ سوره‌ی مبارکه‌ی قصص می‌فرماید: «ما می‌خواهیم بر مستضعفان زمین، منت نهمیم و آنان را پیشوایان [مردم] قرار دهیم و آنان را وارثان [زمین] قرار دهیم.»

توجه: خداوند در آیه‌ی ۵۵ سوره‌ی مبارکه‌ی نور به کسانی که ایمان آورده و عمل صالح انجام داده‌اند، وعده‌ی جانشینی در زمین را داده است (نادرستی گزینه‌های (۱) و (۲)).

در کتاب‌های حدیثی اهل سنت تأکید شده است که امام مهدی از نسل پیامبر و حضرت فاطمه (س) است، البته آنان معتقدند که امام مهدی (عج) هنوز به دنیا نیامده است.

۶۳ ۲ ولی فقیه باید ۵ شرط داشته باشد که به آن مشروعیت می‌گویند، ۵ شرط عبارتند از: ۱- تقوا ۲- عادل ۳- زمان شناس ۴- مدیر و مدبر ۵- دارای شجاعت و قدرت روحی، که تشخیص آن با مجلس خبرگان است. توجه: بنا بر قانون اساسی مردم ابتدا نمایندگان خبره‌ی خود را انتخاب می‌کنند و آن خبرگان از میان فقها آن کس که برای رهبری شایسته‌تر است را به جامعه اعلام می‌کنند هم‌چنین تشخیص داشتن شرایط ذکرشده بر عهده‌ی مجلس خبرگان است پس مردم اعضای مجلس خبرگان را انتخاب می‌کنند. (نادرستی گزینه‌های (۱) و (۲)).

۶۴ ۲ گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در نگرش انسان‌ها و تحولی بنیادین در شیوه‌ی زندگی فردی و اجتماعی مردم بود (بخش اول همه‌ی گزینه‌ها صحیح است)، پیامبر (ص) این رسالت بزرگ را از شهر مکه آغاز کرد و سپس با هجرت به مدینه و با کمک یاران خود پایه‌های یک تمدن اسلامی را بنا نهاد و آیه‌ی شریفه‌ی «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا... يَلْقَوْنَ النَّاسَ بِالْقِسْطِ...» مربوط به عدالت‌محوری پیامبر (ص) است که یکی از معیارهای تمدن اسلامی می‌باشد.

۶۵ ۴ رسیدن به نعمت‌های اخروی، یک زندگی جدی و یک عزم قوی و استوار را طلب می‌کند و کسی که به دنبال خواسته و تمایلات نفس خود است، نمی‌تواند انتظار سعادت‌مندی در دنیا و بهره‌مندی از نعمات بهشتی را داشته باشد.

درست است که اسلام در هر دوره و زمانه‌ای قابل اجراست و هر قدر زندگی بشر پیچیده‌تر شد و نیازهای جدیدی پدید آمد، فقها و مجتهدین می‌توانند احکام اسلامی متناسب با آن شرایط را استخراج کنند اما این بدین معنا نیست که اگر جوامع بشری دچار انحراف شدند و خواسته‌ها و تمایلات مخالف با سعادت خود پیدا کردند، اسلام آن خواسته‌ها را بپذیرد و مطابق با آن حکم کند. در طول تاریخ جوامعی بوده‌اند که منحرف شده‌اند، اما پیامبرشان در مقابل آن انحراف ایستاده و با آنان مبارزه کرده است.

۶۶ ۴ «زیارت جامعه‌ی کبیره» یکی از منابع معرفتی شیعه است که توسط امام هادی (ع) بیان شده و یاران آن امام برای ما شیعیان نقل کرده‌اند. این زیارت که مانند یک درس امام‌شناسی است، سبب شناخت بهتر امامت و ویژگی‌های ائمه‌ی اطهار (ع) بوده است.

۶۷ ۳ در اثر فعالیت‌های امام سجاد (ع) قوت گرفتن مجدد شیعیان و ضعف تدریجی بنی‌امیه، زمان معرفی اسلام اصیل در دوران امام باقر (ع) فرا رسید، ایشان یک مدرسه‌ی علمی بزرگ در مدینه پایه‌گذاری کرد.

در زمان امام صادق (ع) ناخشنودی نسبت به دستگاه بنی‌امیه به اوج رسیده بود. در این شرایط دو جریان علیه امویان فعالیت می‌کردند، یکی عباسیان و دیگری علویان. علویان دوستان اهل بیت (ع) بودند، به همین جهت امام صادق (ع) مبارزه‌ی خود را علنی‌تر کرد و حتی قیام زیدین علی، عموی خود را تأیید نمود.

۸۲ ۳ او به امید به دست آوردن پول کافی برای برگشتن به مدرسه برای بورسیه‌های تحصیلی مختلفی درخواست داده است.
(۱) نمونه، مثال (۲) اندازه؛ اقدام (۳) تنوع؛ نوع، گونه (۴) درخواست، تقاضا
توضیح: مختلفی، گوناگونی: a variety of

۸۳ ۳ آن مطالعه پی برد که با افزایش یافتن دماها، گیاهان دی‌اکسید کربن کم‌تری را جذب می‌کنند در حالی که موجودات ذره‌بینی در خاک [مقدار] بیشتر و بیش‌تری از آن را آزاد می‌کنند.

- (۱) جایگزین کردن، جانشین کردن؛ سر جای خود برگرداندن
(۲) بزرگ کردن؛ بزرگ‌نمایی کردن
(۳) جذب کردن، به خود کشیدن
(۴) درگیر کردن؛ مستلزم ... بودن

۸۴ ۲ تحصیلات رسمی او محدود بود؛ او از اختلالات روحی رنج می‌برد و به این دلیل فقط در هشت سال از مدرسه حضور یافت و هرگز به دبیرستان نرفت.

- (۱) موقعیت، شرایط (۲) بی‌نظمی؛ اختلال
(۳) شخصیت (۴) احترام؛ ملاحظه

۸۵ ۴ از وقتی که دویدن آهسته و توجه به چیزی که می‌خورم را آغاز کردم، وزنم حدود یک پوند در هفته کاهش یافته است.

- (۱) بهبود بخشیدن؛ بهبود یافتن (۲) تبدیل کردن، تغییر دادن
(۳) ماندن، باقی ماندن (۴) کاهش دادن؛ کاهش یافتن

۸۶ ۱ اغلب مونوکسید کربن به عنوان قاتل خاموش شناخته می‌شود چون که این گاز غیرقابل رؤیت است و هیچ بو یا طعمی ندارد.

- (۱) غیرقابل رؤیت، نامرئی
(۲) جنبشی، حرکتی
(۳) منفعل، تأثیرپذیر؛ [در دستور زبان] مجهول
(۴) جسمانی؛ فیزیکی

۸۷ ۲ ایسلند یک کشور دورافتاده با منابع طبیعی محدود است و باید کالاها را از بیش از ۴۰ کشور وارد کند.

- (۱) جانشین؛ گزینش (۲) ذخیره؛ منبع
(۳) ترکیب؛ [شیمی] محلول (۴) کارکرد، عملکرد

از زمانی که نخستین اجداد ما کشف کردند که چوب روی آب شناور می‌ماند، کشتی‌ها و قایق‌ها نقش مهمی را در تاریخ بشر ایفا کرده‌اند. نخستین قایق‌ها به مردم کمک می‌کردند [تا] از نهرها و رودخانه‌ها عبور کنند و شکارچیان را به آب‌های کم‌عمق می‌بردند تا بتوانند ماهیگیری کنند. هنگامی که مردم خانه‌های خود را برای کشف سرزمین‌های جدید ترک کردند، شیوه‌های بهتر ساخت کشتی‌ها و قایق‌ها شروع به توسعه یافتن کرد. از آنجایی که بیش از دو سوم زمین با آب پوشیده شده است، این کاوشگران اولیه باید برای کشف خشکی‌های جدید به دریا می‌رفتند، و آن‌ها به کشتی‌هایی نیاز داشتند که بتوانند سفرهای دریایی طولانی انجام دهند. کشتی‌ها و قایق‌ها در طول هزاران سال و هم‌زمان با شروع تجارت کشورهای دور [با یکدیگر] و جنگ نیروهای دریایی مخالف [در] نبردهای دریایی تغییر یافتند و پیشرفت کردند. امروزه هزاران نوع مختلف کشتی و قایق وجود دارد. کشتی‌ها، شناورهای دریایی هستند؛ قایق‌ها معمولاً کوچک‌تر هستند و در آب‌های ساحلی یا درون مرزی سفر می‌کنند.

۷۵ ۲ با توجه به این‌که خداوند نصیحت‌گر حقیقی مردم است، او در فرمان‌هایش به ضررها و منافع یک عمل نگاه می‌کند، نه دوست داشتن یا نداشتن مردم. قرآن کریم می‌فرماید: «... و بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و آن برای شما خوب است و بسا چیزی را دوست می‌دارید و آن برای شما بد است و خداوند می‌داند و شما نمی‌دانید!» پس علت لزوم اعتماد به احکام الهی، علم نامحدود خداوند و جهل انسان است.

زبان انگلیسی

۷۶ ۳ A: «ماشینم خراب شده است. می‌توانید به من کمک کنید؟»
B: «اگر در مورد اتومبیل‌ها، چیزی می‌دانستم، تلاش می‌کردم تا آن را تعمیر کنم، ولی از شما [هم] کم‌تر می‌دانم.»

توضیح: با توجه به مفهوم جمله در این‌جا جمله به یک شرط فرضی یا خیالی در زمان حال و آینده اشاره دارد؛ بنابراین ساختار شرطی نوع دوم مدنظر است و در بند شرط به فعل گذشته‌ی ساده (در این مورد "knew") نیاز داریم و بند جواب شرط با فعل آینده در گذشته‌ی ساده (شکل ساده‌ی فعل + would) کامل می‌شود.

۷۷ ۴ او پیشنهاد می‌کند که ما باید به جای رفتن به استادیوم مسابقه‌ی فوتبال را در تلویزیون تماشا کنیم.

توضیح: طبق مفهوم جمله، در جای خالی به مفهوم «به جای، در عوض» نیاز داریم و در نتیجه پاسخ در بین گزینه‌های (۱) و (۴) خواهد بود.

دقت کنید: بعد از حروف اضافه (مانند of و than) فعل به صورت اسم مصدر (ing) به کار می‌رود.

۷۸ ۳ پارسال، بیش از نیمی از افرادی که دوره را کامل کردند، توانستند سیگار کشیدن را ترک کنند.

توضیح: بعد از "quit" (ترک کردن؛ رها کردن) و "give up" (ترک کردن) فعل بعدی به صورت اسم مصدر (ing) به کار می‌رود و گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) حذف می‌شوند.

دقت کنید: اگر "stop" به معنی «قطع کردن؛ ترک کردن» فعل دوم باشد، فعل دوم به صورت اسم مصدر (ing) مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۷۹ ۲ A: «فروش‌ها در سه ماه ابتدایی این سال افزایش یافته‌اند و پیش‌بینی آن است که آن‌ها [هم‌چنان] افزایش خواهند یافت.»

B: «[این] خبری فوق‌العاده [است].»

توضیح: اصلی‌ترین کاربرد زمان حال کامل (have / has + p.p.) برای اشاره به عملی است که در گذشته آغاز شده و تاکنون به صورت پیوسته یا متناوب ادامه داشته است؛ بنابراین در جای خالی اول طبق مفهوم جمله به زمان حال کامل نیاز داریم.

دقت کنید: چون فعل قرار گرفته در جای خالی دوم به عملی اشاره دارد که در آینده انجام خواهد شد، در این مورد فعل آینده‌ی ساده (شکل ساده‌ی فعل + will) را به کار می‌بریم.

۸۰ ۲ امیدوارم که دانشمندان روزی منبع جدیدی از انرژی را بیابند که برای محیط‌زیست نسبت به نفت و انرژی هسته‌ای کم‌تر زیان‌بار باشد.

- (۱) آلوده (۲) مضر، زیان‌بار
(۳) تجدیدپذیر، تجدیدشدنی (۴) مکانیکی

۸۱ ۱ یک ضرب‌المثل قدیمی هست که اظهار می‌کند که یک تیر را می‌توان از زخم بیرون کشید، ولی کلمه‌ای آزردهنده برای همیشه در قلب شما باقی می‌ماند.

- (۱) برای همیشه، همواره (۲) از این سو به آن سو؛ از عرض
(۳) یکراست، مستقیم (۴) تاکنون، تا به حال

- ۹۳ ۳ چرا تمام بلورهای یخ در ابرها فوراً روی زمین فرو نمی‌ریزند؟
 (۱) آن‌ها توسط فشار قطرات باران متوازن می‌شوند.
 (۲) تأثیر گرانش در ارتفاع بالا تصادفی است.
 (۳) آن‌ها توسط جریان‌های هوا در هوا نگه داشته می‌شوند.
 (۴) حرارت اشعه‌های خورشید آن‌ها را ذوب می‌کند.
- ۹۴ ۲ کلمه‌ی "minute" (ریز، خیلی کوچک؛ جزئی) در پاراگراف
 اول، نزدیک‌ترین معنی را به کدام یک از موارد زیر دارد؟
 (۱) ثانیه (۲) ریز، خیلی کوچک؛ جزئی
 (۳) کند، آهسته (۴) قابل پیش‌بینی
- ۹۵ ۳ چه چیزی را می‌توان در مورد قطرات آب دارای قطر بیش‌تر
 از ۱/۱۲۵ اینچ برداشت کرد؟
 (۱) آن‌ها هرگز یافت نمی‌شوند.
 (۲) آن‌ها تحت تأثیر نیروی جاذبه نیستند.
 (۳) در هوای ساکن آن‌ها به [سوی] زمین سقوط خواهند کرد.
 (۴) در هوای متحرک آن‌ها با سرعت سی و دو مایل در ساعت سقوط می‌کنند.
- ۹۶ ۲ در این متن کلمه‌ی "coalescence" (انعقاد؛ بهم آمیختگی)
 به چه چیزی اشاره دارد؟
 (۱) گرد آمدن ابرهای کوچک برای شکل دادن ابرهای بزرگ‌تر
 (۲) رشد قطرات ریز به [قطرات] بزرگ‌تر
 (۳) فرو ریختن قطرات باران و دیگر بارش‌ها
 (۴) حرکت ذرات گرد و غبار در نور آفتاب

جین آدامز، اولین زن آمریکایی برنده‌ی جایزه‌ی صلح نوبل، در [سال] ۱۸۶۰ در یک خانواده‌ی ثروتمند متولد شد. او یکی از معدود زنان در نسل خودش بود که از کالج فارغ‌التحصیل می‌شد. تعهد او به بهبود زندگی اطرافیانش، او را به کار برای اصلاحات اجتماعی و صلح جهانی هدایت کرد. جین آدامز در دهه‌ی ۱۸۸۰ به اروپا سفر کرد. هنگامی که در لندن بود، از یک «قراگاه خیریه» به نام توین‌بی هال بازدید کرد. آدامز و دوستش الین گیتس استار که از توین‌بی هال الهام گرفتند، هال هاوس را در محله‌ی فقیرنشین‌ها در شیکاگو در [سال] ۱۸۹۹ باز کردند (تأسیس کردند). هال هاوس یک مرکز مراقبت روزانه برای کودکان و کارکنان او کلاس‌هایی در [رابطه با] سوادآموزی انگلیسی، هنر و سایر موضوعات ارائه دادند. هم‌چنین هال هاوس محل [برگزاری] جلسه برای انجمن‌ها و اتحادیه‌های کارگری شد. اکثر افرادی که با آدامز در هال هاوس کار می‌کردند، زنان تحصیل‌کرده [و از] طبقه‌ی متوسط بودند. هال هاوس به آن‌ها فرصتی برای استفاده از تحصیلاتشان می‌داد، و محلی تمرینی برای مشاغل در [حوزه‌ی] فعالیت اجتماعی فراهم می‌کرد.

قبل از جنگ جهانی اول، آدامز احتمالاً محبوب‌ترین زن در آمریکا بود. در یک نظرسنجی روزنامه که پرسیده بود «چه کسی از میان معاصران ما بیش‌ترین ارزش را برای جامعه دارد؟»، جین آدامز پس از توماس ادیسون، رتبه‌ی دوم را کسب کرد. با این وجود، هنگامی که او با دخالت آمریکا در جنگ جهانی اول مخالفت کرد، سردبیران روزنامه او را یک خائن (میهن‌فروش) و یک احمق نامیدند، اما او هرگز تغییر عقیده نداد. جین آدامز یک قهرمان (مبارز) قوی [در مورد] چندین آرمان دیگر [نیز] بود. تا [سال] ۱۹۲۰ زنان آمریکایی نمی‌توانستند رأی بدهند (حق رأی نداشتند). آدامز به جنبش حق رأی زنان پیوست و معاون رئیس [در] انجمن حق رأی ملی زنان آمریکایی بود. او عضو مؤسس انجمن ملی برای پیشرفت (ترقیح) مردم رنگین‌پوست (NAACP) و رئیس اتحادیه‌ی بین‌المللی زنان برای صلح و آزادی بود. وی در [سال] ۱۹۳۵ از [بیماری] سرطان فوت کرد.

- ۸۸ ۱ (۱) حمل کردن، بردن
 (۲) جایگزین کردن، جانشین کردن؛ سر جای خود برگرداندن
 (۳) محافظت کردن از، نگهداری کردن از
 (۴) متصل کردن، وصل کردن
- ۸۹ ۳ (۱) کشف کردن؛ پی بردن، فهمیدن
 (۲) شناسایی کردن، شناختن
 (۳) توسعه دادن؛ شکل دادن؛ شکل گرفتن؛ توسعه یافتن
 (۴) اختراع کردن؛ ابداع کردن
- ۹۰ ۳ توضیح: فعل "cover" (پوشاندن) در این‌جا جزء افعال متعدی است و به مفعول نیاز دارد. با توجه به این‌که مفعول این فعل (در این‌جا "more than two-thirds of the Earth") پیش از جای خالی قرار گرفته است، این فعل را به صورت مجهول نیاز داریم. در بین گزینه‌ها، تنها گزینه‌ی (۳) دارای ساختار مجهول است.
- ۹۱ ۴ توضیح: طبق مفهوم جمله، برای پیوند دادن دو بند آن، هم می‌توان از "and" استفاده کرد و هم از "so".
 دقت کنید: طبق معنی جمله، هم "ship" (کشتی) و هم "voyage" (سفر دریایی) به صورت جمع مورد نیاز هستند.
 نکته‌ی آخر این‌که در این تست ضمیر موصولی "that" حالت فاعلی دارد و در نتیجه قابل حذف نیست.
- ۹۲ ۳ (۱) انجام دادن؛ اجرا کردن
 (۲) بزرگ کردن؛ بزرگ‌نمایی کردن
 (۳) بهبود بخشیدن؛ بهبود یافتن؛ پیشرفت کردن
 (۴) گردآوری کردن، تألیف کردن

چه چیزی باعث باران باریدن می‌شود؟ باران از ابرها فرو می‌ریزد به همان دلیلی که هر چیزی به زمین فرو می‌افتد. نیروی جاذبه‌ی زمین آن را می‌کشد. اما هر ابر از قطرات آب یا بلورهای یخ تشکیل شده است. چرا باران یا برف به طور مداوم از همه‌ی ابرها فرو نمی‌ریزد؟ قطرات [آب] یا بلورهای یخ در ابرها خیلی کوچک هستند. اثر نیروی جاذبه بر آن‌ها جزئی است. جریان‌های هوا حرکت می‌کنند و قطرات [آب] را بلند می‌کنند، به طوری که [میزان] نهایی جابه‌جایی رو به پایین، صفر باشد هر چند قطرات [آب] در حرکت ثابت باشند.

قطرات [آب] و بلورهای یخ تا حدی مانند گرد و غبار در هوا عمل می‌کنند که در پرتو نور خورشید قابل دیدن می‌شود. برای یک مشاهده‌کننده‌ی معمولی، به نظر می‌رسد که گرد و غبار به طرز کاملاً تصادفی عمل می‌کند، در حال جابه‌جایی بی‌نظم [و] بدون جهت معین (ثابت). اما در واقع ذرات گرد و غبار بسیار بزرگ‌تر از قطرات آب هستند و در نهایت فرو می‌ریزند. یک قطره‌ی ابر متوسط تنها ۱/۲۵۰۰ اینچ قطر دارد. آن (قطره) آن‌قدر کوچک است که در هوای کاملاً ساکن شانزده ساعت طول می‌کشد تا نیم‌مایل سقوط کند، و از هوای متحرک به هیچ‌وجه [به زمین] سقوط نمی‌کند. تنها زمانی که [اندازه‌ی] قطره [آب] به قطر ۱/۱۲۵ اینچ یا بزرگ‌تر می‌رسد، می‌تواند از ابر فرو ریزد. قطره‌ی باران متوسط دارای یک میلیون برابر آب بیش‌تر نسبت به یک قطره‌ی ابر ریز است. رشد [اندازه‌ی] یک قطره‌ی ابر به اندازه‌ی کافی بزرگ برای فرو ریختن، دلیل باران و دیگر اشکال بارش است. این فرآیند افزایشی مهم «انعقاد» (بهم آمیختگی) نامیده می‌شود.

این تساوی نادرست است، پس دنباله، حسابی نیست.

$$۳) a_{n+1} = \frac{2}{a_n}, a_1 = 2$$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = \frac{2}{a_1} = \frac{2}{2} = 1$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = \frac{2}{a_2} = \frac{2}{1} = 2$$

دنباله: ۲, ۱, ۲, ...

$$\text{قانون دنباله‌ی حسابی: } 2(1) = 2 + 2 \Rightarrow 2 = 4$$

این تساوی نادرست است، پس دنباله، حسابی نیست.

$$۴) a_{n+1} - a_n = 2$$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 - a_1 = 2$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 - a_2 = 2$$

تفاضل دو جمله‌ی متوالی همواره عدد ثابت ۲ است، پس این رابطه معرف یک دنباله‌ی حسابی با اختلاف مشترک ۲ است.

$$a_1 = 2500, d = 125, a_n = 7000, n = ?$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 7000 = 2500 + (n-1)125$$

$$\Rightarrow 7000 - 2500 = 125(n-1) \Rightarrow 4500 = 125(n-1)$$

$$\Rightarrow n-1 = \frac{4500}{125} = 36 \Rightarrow n-1 = 36 \Rightarrow n = 37$$

$$۳, ۵, ۷, \dots \quad d=2, a_1=3$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_{n+1} = 3 + (n+1-1)2 = 3 + 2n = 2n + 3$$

$$a, b, c \text{ طبق رابطه } 2b = a + c \text{ برای سه جمله‌ی متوالی}$$

در دنباله‌ی حسابی داریم:

$$2(2x-9) = x-1 + x-7 \Rightarrow 4x-18 = 2x-8$$

$$\Rightarrow 4x-2x = -8+18 \Rightarrow 2x=10 \Rightarrow x = \frac{10}{2} = 5$$

$x=5$ را جایگزین می‌کنیم:

$$(5)-1, 2(5)-9, (5)-7 \Rightarrow \text{دنباله: } 4, 1, -2, \dots$$

$$a_1 = 4, d = 1 - 4 = -3$$

$$a_{12} = a_1 + 11d \Rightarrow a_{12} = 4 + 11(-3) = 4 - 33 = -29$$

$$d = \frac{b-a}{n+1} \Rightarrow d = \frac{93-15}{12+1} = \frac{78}{13} = 6$$

$$a_9 = a_1 + 8d \Rightarrow a_9 = 15 + 8(6) = 15 + 48 = 63$$

$$d = \frac{a_m - a_n}{m-n} = \frac{27-25}{12-8} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

$$a_8 = a_1 + 7d \Rightarrow 25 = a_1 + 7(\frac{1}{2}) \Rightarrow a_1 = 25 - \frac{7}{2} = \frac{43}{2} = 21.5$$

$$a_{27} = a_1 + 26d = \frac{43}{2} + 26(\frac{1}{2}) = \frac{43}{2} + 13 = \frac{69}{2} = 34.5$$

$$a_1 + a_7 + a_{27} = 15 \Rightarrow a_1 + a_1 + d + a_1 + 26d = 15$$

$$\Rightarrow 3a_1 + 27d = 15 \xrightarrow{\div 3} a_1 + d = 5 \quad (1)$$

$$a_7 + a_{27} = 25 \Rightarrow a_1 + 6d + a_1 + 26d = 25 \Rightarrow 2a_1 + 32d = 25 \quad (2)$$

$$\begin{cases} a_1 + d = 5 \\ 2a_1 + 32d = 25 \end{cases} \xrightarrow{\times(-2)} \begin{cases} -2a_1 - 2d = -10 \\ 2a_1 + 32d = 25 \end{cases}$$

$$\Delta d = 15 \Rightarrow d = \frac{15}{5} = 3$$

$$a_1 + d = 5 \xrightarrow{d=3} a_1 + 3 = 5 \Rightarrow a_1 = 2$$

این متن عمدتاً به کدام یک از موضوعات زیر مربوط است؟

۱) اولین اعطای [شدن] جایزه‌ی صلح نوبل به یک زن آمریکایی

۲) فعالیت یک زن برای اصلاحات اجتماعی و صلح جهانی

۳) پیشرفت آغازین فعالیت اجتماعی در آمریکا

۴) کمک‌های زنان تحصیل کرده به جامعه‌ی آمریکا

جین آدامز الهام گرفت تا حال هاوس را افتتاح کند چون

که

۱) او در دهه‌ی ۱۸۸۰ به اروپا سفر کرد تا در مورد یک «قراگاه خیریه‌ی» خاص کسب اطلاع کند

۲) آن به زنان تحصیل کرده فرصتی می‌داد تا در فعالیت اجتماعی مشاغل را شکل دهند

۳) او از «قراگاه خیریه‌ای» توین بی‌ی حال در لندن دیدن کرد

۴) از او توسط یک «قراگاه خیریه» در شیکاگو دعوت شد

۳ ۹۹

کلمه‌ی «their» در پاراگراف اول به «middle-class women» اشاره دارد.

۱) کودکان مادران شاغل

۲) پرستاران سیر

۳) زنان طبقه‌ی متوسط

۴) اعضای اتحادیه‌ی کارگری

۴ ۱۰۰

۱) اجاره داد تا حال هاوس محل جلسه‌ی انجمن‌ها و اتحادیه‌های کارگری شود

۲) به جنبش حق رأی زنان پیوست

۳) عضو مؤسس انجمن ملی برای پیشرفت (ترفیغ) مردم رنگین پوست (NAACP) شد

۴) با دخالت آمریکا در جنگ جهانی اول مخالفت کرد

ریاضی و آمار

۴ ۱۰۱

$$d = \frac{3-11}{5-10} = \frac{6-11}{10-10} = \frac{-5}{10} = -\frac{1}{2}$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_{13} = a_1 + 12d = \frac{11}{10} + 12(-\frac{1}{2}) = \frac{11}{10} - 6$$

$$= \frac{11-60}{10} = \frac{-49}{10} = -4.9$$

۴ ۱۰۲

نکته: اگر a, b, c سه جمله‌ی متوالی یک دنباله‌ی حسابی باشند، همواره رابطه‌ی $2b = a + c$ بین آن‌ها برقرار است.

بررسی گزینه‌ها:

$$۱) a_{n+1} = 2a_n + 1, a_1 = 2$$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = 2a_1 + 1 = 2(2) + 1 = 5$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = 2a_2 + 1 = 2(5) + 1 = 11$$

دنباله: ۲, ۵, ۱۱, ...

$$\text{قانون دنباله‌ی حسابی: } 2(5) = 2 + 11 \Rightarrow 10 = 13$$

این تساوی نادرست است، پس دنباله، حسابی نیست.

$$۲) a_{n+1} = (a_n)^2 + 1, a_1 = 2$$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = (a_1)^2 + 1 = (2)^2 + 1 = 5$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = (a_2)^2 + 1 = (5)^2 + 1 = 26$$

دنباله: ۲, ۵, ۲۶, ...

$$\text{قانون دنباله‌ی حسابی: } 2(5) = 2 + 26 \Rightarrow 10 = 28$$

۱ ۱۱۷ ضابطه‌ی تابع $f(x)$ به صورت زیر است:

$$f(x) = \frac{1}{x+4} = \frac{1}{2(x+4)}$$

$$f\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{2\left(\frac{1}{2}+4\right)} = \frac{1}{2\left(\frac{9}{2}\right)} = \frac{1}{9}$$

۲ ۱۱۸ طبق نمودار داده‌شده $f(-2) = 0$, $f(0) = 4$, $f(3) = -2$ و $f(-3) = -4$ است، پس:

$$\frac{2f(2) - f(0)}{f(-2) + f(-3)} = \frac{2(-2) - 4}{0 + (-4)} = \frac{-4 - 4}{-4} = \frac{-8}{-4} = 2$$

۴ ۱۱۹

$$f(x) = x^2 - 2x$$

$$\Rightarrow f(x+1) = (x+1)^2 - 2(x+1) = x^2 + 2x + 1 - 2x - 2 = x^2 - 1$$

$$f(x+1) - f(x) = (x^2 - 1) - (x^2 - 2x) = x^2 - 1 - x^2 + 2x = 2x - 1$$

۳ ۱۲۰

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{6 - (-2)}{-3 - (-1)} = \frac{6 + 2}{-3 + 1} = \frac{8}{-2} = -4$$

$$y = mx + n \xrightarrow{x=-3, y=6} 6 = (-4)(-3) + n$$

$$\Rightarrow 6 = 12 + n \Rightarrow n = -6$$

$$y = mx + n \xrightarrow{n=-6} y = -4x - 6$$

$$\xrightarrow{y=0} 0 = -4x - 6 \Rightarrow 4x = -6$$

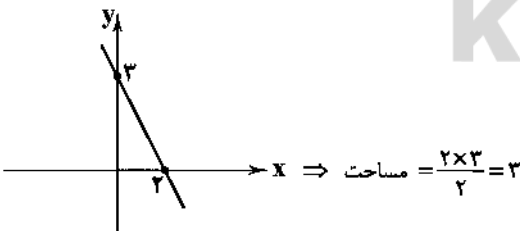
$$\Rightarrow x = \frac{-6}{4} = \frac{-3}{2} = -1.5$$

۱ ۱۲۱

$$2y + 3x = 6 \Rightarrow 2y = -3x + 6 \xrightarrow{\div 2} y = -\frac{3}{2}x + 3$$

$$\xrightarrow{x=0} y = -\frac{3}{2}(0) + 3 \Rightarrow y = 3$$

$$\xrightarrow{y=0} 0 = -\frac{3}{2}x + 3 \Rightarrow \frac{3}{2}x = 3 \Rightarrow x = \frac{3}{\frac{3}{2}} = \frac{6}{3} = 2$$

۲ ۱۲۲ همواره محل تلاقی سهمی با محور تقارنش، رأس آن است.

$$y = -\frac{1}{2}x^2 - \frac{3}{2}x + 4$$

$$x_s = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-\frac{3}{2})}{2(-\frac{1}{2})} = \frac{\frac{3}{2}}{-1} = -\frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow y_s = -\frac{1}{2}\left(-\frac{3}{2}\right)^2 - \frac{3}{2}\left(-\frac{3}{2}\right) + 4 = -\frac{1}{2}\left(\frac{9}{4}\right) + \frac{9}{4} + 4$$

$$= -\frac{9}{8} + \frac{9}{4} + 4 = \frac{-9 + 18 + 32}{8} = \frac{41}{8} = 5\frac{1}{8}$$

۴ ۱۰۹ یک دنباله‌ی حسابی با $a_1 = -4$ و اختلاف مشترک $d = \frac{1}{2}$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_{17} = \frac{17}{2}(2(-4) + (17-1)\left(\frac{1}{2}\right))$$

$$= \frac{17}{2}(-8 + 16\left(\frac{1}{2}\right)) = \frac{17}{2}(-8 + 8) = \frac{17}{2}(0) = 0$$

۲ ۱۱۰ یک دنباله‌ی حسابی با $a_1 = 2$ و $d = 6 - 2 = 4$ داریم. ابتدا باید بدانیم این دنباله شامل چند جمله است:

$$a_1 = 2, d = 4, a_n = 74, n = ?$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 74 = 2 + (n-1)4 \Rightarrow 74 = 2 + 4n - 4$$

$$\Rightarrow 74 = 4n - 2 \Rightarrow 74 + 2 = 4n \Rightarrow 76 = 4n \Rightarrow n = \frac{76}{4} = 19$$

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n) \Rightarrow S_{19} = \frac{19}{2}(2 + 74) = \frac{19}{2}(76) = 19 \times 38 = 722$$

۴ ۱۱۱

$$a_n = 5n - 1$$

$$\xrightarrow{n=1} a_1 = 5(1) - 1 = 4$$

$$\xrightarrow{n=15} a_{15} = 5(15) - 1 = 74$$

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n) \Rightarrow S_{15} = \frac{15}{2}(4 + 74) = \frac{15}{2}(78) = 15 \times 39 = 585$$

۱ ۱۱۲ در یک دنباله‌ی حسابی همواره داریم:

$$a_n = S_n - S_{n-1} \Rightarrow a_9 = S_9 - S_8$$

$$\left\{ \begin{aligned} S_9 &= 2(9)^2 + 1 = 2(81) + 1 = 162 + 1 = 163 \\ S_8 &= 2(8)^2 + 1 = 2(64) + 1 = 128 + 1 = 129 \end{aligned} \right.$$

$$\Rightarrow a_9 = 163 - 129 = 34$$

۳ ۱۱۳

$$a_n = a_1 r^{n-1} \Rightarrow a_6 = a_1 \times r^5 = 1600 \left(\frac{1}{2}\right)^5 = 1600 \times \frac{1}{32}$$

$$= \frac{1600}{32} = 50$$

۴ ۱۱۴

$$128, 64, 32, \dots \Rightarrow r = \frac{32}{64} = \frac{1}{2}, a_1 = 128, a_n = \frac{1}{64}$$

$$a_n = a_1 \times r^{n-1} \Rightarrow \frac{1}{64} = 128 \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \xrightarrow{\div 128} \frac{1}{64} \times \frac{1}{128} = \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{64} \times \frac{1}{128} = \frac{1}{8192} = \frac{1}{2^{13}} = \frac{1}{2^{n-1}} \Rightarrow 2^{13} = 2^{n-1}$$

$$\Rightarrow n - 1 = 13 \Rightarrow n = 14$$

۱ ۱۱۵ یک دنباله‌ی هندسی با $a_1 = 200$ و نسبت مشترک $r = \frac{1}{4}$

داریم:

$$a_n = a_1 r^{n-1} \Rightarrow a_6 = a_1 \times r^5 = 200 \left(\frac{1}{4}\right)^5 = 200 \times \frac{1}{1024}$$

$$= 200 \times \frac{1}{1024} = \frac{25}{128}$$

۲ ۱۱۶

$$2m - 4 = 6 \Rightarrow 2m = 6 + 4 \Rightarrow 2m = 10 \Rightarrow m = \frac{10}{2} = 5$$

$$m + 2 = 2n + 8 \xrightarrow{m=5} 5 + 2 - 8 = 2n \Rightarrow -1 = 2n \Rightarrow n = -\frac{1}{2}$$

۲ ۱۲۷

$f(x) = x$ یعنی همانی است؛ یعنی g تابعی ثابت است؛ یعنی $g(x) = c$. پس داریم:

$$2f(-2) = g(4) \Rightarrow 2(-2) = g(4) \Rightarrow g(4) = -6 \Rightarrow g(x) = -6$$

$$g(x) = -6 \Rightarrow g(0) = -6$$

$$4f(1) = 4 \times 1 = 4 \Rightarrow g(0) + 4f(1) = -6 + 4 = -2$$

۱ ۱۲۸

$$-\sqrt{2} < 1 \Rightarrow f(-\sqrt{2}) = -(-\sqrt{2})^2 - 2 = -2 - 2 = -4$$

$$\Rightarrow \Delta f(-\sqrt{2}) = \Delta x - 4 = -2 - 0$$

$$1 < \sqrt{2} < 2 \Rightarrow f(\sqrt{2}) = -(\sqrt{2})^2 - 1 = -2 - 1 = -3$$

$$\Rightarrow 2f(\sqrt{2}) = 2 \times -3 = -6$$

$$2\sqrt{2} > 2 \Rightarrow f(2\sqrt{2}) = -(2\sqrt{2})^2 + 1 = -(4 \times 2) + 1$$

$$= -12 + 1 = -11 \Rightarrow 2f(2\sqrt{2}) = 2 \times (-11) = -22$$

$$\Rightarrow \text{حاصل عبارت} = \frac{-20 - 6}{-22} = \frac{-26}{-22} = \frac{26}{22} = \frac{13}{11}$$

۳ ۱۲۹

$$f\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1 - \left(\frac{1}{2}\right)^2}{2\left(\frac{1}{2}\right)} = \frac{1 - \frac{1}{4}}{1} = \frac{3}{4} \Rightarrow \left[\frac{3}{4}\right] = 0$$

$$f\left(\frac{3}{2}\right) = \frac{1 - \left(\frac{3}{2}\right)^2}{2\left(\frac{3}{2}\right)} = \frac{1 - \frac{9}{4}}{3} = \frac{\frac{4-9}{4}}{3} = \frac{-\frac{5}{4}}{3} = -\frac{5}{12} \Rightarrow \left[-\frac{5}{12}\right] = -1$$

$$\Rightarrow \left[f\left(\frac{3}{2}\right)\right] - \left[f\left(\frac{1}{2}\right)\right] = -1 - 0 = -1$$

گزینه (۱) را بررسی می‌کنیم: ۱ ۱۳۰

$$1) \ 0 \leq x < 1 \Rightarrow [x] = 0 \Rightarrow y = x - 0 \Rightarrow y = x$$

$$1 \leq x < 2 \Rightarrow [x] = 1 \Rightarrow y = x - 1$$

$$2 \leq x < 3 \Rightarrow [x] = 2 \Rightarrow y = x - 2$$

$$3 \leq x < 4 \Rightarrow [x] = 3 \Rightarrow y = x - 3$$

$$4 \leq x < 5 \Rightarrow [x] = 4 \Rightarrow y = x - 4$$

بررسی سایر گزینه‌ها بر عهده خودتان!

۴ ۱۳۱

$$f(x) = \frac{1}{2}x^2 + |2x|$$

$$f(2-\sqrt{6}) = \frac{1}{2}(2-\sqrt{6})^2 + |2(2-\sqrt{6})|$$

$$= \frac{1}{2}(4 - 4\sqrt{6} + 6) + |4 - 2\sqrt{6}|$$

$$= \frac{1}{2}(10 - 4\sqrt{6}) + (2\sqrt{6} - 4) = 5 - 2\sqrt{6} + 2\sqrt{6} - 4 = 1$$

دهانه سهمی رویه بالا باز شده است، پس ضریب x^2 مثبت است (نادرستی گزینه (۳)). طول رأس سهمی را در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) محاسبه می‌کنیم:

$$x = \frac{-b}{2a} \begin{cases} 1) \ x = \frac{-(-4)}{2(2)} = \frac{4}{4} = 1 \\ 2) \ x = \frac{-(-4)}{2(1)} = \frac{4}{2} = 2 \\ 4) \ x = \frac{-(-4)}{2(1)} = \frac{-4}{2} = -2 \end{cases}$$

با توجه به شکل، از آن‌جا که طول رأس سهمی در ناحیه منفی محور x ‌هاست است، پس پاسخ گزینه (۴) است.

$$f(5) = 2 \Rightarrow (5, 2), \quad f(2) = -4 \Rightarrow (2, -4) \quad 1 \quad 132$$

$$m = \frac{2 - (-4)}{5 - 2} = \frac{2 + 4}{3} = \frac{6}{3} = 2$$

$$y = mx + n \xrightarrow{x=5, y=2} 2 = (2)(5) + n \Rightarrow 2 - 10 = n$$

$$\Rightarrow n = -8 \Rightarrow f(x) = y = 2x - 8$$

برای یافتن نقطه‌ی تلاقی خط با سهمی، دو معادله را برابر هم قرار می‌دهیم:

$$\begin{cases} y = x^2 - 3x - 5 \\ y = 2x - 8 \end{cases} \Rightarrow x^2 - 3x - 5 = 2x - 8$$

$$\Rightarrow x^2 - 3x - 5 - 2x + 8 = 0 \Rightarrow x^2 - 5x + 3 = 0$$

$$\Rightarrow (x-2)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x-2=0 \Rightarrow x=2 \\ x-3=0 \Rightarrow x=3 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{x=2} y = 2(2) - 8 = 4 - 8 = -4 \Rightarrow A(2, -4)$$

$$\xrightarrow{x=3} y = 2(3) - 8 = 6 - 8 = -2 \Rightarrow B(3, -2)$$

۲ ۱۳۵

$$P(x) = R(x) - C(x)$$

$$P(x) = \left(-\frac{1}{4}x^2 + 120x\right) - (40x + 3000)$$

$$P(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 120x - 40x - 3000$$

$$P(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 80x - 3000$$

با توجه به این‌که نمودار معادله سود، یک سهمی است، عرض رأس سهمی مقدار ماکسیمم سود است.

$$x_s = -\frac{b}{2a} = \frac{-80}{2\left(-\frac{1}{4}\right)} = \frac{-80}{-\frac{1}{2}} = 160$$

$$\Rightarrow y_s = -\frac{1}{4}(160)^2 + 80(160) - 3000$$

$$= 160\left(-\frac{1}{4}(160) + 80\right) - 3000 = 160(-40 + 80) - 3000$$

$$= 160(40) - 3000 = 6400 - 3000 = 3400$$

در یک تابع اگر مؤلفه‌های اول دو زوج مرتب، یکسان باشند،

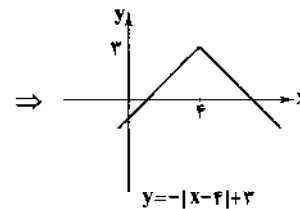
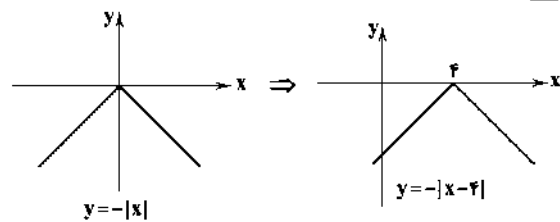
باید مؤلفه‌های دوم آن‌ها نیز یکسان باشند.

$$\left. \begin{matrix} (-2, 5) \\ (-2, n+1) \end{matrix} \right\} \Rightarrow n+1=5 \Rightarrow n=4$$

$$\left. \begin{matrix} (4, -3) \\ (n, 2m+1) \end{matrix} \right\} \Rightarrow 2m+1=-3$$

$$\Rightarrow 2m = -3 - 1 \Rightarrow 2m = -4 \Rightarrow m = \frac{-4}{2} = -2$$

۱۳۲ ۲

مشاهده می‌کنیم که نمودار از ناحیه‌ی دوم عبور نمی‌کند.

۱۳۳ ۳

$$D_f = \{2, 0, -1\}, D_g = \{3, -1, 2\}$$

اشتراک دامنه‌ی دو تابع $\{-1, 2\}$ است، پس:

$$\left(\frac{g-f}{2f}\right)(-1) = \frac{g(-1)-f(-1)}{2f(-1)} = \frac{2-3}{2(3)} = -\frac{1}{6} \Rightarrow (-1, -\frac{1}{6})$$

$$\left(\frac{g-f}{2f}\right)(2) = \frac{g(2)-f(2)}{2f(2)} = \frac{0-4}{2(4)} = -\frac{4}{8} = -\frac{1}{2} \Rightarrow (2, -\frac{1}{2})$$

نمودار $\frac{g}{f}$ ، همان خط $y = -1$ است؛ بنابراین ضابطه‌یتابع $g(x)$ باید قرینه‌ی ضابطه‌ی تابع $f(x)$ باشد تا حاصل تقسیم آن‌ها -1 گردد. ضمناً نقاط 3 و -3 به دلیل آن‌که ریشه‌های تابع $f(x)$ هستند در نمودار، توخالی نشان داده شده‌اند:

$$f(x) = 0 \Rightarrow x^2 - 9 = 0 \Rightarrow x^2 = 9 \Rightarrow x = \pm 3$$

پس تابع $g(x)$ باید به صورت $g(x) = -(x^2 - 9) = 9 - x^2$ باشد.

۱۳۵ ۲

$$(f-g)\left(\frac{1}{4}\right) = f\left(\frac{1}{4}\right) - g\left(\frac{1}{4}\right)$$

$$f\left(\frac{1}{4}\right) = 2\left(\frac{1}{4}\right) - 1 = \left|\frac{1}{4} - 1\right| = \left|-\frac{3}{4}\right| = \frac{3}{4}$$

$$g\left(\frac{1}{4}\right) = \sqrt{2\left(\frac{1}{4}\right) + 3} = \sqrt{1+3} = \sqrt{4} = 2$$

$$\Rightarrow f\left(\frac{1}{4}\right) - g\left(\frac{1}{4}\right) = \frac{3}{4} - 2 = -\frac{5}{4}$$

اقتصاد

۱۳۶ ۲

الف) انسان‌ها به دلیل توانایی‌ها و خواسته‌های گوناگونی که

دارند، به برقراری ارتباط با یکدیگر نیازمندند. روابط اقتصادی بین آن‌ها نیز براساس همین نیاز شکل می‌گیرد.

ب) در گذشته نبود وسایل حمل و نقل و راه‌های مناسب، هزینه‌های تجارت را افزایش می‌داد، در حالی‌که وجود یا وضع قوانین نامناسب باعث از بین رفتن انگیزه‌های تجارت می‌شد.

۱۳۷ ۱

الف) به افرادی که محصول را در مرکز تولید خریداری کرده و آن را در مناطق مصرف بین‌المللی به فروش می‌رسانند، در اصطلاح «تاجر» یا «بازرگان» گفته می‌شود.

ب) در حالی‌که گزینه‌های دیگر هم بی‌ارتباط با موضوع نیستند، اما هر کشوری که نیروهای متخصص و آموزش‌دیده‌ی بیش‌تری در اختیار دارد، در زمینه‌ی تجارت جهانی موفق‌تر است. بنابراین مهم‌ترین عامل در این زمینه به حساب می‌آید.

۱۳۸ ۲

مردم هر کشور نیازهای گوناگونی دارند که اغلب، امکانات داخلی برای رفع آن‌ها کافی نیست؛ از این‌رو، کشورهای مختلف باید از طریق تجارت بین‌الملل، نیازهای متقابل یک‌دیگر را برطرف کنند.

لازم نیست هیچ جامعه‌ای نیازهای خود را محدود سازد. کشورها هر چقدر هم توسعه پیدا کرده باشند، باز هم نمی‌توانند نیازشان از دیگر کشورها را به طور کامل قطع نمایند.

۱۳۹ ۱

عوامل متعددی نظیر یکسان نبودن منابع و عوامل تولید، عدم دسترسی یکسان کشورها به فناوری و وضعیت اقلیمی متفاوت در جوامع، توان تولیدی منطقه یا کشوری را در مقایسه با منطقه یا کشور دیگر، تغییر می‌دهد و موجب می‌شود تولید محصولی نسبت به محصول دیگر «مفرون به صرفه‌تر» شود.

۱۴۰ ۴

<ol style="list-style-type: none"> ۱) دسترسی به کالاهای مرغوب‌تر و ارزان‌تر ۲) تأمین بهای لازم برای خرید کالاهای ضروری وارداتی 	} مصرف‌کننده	} فواید تجارت جهانی
<ol style="list-style-type: none"> ۱) ارتقای سطح تجهیزات و مواد اولیه ۲) دسترسی به بازارهای وسیع‌تر ۳) تلاش بیش‌تر و تولید کارآمدتر 		
<ol style="list-style-type: none"> ۱) انتقال منابع از بخش‌های بدون مزیت به بخش‌های دارای مزیت ۲) افزایش کمیت و کیفیت تولید 	} کشور	

۱۴۱ ۲ روابط اقتصادی بین کشورها فقط به تجارت بین‌الملل

(مبادله‌ی کالا و خدمات) محدود نمی‌شود، بلکه به مهاجرت نیروی کار و حرکت سرمایه (جلبه‌جایی عوامل تولید) از نقطه‌ای از دنیا به نقطه‌ای دیگر که وضع بهتری دارد، نیز اطلاق می‌گردد.

۱۴۲ ۳

کالاهای راهبردی مانند کالاهای ضروری از قبیل دارو، غذا و محصولات کشاورزی و حوزه‌ی انرژی (اعم از نفت و هسته‌ای و انرژی‌های نو) و صنایع نظامی و دفاعی می‌تواند موجب بهانه‌جویی و سلطه‌ی دشمن یا رقیب و ضعف و وابستگی کشور شود، از این‌رو اقتصاددانان به اهمیت خودکفایی در بعضی از تولیدات داخلی و عدم وابستگی برای تأمین آن‌ها از خارج بدون توجه به میزان سود، هزینه و بازار و ... تأکید دارند. این کالاها علاوه‌بر مزیت‌های اقتصادی، منافع سیاسی و غیراقتصادی نیز به همراه دارند.

۱۴۳ ۴

تأکید بر استقلال اقتصادی به معنی جایگزینی تولیدات ملی در تمامی زمینه‌ها به جای واردات نیست و در این فضای رقابتی فقط کسانی برنده‌اند که ضمن شناسایی و افزایش توانمندی‌های تولیدی خود، فرصت‌های بین‌المللی را نیز به خوبی بشناسند و با هوشمندی و کوشش فراوان و افزایش همکاری‌های دوجانبه‌ی بین‌المللی از آن‌ها بهره‌مند شوند.

دقت کنیم! در اوزان دوری، هر نیم‌مصراع را معادل یک مصراع در نظر می‌گیریم و هجای پایانی آن همیشه برابر با هجای بلند است. (۳)

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

بلند بودن هجای پایان مصراع

ت	ن	نا	ما	مه	ل	خپ	سر	ت	ن	خا	سر	نم	م	نی	نی
U	U	-	-	-	U	-	-	U	U	-	-	-	U	-	-
↓	↓				↓			↓	↓						
-	-				-			-	-						
نم	ک	یش	م	مه	م	شر	تا	نم	ک	م	مه	بر	ذ	می	جا
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
مستفعلن				مستفعلن				مستفعلن				مستفعلن			

(۴)

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

حذف همزه

با	ض	م	سپ	ند	د	ور	لا	غ	ی	بو	
U	U	U	-	U	U	-	-	U	U	-	
↓	↓	↓									
-	-	-									
موش	خ	ند	شپ	ن	دل	بی	ل	ب	ی	بل	
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	
فاعلن			مفتعلن			مفتعلن			مفتعلن		

بلند بودن هجای پایان مصراع

شد	د	ور	پر	ش	ت	آ	شد	د	پر	را	م	پ	غم		
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U		
↓	↓														
-	-														
خواست	ر	دا	دی	ت	ب	نو	ما	ن	جا	در	رفیت	گ	غ		
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U		
فاعلن				مفتعلن				فاعلن				مفتعلن			

اختیار وزنی قلب

۱۴۷ ۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

بلند بودن هجای پایان مصراع

بلند بودن هجای پایان نیم‌مصراع در وزن دوری

سید	ر	تان	بس	ت	ب	نو	دشت	گ	ن	خا	ت	ب	نو		
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U		
↓	↓														
-	-														
قاست	ز	ل	صا	و	ت	وق	مید	د	د	عا	س	ج	ص		
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U		
فاعلن				مفتعلن				فاعلن				مفتعلن			

۱۴۴ ۱ الف) زنجیره‌ی خلق ارزش به تمامی مراحل ایجاد ارزش افزوده می‌گویند.

ب) روش‌های نزدیک شدن به استحکام اقتصادی یا استقلال اقتصادی:

(۱) تنوع در راه‌های گوناگون تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی

(۲) فاصله گرفتن از وضعیت تک‌محصولی

(۳) خلق مزیت‌های جدید و امکان تأمین بعضی از نیازها در داخل کشور

(۴) توجه به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان

ج) اقتصاد تک‌محصولی، اقتصادی شکننده و آسیب‌پذیر است. زیرا در مواقع بحرانی، امکان تاب‌آوری و انعطاف‌پذیری مقابل تکانه‌ها، مشکلات و تحریم‌ها را ندارد. کشور تک‌محصولی یا فاقد زنجیره‌ی کامل خلق ارزش، همیشه در رقابت و جنگ اقتصادی محکوم به شکست است.

انواع تحریم‌های اقتصادی:

۱- تجاری (مانع‌تراشی در مقابل صادرات و واردات کالا، خدمات و عوامل تولید مثل سرمایه)

۲- مالی (مانع‌تراشی در مقابل مبادلات مالی، بانک‌ها و بیمه‌ها)

علوم و فنون ادبی

۱۴۶ ۱ تقطیع گزینه‌ی (۱):

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

دا	سو	ی	ی	د	با	در	ها	تد	نم	م	ن	خر	آ		
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U		
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
زد	گ	ز	ب	ر	شو	بس	نت	رید	شپ	پ	ن	ق	عش		
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U		
مفاعیلن				مفعول				مفاعیلن				مفعول			

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

(مستفعل مفعولن // مستفعل مفعولن)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲)

بلند بودن هجای پایان نیم‌مصراع در وزن دوری

بلند بودن هجای پایان مصراع

واست	ز	ری	یا	پ	ل	حم	تیر	ز	شپ	شم	پ	ت	گر		
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U		
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
تن	خ	دا	رذ	پ	یس	جز	نیست	هیچ	ما	ری	پ	ر	چا		
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U		
فاعلن				مفتعلن				فاعلن				مفتعلن			

حذف همزه

بلند بودن هجای پایان نیم‌مصراع در وزن دوری

(۳)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

بلند بودن
هجای پایان
مصراع

مژ	د	ای	دل	کی	م	سی	حا	ن	ف	سی	می	آ	ید
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-
کی	ز	ات	فا	س	خ	شش	بو	ی	گ	سی	می	آ	ید
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-

ابدال

به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

فعلاتن

فعلاتن

فعلاتن

فعلاتن

فعلن

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

بلند بودن
هجای پایان
مصراع

ای	شد	ه	صا	حب	ق	ر	خیز	ز	خا	ب	ع	ر
-	U	U	-	-	U	-	-	U	U	U	-	-
مر	گ	پ	دو	لت	پ	ر	نو	ت	وص	لا	ن	ماست
-	U	U	-	-	U	-	-	U	U	-	-	-

حذف همزه

فعلن

مفتعلن

فعلن

مفتعلن

(۳)

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

من	کی	سید	پر	پ	غ	با	ای	ل	ب	ر	ب	خ
-	U	U	-	U	U	-	-	U	U	-	U	U
ید	آ	سی	سی	ف	ف	کز	وم	ن	ش	ای	می	نا
-	-	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U

ابدال

فعلن

فعلاتن

فعلاتن

فعلاتن

فعلاتن

حذف همزه

حذف همزه

حذف همزه

حذف همزه

ای	خ	ن	کا	را	ک	او	رسنت	آ	زین	رن	م	بو
-	U	U	-	-	U	-	-	U	U	-	U	-
ز	ک	ج	زین	رند	م	بو	در	د	ل	ج	رنگ	هاست
-	U	U	-	-	U	-	-	U	U	-	U	-

بلند بودن هجای پایان مصراع

فعلن

مفتعلن

فعلن

مفتعلن

۱۲۸ ۲

(۴)

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

بلند بودن هجای پایان مصراع

ابدال

هیچ	کس	نیست	کی	در	کو	ی	ن	ش	ا	کا	ری	نیست
-	U	U	U	U	-	U	U	U	U	-	-	-
هر	گ	سا	جا	ط	ق	ه	و	س	سی	می	آ	ید
-	U	-	-	U	U	U	U	-	-	-	-	-

ابدال

حذف همزه

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

فعلاتن

فعلاتن

فعلاتن

فعلن

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

ز	غ	م	هجر	م	کن	نا	ل	و	فر	یا	د	کی	من
-	U	U	-	U	-	U	U	U	-	-	U	U	-
ز	د	آ	فا	لی	فر	یا	د	ز	سی	می	آ	ید	-
-	U	-	-	U	U	-	U	U	-	-	-	-	-

ابدال

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

فعلن

فعلاتن

فعلاتن

فعلاتن

۱۵۰ ۲ تقطیع بیت سؤال:

بلند بودن هجای پایان مصراع														
تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه														
حذف همزه														
ابدال														
آ	س	مان	را	غ	می	یز	مر	ذ	ن	بی	کا	را	نیست	
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	
نخ	ل	بی	با	ر	پ	دو	ش	چ	م	نا	را	با	رست	
-	U	-	-	U	U	-	U	U	U	-	-	-	-	
تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند														
حذف همزه														
ابدال														
حذف همزه														
بلند بودن هجای پایان مصراع														
فعلن					فعلاتن					فعلن				

۱۵۱ ۲ وزن این گزینه «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است. در رکن مفاعیلن، دو هجای کوتاه در کنار هم وجود ندارد که امکان به وجود آمدن اختیار ابدال را پدید بیاورد.

۱۵۲ ۳ تقطیع گزینه‌ی (۳):

ر	قیب	کیست	ک	دو	ما	ج	را	ی	خ	و	ت	ما
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
ف	رشد	ت	ره	ن	ب	پ	ا	ر	من	چ	ر	سد
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
مفاعیلن												
فعلاتن					مفاعیلن					فعلن		

بررسی سایر گزینه‌ها:

بلند بودن هجای پایان مصراع													
ابدال													
ز	کا	ت	ل	ت	بت	را	ت	سی	ط	لب	کا	رند	
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	
پ	یا	ن	ای	ه	خا	ه	د	گ	پ	من	چ	ر	سد
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
بلند بودن هجای پایان مصراع													
ابدال													
پ	م	د	پا	ی	ت	من	دش	ن	می	ر	سد	مش	تاق
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
ک	دست	بو	س	گ	ند	تا	پ	دا	ذ	هن	چ	ر	سد
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
بلند بودن هجای پایان مصراع													
ابدال													
حذف همزه													
تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند													
حذف همزه													
ابدال													
بلند بودن هجای پایان مصراع													
فعلن					فعلاتن					فعلن			

بلند بودن هجای پایان مصراع														
ابدال														
ای	کی	شم	شی	ر	ج	فا	بر	س	ر	ما	ا	خ	ت	ای
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
صلح	کر	دیم	ک	ما	را	س	ر	پ	کا	ر	ث	نیست	-	-
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
بلند بودن هجای پایان مصراع														
ابدال														
حذف همزه														
تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند														
حذف همزه														
ابدال														
بلند بودن هجای پایان مصراع														
فعلن					فعلاتن					فعلن				

۱۴۹ ۳

بلند بودن هجای پایان مصراع و حذف همزه													
ابدال													
آ	ذ	می	نیست	م	گر	کا	ل	پ	دی	بی	جا	نست	
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	
آن	کی	گو	ید	ک	م	را	میل	پ	د	دا	ر	ث	نیست
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
بلند بودن هجای پایان مصراع													
ابدال													
حذف همزه													
تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه													
حذف همزه													
ابدال													
بلند بودن هجای پایان مصراع													
فعلن					فعلاتن					فعلن			

بررسی سایر گزینه‌ها:

بلند بودن هجای پایان مصراع													
ابدال													
خد	کی	با	شد	کی	ث	را	ب	ت	ذ	عا	ش	ت	و
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
م	گ	رش	هیچ	ت	با	شد	کی	خ	ر	د	ر	ث	نیست
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
بلند بودن هجای پایان مصراع													
ابدال													
حذف همزه													
تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند													
حذف همزه													
ابدال													
بلند بودن هجای پایان مصراع													
فعلن					فعلاتن					فعلن			

بررسی سایر گزینه‌ها:

بلند بودن هجای پایان مصراع													
حذف همزه													
کس	ن	دی	دست	ث	را	یک	ن	ظ	ر	ه	م	عمر	
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	
کی	ه	م	عمر	ذ	عا	گو	ئ	ه	وا	دا	ر	ث	نیست
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
بلند بودن هجای پایان مصراع													
حذف همزه													
تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند													
حذف همزه													
ابدال													
بلند بودن هجای پایان مصراع													
فعلن					فعلاتن					فعلن			

بررسی سایر گزینه‌ها:

بلند بودن هجای پایان مصراع														
حذف همزه														
ای	کی	شم	شی	ر	ج	فا	بر	س	ر	ما	ا	خ	ت	ای
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
صلح	کر	دیم	ک	ما	را	س	ر	پ	کا	ر	ث	نیست	-	-
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
بلند بودن هجای پایان مصراع														
حذف همزه														
تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند														
حذف همزه														
ابدال														
بلند بودن هجای پایان مصراع														
فعلن					فعلاتن					فعلن				

(۴)

نَد	نَد	مِیَل	دِ	لِ	مِن	بَد	نَد	مَا	شَا	یِ	جِ	مِن
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
ک	ت	مَا	شَا	یِ	دِ	جَا	سِت	کِ	دَل	دَا	رَایِ	جَاسَت
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

ابند بودن هجای پایان مصراع

فعلاتن | فعلاتن | فعلاتن | فعلن

ابدال

ز	هَر	نَد	بَا	ت	کِ	حَسَبِ	نِی	مَن	ظَی	رِی	دَا	رَد
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
پ	سَر	و	قَا	مَ	ت	آبِ	تَا	نَی	بَد	دِن	چَر	رَسَد
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

۴ ۱۵۳

بلند بودن هجای پایان مصراع

به کار بردن فعلاتن به جای فعلاتن

بَا	ت	یَا	رَان	هَد	م	دَر	نَا	زُ	نَد	عِیَم
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
مِن	مَی	نَه	کَا	ز	مَ	زَی	مِی	سَو	زَم	زَم
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

ابدال

به کار بردن فعلاتن به جای فعلاتن

۳ ۱۵۴

بلند بودن هجای پایان مصراع

ابدال

خُد	ز	مَای	خَا	ک	کِ	آ	رَا	م	مَی	ه	یَا	رَایِ	جَاسَت
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
رَا	خَد	ت	جَا	نُ	شَد	فَا	یِ	دِ	لِ	بِی	مَا	رَایِ	جَاسَت
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

ابدال

بلند بودن هجای پایان مصراع

فعلاتن | فعلاتن | فعلاتن | فعلن

به کار بردن فعلاتن به جای فعلاتن

۲ ۱۵۵

وَا	کِ	وَا	قَفَا	بُد	وَ	دِز	مَر	پ	سَو	یِ	مَر	مَی	رِیخَت
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
سَو	یِ	مَل	کِ	آ	بَد	ک	تَا	جِ	ک	مَر	پَیگ	رِی	زَد
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

فعلاتن | فعلاتن | فعلاتن | فعلن

در مصراع اول به کار بردن واژه «مرگ»، وزن شعر را با اشکال مواجه کرده است؛ زیرا مرگ (U-) و مَی (U) روی هم، برابر با هجای معادل در مصراع دوم (رید:-) نیستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

بلند بودن هجای پایان مصراع

ابدال

رِیخَت	شِب	رَا	زِب	شَق	عَا	مَر	چَر	نَ	خَو	رَد	خُد	زَی	جَاسَت
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
زَد	رِی	بَگ	مَر	ز	کَو	و	دَی	بَد	کِی	دَل	شِیَر	شِیَر	زَد
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

ابدال

بلند بودن هجای پایان مصراع

فعلاتن | فعلاتن | فعلاتن | فعلن

به کار بردن فعلاتن به جای فعلاتن

بلند بودن هجای پایان مصراع

ابدال

مَرَد	هَد	خَا	فَر	سَد	بَد	نِی	لَا	فَا	گَفِئَت	ضَا	قَا	چَن	جَاسَت
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
زَد	رِی	بَگ	فَر	سَی	سَو	جَل	آ	م	بِی	سَز	ک	اَی	زَد
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

ابدال

بلند بودن هجای پایان مصراع

فعلاتن | فعلاتن | فعلاتن | فعلن

به کار بردن فعلاتن به جای فعلاتن

بلند بودن هجای پایان مصراع

ابدال

رَم	خُد	کِ	بَا	دَل	م	عَد	یَم	گَو	کِ	شِی	بِی	دَل	دِ	رَم
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
جَاسَت	رَایِ	رَا	اَسَد	م	ز	مَج	رَا	مَ	کِ	جَا	جَا	و	ز	رَم
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

ابدال

بلند بودن هجای پایان مصراع

فعلاتن | فعلاتن | فعلاتن | فعلن

۱۵۸ ۳ تقطیع بیت سؤال:

غیر	ر	ت	ها	ر	ج	هست	ت	ها	ری	ت	ها
-	U	U	-	U	U	-	U	U	-	U	-
ما	ه	ز	خ	خ	د	با	د	پ	ده	سا	قی
-	U	U	U	U	U	-	U	U	-	U	-
مفتعلن	مفتعلن	فاعلن	مفتعلن	فاعلن	مفتعلن	فاعلن	مفتعلن	مفتعلن	فاعلن	مفتعلن	فاعلن

تقطیع گزینه‌ی (۳):

دست	پ	ته	بر	د	لم	از	غ	م	دل	بر	م	پرس
-	U	U	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-
چشم	م	ت	در	ن	گر	از	ی	غ	سا	غ	م	پرس
-	U	U	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-
مفتعلن	فاعلن	مفتعلن	فاعلن	مفتعلن	فاعلن	مفتعلن	فاعلن	مفتعلن	فاعلن	مفتعلن	فاعلن	مفتعلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

- مفتعلن مفتعلن فاعلن
- مفعول مفاعیلن فاعلن
- مفتعلن مفتعلن فاعلن

۱۵۹ ۳ تقطیع گزینه‌ی (۳):

ای	ز	دی	ی	آه	ر	م	نی	گر	د	م	را	ز	خت
-	U	U	U	-	U	U	-	U	U	-	U	U	-
با	ز	ز	ها	جان	م	را	زی	دی	ی	آه	ر	م	نی
-	U	U	U	U	-	U	U	U	U	-	U	U	-
مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

- مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن: -U-/U-U-/U-U
- مفتعلن مفتعلن مفتعلن فاعلن: -U-/U-U-/U-U
- فاعلن فاعلن فاعلن فاعلن: -U-/U-U-/U-U

۱۶۰ ۲ وزن گزینه‌ی (۲): فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

وزن سایر گزینه‌ها:

فاعلن فاعلاتن فعلن

۱۶۱ ۲ کلمات قافیه، کلمه‌هایی هستند که حرف یا حروف قافیه در

آخر آن‌ها مشترک باشد. در بیت سؤال، واژه‌های «پرشان» و «بی‌جان» قافیه‌اند.

(۴)

به کار بردن فاعلاتن به جای فاعلاتن

بلند بود هجای پایان مصراع

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

بس	گ	ن	ص	م	ن	چ	ک	ن	ی	ر	ز	پ	ش	کار
-	U	U	-	U	U	-	U	U	-	U	U	-	U	-
ک	خ	یا	ل	ت	ب	ش	هم	ز	ت	حر	بگ	ری	زد	
-	U	U	U	U	U	-	U	U	-	U	U	-	U	
فاعلن	فاعلن	فاعلن	فاعلن	فاعلن	فاعلن	فاعلن	فاعلن	فاعلن	فاعلن	فاعلن	فاعلن	فاعلن	فاعلن	فاعلن

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

۱۵۶ ۳

خا	ب	خ	ز	م	ت	ب	ی	خ	دو	ر	کرد
-	U	U	-	U	U	-	U	U	-	U	-
آ	گه	ز	سی	پ	خ	ک	بی	خا	ب	خ	وی
-	U	U	-	U	U	-	U	U	-	U	-
مفعول	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	فاعلن	مفعول

(مستقلن مفاعیلن مستقلن فعل)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن: -U/U-/-U/U-
- فاعلن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن: -U/U/-U/U/-U/U/-U/U-
- مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن: -U/U-/-U/U-

۱۵۷ ۱ تقطیع صورت کامل شده‌ی بیت‌های سؤال:

از	دست	ت	او	ج	می	ت	رم	تا	اف	ک	نم	در	پا	ی	او	
-	U	-	-	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	
تا	ت	ن	پند	دا	ری	ک	من	از	دست	ت	او	ج	می	ت	رم	
-	U	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	
تا	سر	ت	را	ور	دز	گ	ری	ب	ا	ن	گ	ر	ب	س	دل	
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	
هر	خ	ظ	از	بید	دا	د	او	سر	در	گ	ری	ب	می	ت	رم	
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	
مستقلن	مستقلن	مستقلن	مستقلن	مستقلن	مستقلن	مستقلن	مستقلن	مستقلن	مستقلن	مستقلن	مستقلن	مستقلن	مستقلن	مستقلن	مستقلن	مستقلن

۱۷۴ ۴ گزینه‌ی (۴) یادآور نام «بهزاد» از مفاخر هنری دوره‌ی حکومت شاه اسماعیل صفوی است.

۱۷۵ ۱ در گزینه‌ی (۱) «خون ریختن» روی هم؛ کنایه از «کشتن» است، اما «خون» در معنی مجازی (کشتن) به کار نرفته است. در سایر گزینه‌ها واژه‌ی «خون» مجازاً در معنی «کشتن» به کار رفته است.

۱۷۶ ۳ منظور از «مجاز با علاقه‌ی مشابَهت» استعاره است. در گزینه‌ی (۲) قمر و شکر تشبیه ساخته‌اند.

صدف: دهان معشوق / گهر: سخن معشوق / پسته: دهان معشوق / ذر: سخن معشوق / لعل: دهان معشوق (۵ مورد)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) لؤلؤ: اشک / نرگس: چشم (۲ مورد)

(۲) قمران: زیبارویان (۱ مورد)

(۴) عید: معشوق / بهار: معشوق / ماه: معشوق / نگار: معشوق (۴ مورد)

۱۷۷ ۴ واژه‌ی «جام» در مصراع دوم، مجازاً به معنی «شراب» به کار رفته است.

۱۷۸ ۲ ایران (مجاز) ← مردم ایران (حقیقت) (علاقه و پیوند: به کار بردن کل به جای جزء)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) چشم (مجاز) ← شاعر (حقیقت) (علاقه و پیوند: به کار بردن جزء به جای کل)

(۳) بیت (مجاز) ← شعر (حقیقت) (علاقه و پیوند: به کار بردن جزء به جای کل)

(۴) الحمد (مجاز) ← سوره‌ی فاتحه (حقیقت) (علاقه و پیوند: به کار بردن جزء به جای کل)

۱۷۹ ۲ وزن گزینه‌ی (۲): فَعْلَاتِنِ فَعْلَاتِنِ فَعْلَاتِنِ

وزن سایر گزینه‌ها: مفتعلن مفتعلن فاعلن

۱۸۰ ۱ وزن گزینه‌ی (۱): مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن (فعلن)

وزن مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: مستفعلن مستفعلن مستفعلن فع

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا واژگان یا مفهوم مشخص کن (۱۸۵-۱۸۱):

۱۸۱ ۳ ترجمه کلمات مهم: عهد: قول داد، عهد بست / أن يلتزم: که پایبند باشد، که ملتزم باشد / لگی يتخلصن: تا رها شود / أخذ يتخذت: شروع کرد سخن بگوید / كاذ ينسى: نزدیک بود فراموش کند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) سخن گفت (← شروع کرد سخن بگوید؛ ترکیب «أخذ + فعل مضارع» این‌گونه ترجمه می‌شود) «شروع کرد + مضارع التزامی»

(۲) دروغگو (← دروغ‌گویی؛ «كاذب» نکره است.) و (← تا، هرگاه (← وقتی)، شروع می‌کند (← شروع کرد؛ «أخذ» فعل ماضی است.)، «كاذ» ترجمه نشده

(← نزدیک بود)، از یاد می‌برد (← از یاد ببرد، فراموش کند؛ ترکیب «كاذ + فعل مضارع» این‌گونه ترجمه می‌شود) «نزدیک بود + مضارع التزامی»

(۴) عهد این بود (← عهد بست؛ «عهد» فعل ماضی است.)، خواست (← شروع کرد)

۱۶۲ ۳ ردیف: نتوان رفت / واژگان قافیه: «تماشا» و «صحرا» / حرف اصلی: مصوت بلند «ا» / قاعده: (۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ردیف: را / واژگان قافیه: «هجران» و «جان» / حروف اصلی: «ان» / قاعده: (۲) (مصوت + صامت)

(۲) ردیف: ـ / واژگان قافیه: «گلاب» و «خراب» / حروف اصلی: «اب» / قاعده: (۲) (مصوت + صامت)

(۴) ردیف: مانده است / واژگان قافیه: «بند» و «شگرخند» / حروف اصلی: «تند» / قاعده: (۲) (مصوت + صامت + صامت)

۱۶۳ ۳ در این بیت، ردیف، بخشی از واژه‌ی قافیه را تشکیل می‌دهد. (مدا را)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ردیف: را / واژه‌های قافیه: «دعا» و «گدا» / حرف اصلی: مصوت بلند «ا»

(۲) ردیف: را / واژه‌ی قافیه: «خدا» / حرف اصلی: مصوت بلند «ا»

(۴) ردیف: را / واژه‌ی قافیه: «ما» / حرف اصلی: مصوت بلند «ا»

۱۶۴ ۳ قافیه‌ی اصلی: یار و کار / قافیه‌ی دوم: بسیار و پیکار

۱۶۵ ۳ در مصراع سؤال، به تعداد هجاها مصوت وجود دارد.

واج‌نویسی و هجاشماری مصراع:

ء / ا / ی / ا / س / ا / ر / ا / ب / ا / ن / ا / ه / ا / س / ا / ت / ا / ر / ا / ن / ا / ک / ا / ر / ا / م / ا / ج / ا / ن / ا / م / ا / م / ا / ی / ا / ر / ا / ت / ا / و / ا / د / ا / ه / ا /

۱۶۶ ۲ دستگاه، خاکسار: U-U / عشق، خانه: U / دلداز، بی‌باک: U-U / پاکباز، روزگار: U-U / آبیاری، دستیاری: U-U

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عاشقانه (U-U) / درد (U) / پایانه (U) / دانشگاه (U-U-U) / پاسداری (U-U)

(۳) استوانه (U-U) / زخم (U) / آیینه (U-U) / بادگیر (U-U) / جاویدانی (U-U-U)

(۴) زادگاه (U-U) / پنجه (U) / پاییز (U-U) / پاسباز (U-U) / آسمانی (U-U)

۱۶۷ ۲ گلی کز خاک من روید به گوش اهل دل گوید / که من بوی فلان دارم مبویدم مبویدم (۵ بار)

۱۶۸ ۲ فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی، از ویژگی‌های فکری سبک عراقی است.

۱۶۹ ۱ برخلاف آن‌چه در گزینه‌ی (۱) گفته شده، آوردن مترادفات و توصیف‌های فراوان (اطناب) از ویژگی‌های غالب نثر فارسی دوره‌ی دوم است.

۱۷۰ ۴ بیت‌های سؤال، مصداق رواج هجو و هزل در شعر سبک عراقی است.

۱۷۱ ۱ بیت‌های سؤال، بخشی‌ست از شعر معروف محتشم کاشانی درباره‌ی شهادت امام حسین (ع) که در قالب «ترکیب‌بند» سروده شده است.

۱۷۲ ۴ عبارت سؤال، معرّف پیدل دهلوی شاعر معروف سبک هندی در قرن یازدهم است.

۱۷۳ ۳ خلاق‌المعانی ثانی لقب کلیم کاشانی‌ست که در قرن یازدهم می‌زیسته است.

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) من باب «تَثَقَّلُ» ← من باب «تَفْعِيلُ»: «بَدَّلَ» فعل ماضی از مصدر «تبدیل» است.
 (۲) اسم الفاعل ← اسم التفضیل؛ «الأخری» بر وزن «فَعْلَى» اسم تفضیل مؤنث است؛ مذکرش نیز «الأخَرُ» بر وزن «أَفْعَلُ» است (در اصل، «الأخَرُ» بوده).
 (۳) مفرد مؤنث ← مفرد مذکر؛ «أبْنِیَّة» جمع «بِنَاء» است که مذکر است. / مستثنی منه ← مستثنی؛ «أبْنِیَّة» بعد از «إِلَّا» مستثنی و «أبْنِیَّة» قبل از «إِلَّا» مستثنی منه است؛ یعنی دومی از اولی استثناء شده است.
 ■■ پاسخ صحیح را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۱۹۰ - ۱۸۷):

- (۱۸۷) ۳ معادل للماضی الاستمراری ← معادل للماضی البسیط أو البعید (معادل یا ماضی ساده یا ماضی بعید): در «أَنْفَقْنَا مِنْ رِزْقِ أَرْزُقْنَا اللَّهُ» چون «أَنْفَقْنَا» در جمله اصلی ماضی است، فعل «أَرْزُقُ» در جمله وصفیه، به صورت ماضی ساده یا ماضی بعید ترجمه می‌شود.
 ترجمه: اتفاق کردیم از رزقی که خداوند به ما روزی داد (روزی داده بود) تا بر آن بیفزاید!

ترجمه سایر گزینه‌ها:

- (۱) حکیم، با مخاطب مخالفت نخواهد کرد قبل از این‌که سخنش را بشنود!
 (۲) هرگاه کاری انجام بدهی که به دیگران سود برساند، پاداشش را به زودی می‌یابی!
 (۴) کاری را تکرار نکردیم که نتیجه‌اش را دیده بودیم تا از پشیمانی دور شویم!

۱۸۸ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) جمله «يَتَّقُونَ...» اسم نكرة «جماعة» را توصیف کرده که خبر «إِنَّ» و مرفوع است.
 ترجمه: همانا مؤمنان جماعتی هستند که از خدا پروا می‌کنند و همراه با راستگويان هستند!
 (۲) جمله «تَمْتَنِّي...» اسم نكرة «موعظة» را توصیف کرده که مفعول «طَلَبْتُ» و منصوب است.
 ترجمه: از فاضلی صالح، اندرزی خواستم که مرا از انجام گناهان بازدارد!
 (۳) جمله «تَدْرُسُ...» اسم نكرة «مقالات» را توصیف کرده که نائب فاعل «أَلْفَتْ» و مرفوع است.
 ترجمه: مقاله‌های متعددی نگاشته شده که کلمه‌های عربی‌شده را مطالعه می‌کنند!
 (۴) جمله «لَا أَسْأَلُهُمْ...» اسم نكرة «أصدقاء» را توصیف کرده که اسم مؤخر برای «كَانَ» و مرفوع است.
 ترجمه: در روزهای کودکی‌ام دوستانی داشتم که هیچ‌گاه آن‌ها را فراموش نمی‌کردم!

- (۱۸۹) ۱ دقت کنید، «مستثنی منه» کلمه‌ای قبل از «إِلَّا» است که مستثنی از آن استثناء شده است.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «واحداً» از «الأولاد» استثناء شده که اسم «كَانَ» و مرفوع است.
 ترجمه: فرزندان کنار پدرشان نشسته بودند به‌جز یکی از آن‌ها.
 (۲) «جوزاً» از «فَسائل» استثناء شده که مفعول «عَرَسَ» و منصوب است.
 ترجمه: کشاورز نهال‌هایی را در مزرعه‌ی ما کاشت به‌جز گردو!
 (۳) «عقلاء» از «أقوام» استثناء شده که اسم «إِنَّ» و منصوب است.
 ترجمه: همانا قوم‌های پیامبران سخن ایشان را باور نکردند به‌جز عاقلان آن‌ها!
 (۴) «أصغر» از «أولاد» استثناء شده که اسم «كَانَ» و منصوب است.
 ترجمه: انگار فرزندان آمده‌اند به‌جز کوچک‌ترین‌شان!

- (۱۸۲) ۲ ترجمه کلمات مهم: لَا يَلْتَفِتُ: توجه نمی‌کند / الشَّباب: جوانی / هُنَّ لَهْ عَقْلٌ: کسی که عقل دارد، کسی که خرد دارد / لَا عَاقِلٌ: هیچ عاقلی، هیچ خردمندی («لَا» ی نفی جنس + اسم) / تَكَرَّرَ: تکرار می‌کند / وین جدید: از نو، دوباره

نکته: در جمله استثناء وقتی مستثنی منه قبل از «إِلَّا» ذکر نشده باشد، «فعل منفی + إِيَّا» را می‌توان این‌گونه ترجمه کرد ← «فقط + فعل مثبت». لَا يَلْتَفِتُ إِلَّا مَنْ ← توجه نمی‌کند به‌جز کسی که = فقط کسی توجه می‌کند که نکته: «الشباب» می‌تواند مصدر به معنای «جوانی» باشد، در این صورت اسم مفرد است؛ هم‌چنین می‌تواند جمع «الشباب» به معنای «جوانان» باشد، در این صورت جمع مکتسر است. فرق این دو را باید در جمله تشخیص داد.

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) جوانان ← جوانی؛ چون در ادامه جمله در «تَكَرَّرَ» ضمیر مفرد «ه» آمده که به «الشباب» برمی‌گردد، بنابراین «الشباب» مفرد است و به معنای «جوانی»، آن‌ها ← آن؛ ضمیر در «تَكَرَّرَ» مفرد است.
 (۳) جوانان ← جوانی، تکرار می‌شود ← آن را تکرار می‌کند
 (۴) توجه نمی‌کند ← توجه می‌کند؛ وقتی کلمه «فقط» آمده، باید فعل منفی به صورت مثبت ترجمه شود، عقل ندارد ← عقل دارد، عاقلی ← هیچ عاقلی؛ در ترجمه «لَا» ی نفی جنس باید از «هیچ» استفاده کرد، نیست که بپندارد ← نمی‌پندارد

- (۱۸۳) ۴ شنیدی ← می‌شنوی؛ «تَسْمَعُ» فعل مضارع است.

- (۱۸۴) ۳ «أُرْسِلْتُ» ماضی مجهول به معنای «فرستاده شدم» است و با «يَبْتَدَأُ» مترادف است که آن هم ماضی مجهول و به همان معناست، نه با «يَبْتَدَأُ» که فعل معلوم است و به معنای «فرستادم».

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) يَغْفِرُ: می‌آمرزد = يَسَامِحُ: می‌بخشد، درمی‌گذرد
 (۲) لَا تِيَأْسُ: ناامید نباش ≠ لَا تَأْتُلُ: امیدوار نباش
 (۴) يُفَقِّهُ: دانش می‌آموزد، یعنی از نادانی رها می‌کند
 (۱۸۵) ۲ ترجمه عبارت سؤال: «سخن، سخن را می‌کشد!» (حرف، حرف می‌آورد!)

این ضرب‌المثل را وقتی می‌گویند که کسی هنگام سخن گفتن، از موضوعی به موضوع دیگری ببرد؛ چون موضوع اول، موضوع دوم را به یادش می‌آورد!

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «چه بسا سخنی که جنگ‌ها برانگیزد!» یعنی خیلی حرف‌ها هستند که جنگ به راه می‌اندازند. این ربطی به عبارت سؤال ندارد.
 (۲) «سخن، شاخه‌هایی دارد!» یعنی هر سخنی شاخه‌ها و شعبه‌های متعددی دارد که می‌توان از یکی به دیگری رفت؛ پس مفهوم این جمله به مفهوم ضرب‌المثلی که در سؤال آمده نزدیک است.
 (۳) «هر سخنی گوینده‌ای دارد!» یعنی هر حرفی از جانب کسی زده شده و باید دید چه کسی آن را گفته! این ربطی به مفهوم عبارت سؤال ندارد.
 (۴) «هر سخنی وقت خود را دارد!» یعنی هر حرفی را باید در زمان مناسبش زد! این با مفهوم عبارت سؤال فرق دارد.

■ پاسخ صحیح را در تحلیل صرفی و محلّ اعرابی مشخص کن:

- (۱۸۶) ۴ ترجمه عبارت سؤال: «ایرانی‌ها ساخت‌های کلماتی را که از زبان‌های دیگر گرفته‌اند تغییر داده‌اند، به‌جز ساخت‌هایی را که صداهایشان با زبان آن‌ها متناسب است!» در گزینه (۴) «تَتَنَاسَبُ» فعل مضارع، ثلاثی مزید از مصدر «تَنَاسَبَ» در باب «تَفَاعُلُ» است که در جمله مذکور، بعد از اسم نكرة «أبْنِیَّة» آمده و آن را توصیف کرده، پس جمله وصفیه است؛ فاعلش نیز اسم ظاهر «أصوات» است.

۱۹۶ ۴ پس از خودکشی هیتلر و به زانو درآمدن نازی‌ها، جنگ با ژاپن ادامه یافت. در حالی که نشانه‌های شکست و تسلیم شدن ژاپنی‌ها آشکار شده بود، هواپیماهای آمریکایی دو شهر هیروشیما و ناگاساکی ژاپن را با بمب‌های اتمی ویران کردند و جنگ جهانی دوم با این حادثه‌ی وحشتناک به پایان رسید.

۱۹۷ ۲ بلافاصله پس از پایان جنگ جهانی دوم، بر پایه‌ی توافق‌هایی که از پیش میان سران متفقین (آمریکا، انگلستان و شوروی) صورت گرفته بود، شوروی تسلط سیاسی - نظامی خود را بر اروپای شرقی اعمال کرد.

۱۹۸ ۴ جنگ با انگلستان در جبهه‌ی غرب، هیتلر را واداشت که جبهه‌ی دیگری در شرق بگشاید. از این رو، ارتش نازی با نادیده گرفتن پیمان عدم تجاوز به شوروی، برق‌آسا به خاک این کشور، که تا آن زمان در جنگ بی‌طرف مانده بود، هجوم برد (ژوئن ۱۹۴۱). ارتش استالین که غافلگیر شده بود، ضربات و تلفات سنگینی را متحمل شد و آلمانی‌ها تا نزدیکی مسکو پیش رفتند، اما روس‌ها به خود آمدند و سرسختانه در برابر آلمانی‌ها مقاومت کردند. آنان با بهره‌گیری از سرمای زود هنگام زمستان و کمک‌های تدارکاتی و تسلیحاتی انگلستان و آمریکا که از طریق خاک ایران به آن‌ها می‌رسید، پیشروی نیروهای آلمانی را متوقف و حملات متقابل خود را آغاز کردند. در نتیجه‌ی ایستادگی روس‌ها، ارتش هیتلر از حالت تهاجمی خارج شد و موضع دفاعی گرفت.

۱۹۹ ۳ جنگ جهانی دوم مهلک‌ترین و مخرب‌ترین رویداد در تاریخ بشر است. حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیون نفر انسان بر اثر این جنگ کشته شدند. تلفات روسیه و آلمان در این جنگ بیش از سایر کشورها بود.

۲۰۰ ۱ در دوران قیمومیت انگلستان بر فلسطین در سال‌های پس از جنگ جهانی اول، یهودیان بیش‌تری به این کشور مهاجرت کردند.

۲۰۱ ۳ داریوش بزرگ پس از فرونشاندن شورش‌های داخلی و برقراری آرامش و امنیت در سرتاسر شاهنشاهی هخامنشی، به شرق لشکرکشی کرد و قسمت‌هایی از غرب و شمال غرب هند را به قلمرو خود افزود. او هم‌چنین به منظور دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی، به مناطق دوردستی در شمال دریای سیاه و جنوب روسیه‌ی کنونی لشکرکشی کرد.

۲۰۲ ۴ اگرچه هخامنشیان از لشکرکشی به یونان، موفقیت نظامی چندانی به دست نیاوردند، اما دولت - شهرهای یونانی تا زمان تسلط مقدونیان بر آن کشور، هم‌چنان حکومت ایران را به عنوان بزرگ‌ترین قدرت جهانی می‌شناختند و به آن احترام می‌گذاشتند. حکومت هخامنشی نیز نقش فعالی را در روابط دولت - شهرهای یونانی، به خصوص در جریان جنگ‌های پلوپونزی ایفا کرد.

۲۰۳ ۴ پارسی‌ها، هم‌زمان با قدرت یافتن مادی‌ها، در قسمت‌های جنوبی فلات ایران، یعنی سرزمین پارس (استان فارس کنونی) و نواحی مجاور آن مستقر بودند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- در آن زمان شاخه‌ای از خاندان هخامنشی، در فارس به مرکزیت شهر آنتشان (آنزان)، حکومت محلی کوچکی تشکیل داده بودند.
- حکومت ماد، قوم بزرگ پارس را تحت فرمان خود درآورد (نه برعکس).
- این گزینه مربوط به اواخر حکومت مادها است، نه هم‌زمان با قدرت یافتن آنان.

۱۹۰ ۲ دقت کنید، اگر مستثنی‌منه قبل از «إلا» حذف شده باشد، جمله قبل از «إلا» ناقص است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) در «ماکانَ هَدَفُ بَعَثَ التَّبِيَّ (ص)» خبر «کانَ» وجود ندارد؛ پس مستثنی‌منه حذف شده است.

ترجمه: هدف بعثت پیامبر (ص) نبود به‌جز آموزش دادن به مردم!
۲) «لا نَعْرِفُ رَجُلًا تَسْتَبِيرُ أَعْمَالَهُ بَعْدَ الْمَوْتِ» که قبل از «إلا» آمده جمله کامل است، پس مستثنی‌منه حذف نشده؛ در واقع «رجلاً» مستثنی‌منه است که «المُحْسِنِ» از آن استثناء شده است.

ترجمه: مردی را نمی‌شناسیم که کارهایش بعد از مرگ ادامه یابد به‌جز نیکوکار!
۳) در «لا يَنْتَفِعُ مِنَ الْعِلْمِ التَّائِبَةُ» فاعل «لا يَنْتَفِعُ» وجود ندارد؛ پس مستثنی‌منه حذف شده است.

ترجمه: از دانش‌های سودمند بهره نمی‌برد به‌جز دانشمند کوشا!
۴) در «لَيْسَ الْمَسْتَقْبَلُ» خبر «لَيْسَ» وجود ندارد؛ پس مستثنی‌منه حذف شده است.

ترجمه: آینده نیست به‌جز آن‌چه که کارهای ما امروز آن را می‌سازد!

تاریخ

۱۹۱ ۱ وقتی جنگ جهانی دوم درگرفت، دولت ایران اعلام بی‌طرفی کرد. در آن زمان، کشور ما روابط بازرگانی گسترده‌ای با آلمان داشت و تعداد زیادی از کارشناسان (تکنسین‌های) آلمانی در ایران مشغول کار بودند. تلاش‌های انگلستان برای جلوگیری از داد و ستد آلمان با کشورهای بی‌طرف، اعتراض حکومت رضاشاه را برانگیخت و باعث شد که ایران از طریق شوروی به تجارت با آلمان ادامه دهد.

۱۹۲ ۲ جامعه‌ی ملل که برای کمک به حل و فصل اختلافات کشورها و جلوگیری از دشمنی و جنگ میان دولت‌ها به وجود آمده بود، فاقد قدرت کافی برای تحقق این هدف بود و تصمیماتش ضمانت اجرایی لازم را نداشت. حضور نداشتن برخی از کشورها در این نهاد بین‌المللی، نقش مهمی در ناکامی آن داشت. آمریکا که خود پیشنهاد تأسیس جامعه‌ی ملل را داده بود، به عضویت آن درنیامد. شوروی نیز عضو این نهاد جهانی نشد. آلمان و ژاپن هم که عضویت داشتند، با خروج از آن موجب بی‌اعتباری بیشتر جامعه‌ی ملل شدند.

۱۹۳ ۳ گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) از ویژگی‌های حکومت موسولینی هستند، اما حمایت مالی آمریکا مربوط به دولت آلمان پس از جنگ جهانی اول است، نه ایتالیا.

۱۹۴ ۳ حکومت استالین در عرصه‌ی خارجی به دنبال گسترش مرزها و تسلط بر برخی کشورها و سرزمین‌های اروپای شرقی بود. با وجود بی‌اعتمادی و دشمنی‌ای که میان شوروی و آلمان وجود داشت، دو کشور با یک‌دیگر پیمان عدم تجاوز امضا کردند (۱۹۳۹م).

۱۹۵ ۴ در فاصله‌ی دو جنگ جهانی، نظامیان هدایت سیاست داخلی و خارجی ژاپن را در اختیار گرفتند و آن را به سمت و سوی توسعه‌طلبی نظامی سوق دادند. هم‌چنین، به کشورهای همسایه از جمله چین لشکرکشی کردند، از جامعه‌ی ملل خارج شدند و به همراه آلمان و ایتالیا کشورهای محور را شکل دادند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- مربوط به کشور چین پس از جنگ جهانی دوم است.
- از تحولات ژاپن پس از جنگ جهانی دوم است.
- مربوط به قرن ۱۹م است.

۲۱۵ ۳ بابر، یکی از شاهزادگان تیموری، حکومتی را در هند بنیان گذاشت که به «گورکانیان هند» یا «مغولان کبیر» معروف شد.

۲۱۶ ۱ در دوره تیموری، مصور کردن کتاب‌های گوناگون از نجوم گرفته تا شاهنامه و دیوان‌های شعر به لحاظ کمی و کیفی افزایش پیدا کرد ← نشان می‌دهد که میزان و کیفیت تولید کتاب‌های مصور در دوره تیموری، پیش‌تر از دوره قبل (ایلخانی) بوده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ تیمور گرچه در کشتار مردم دست کمی از مغولان نداشت، اما در ویرانگری به پای آنان نمی‌رسید.

۳ در عصر تیموری، شعر و شاعری رواج بیش‌تری یافت.

۴ در دوره ایلخانی، خراسان کاملاً ویران شده بود و مرکز سیاسی و هنری، در غرب ایران بود.

۲۱۷ ۲ یکی از تحولات مهم دوران ایلخانان و تیموریان، رشد قابل توجه تصوف و طریقت‌های صوفیانه بود. هجوم ویرانگر و وحشت‌انگیز مغول به ایران و نگرانی و ناامیدی‌ای که در جامعه ایجاد کرد، نقش مؤثری در روی آوردن مردم به تصوف و رفتن به درون خانقاه‌ها داشت.

۲۱۸ ۴ در اوایل دوران مغول‌ها (دوره نامسلمانی مغولان در اوایل حکومت آنان بود)، به دلایل مختلفی هم‌چون گرایش اشرافیت نظامی مغول به بی‌نظمی و زیاده‌طلبی، بی‌توجهی حاکمان مغولی به قوانین اسلامی (← نشانه‌ی دیگری از وقوع این اتفاق در دوره نامسلمانی) و بیگانگی آنان با سنت‌های ایرانی، نظام مالیاتی به هم ریخت و انواع و اقسام مالیات‌ها که شمار آن‌ها به ده‌ها مورد می‌رسد، رواج یافت.

گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) همگی مربوط به دوره مسلمانی مغولان می‌باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) پس از استقرار حکومت ایلخانی و در پی تلاش‌های دیوان‌سالاران و فرهیختگان ایرانی برای مهار رفتار غیرمردمی مغول‌ها، به تدریج شهر و شهرنشینی رونق یافت. این روند، پس از مسلمان شدن مغول‌ها و اصلاحاتی که توسط ایلخان‌ها برای بازسازی ویرانی‌ها انجام شد، سرعت بیش‌تری گرفت و شهرک‌ها و شهرهای جدیدی مانند شهرک رشیدیه و ربع (ایوان، عمارت) رشیدی، شام (شعب) غازان و شهر سلطانیه، پایتخت آخرین ایلخانان ساخته شدند.

۲) پس از مسلمان شدن مغول‌ها، یاسا و سنت‌های مغولی تا حد زیادی از رونق افتاد.

۳) بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان‌خان (حکومت غازان‌خان آغاز دوره مسلمانی مغولان است)، از جمله اصلاح قوانین مالیاتی، بازسازی قنات‌ها و شبکه‌های آبیاری و اصلاح نظام زمین‌داری، به منظور پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی انجام گرفت.

۲۱۹ ۳ مرگ ابوسعید، آخرین ایلخان مغول (۷۳۶ق)، آغازگر چهار دهه آشفتگی سیاسی و نابسامانی نسبی در اوضاع اقتصادی و اجتماعی ایران بود که تا زمان قدرت‌گیری تیمور ادامه یافت. در این دوره، علاوه بر خانزادگانی از خاندان چنگیز و سرداران مغول که بر سرکسب قدرت رقابت و درگیری داشتند، چندین حکومت محلی غیرمغولی نیز در مناطق مختلف ایران به وجود آمدند. حکومت‌های شیعه‌مذهب سربداران و سادات مرعشی‌مزن‌داران و سلسله‌ی آل مظفر از جمله‌ی آن‌ها بودند.

۲۰۴ ۳ بنیان‌گذار این سلسله، ارشک، از قبیله‌ی پرنی یا اپرنی در شرق ایران بود که بر فرمانروای سلوکی در ناحیه‌ای در حوالی قوچان امروزی شورید و پارت و گرگان را از دست سلوکیان خارج کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دربارهی «کل پادشاهی اشکانی» صحیح است، نه زمان بنیان‌گذار آن.
۲) جانشینان ارشک، به احترام وی، عنوان ارشک را به نام خود افزودند و بدین ترتیب این سلسله ارشکانیان و بعداً اشکانیان نامیده شد.
۴) مربوط به مهرداد یکم است.

۲۰۵ ۲ سلوکوس ابتدا شهری را که به نام او سلوکیه نامیده شد و در ساحل غربی رود دجله قرار داشت، به عنوان پایتخت برگزید، اما چند سال بعد، پایتخت خود را به شهر انطاکیه در شمال سوریه منتقل کرد.

۲۰۶ ۲ اردشیر بابکان در آغاز کار با مشکلات متعدد داخلی روبه‌رو شد. بسیاری از حاکمان محلی که نمی‌خواستند استقلال نسبی خود را از دست بدهند، با حکومت جدید به مخالفت برخاستند. اردشیر بسیاری از مخالفان را با جنگ بر سر جای خود نشانده و برخی دیگر را با نامه‌نگاری و ارائه‌ی دلیل‌های گوناگون با خود همراه کرد.

۲۰۷ ۱ در آثار و متون دینی و حقوقی مربوط به دوره ساسانی و قرون نخستین اسلامی، مطالب و گزارش‌هایی وجود دارد که دلالت بر حقوق اجتماعی و اقتصادی زنان در آن دوران می‌نماید.

۲۰۸ ۲ خسرو انوشیروان با استفاده از نیروی دریایی، یمن را از اشغال حبشیان که از سوی امپراطوری روم شرقی (رقیب ساسانیان) حمایت می‌شدند، نجات داد و باب‌المندب و خلیج عدن را تحت تسلط خود درآورد.

۲۰۹ ۴ نظام طبقاتی جامعه‌ی ایران در عصر ساسانی تحت تأثیر دو عامل گسترش یافت و تثبیت شد. عامل اول، تأسیس حکومت مرکزی قدرتمندی بود که خاندان ساسانی با توسعه‌ی تشکیلات اداری و دیوانی به وجود آوردند. عامل دوم، رسمیت یافتن دین زرتشتی و افزایش نفوذ و اختیارات موبدان بود.

۲۱۰ ۱ در زمان داریوش اول، حکومت هخامنشی به نهایت گسترش خود رسید و این پادشاه هوشمند و لایق، برای سامان دادن امور و اداره‌ی بهتر قلمرو پهناور تحت فرمان خود، نظام اداری منظم و کارآمدی را پدید آورد. از این‌رو، وی به عنوان بنیان‌گذار و طراح اصلی نظام سیاسی - اداری حکومت هخامنشیان شناخته می‌شود.

۲۱۱ ۲ جرج سارتن، پدر تاریخ علم، رازی را بزرگ‌ترین پزشک اسلام و قرون وسطا شمرده است. رساله‌ی آبله و سرخک (الجدری و الحصیه) او حاوی کهن‌ترین توصیف دربارهی بیماری آبله است و اثری ارزشمند در علم پزشکی به شمار می‌رود.

۲۱۲ ۳ بسیاری از سلسله‌هایی که روی کار آمدند، بدون اجازه و تأیید خلیفه قدرت را به دست گرفتند. یعقوب لیث صفاری، بنیان‌گذار حکومت صفاریان، حسن بن زید، مؤسس حکومت علویان طبرستان و مردهاویج بریاکننده‌ی سلسله‌ی زیاریان و پسران بویه که سلسله‌ی آل‌بویه را بنیان نهادند، از آن جمله بودند.

۲۱۳ ۱ هم محمود و هم مسعود غزنوی، به هند لشکرکشی کردند.

۲۱۴ ۴ پس از نبرد ملازگرد در زمان آل‌بازسلان، قلمرو سلجوقیان از رود سیحون در شرق تا دریای مدیترانه گسترش یافت. این وسیع‌ترین قلمرو یک حکومت در ایران دوران اسلامی بود.

در دوران سلطنت ملکشاه، بیش‌تر خاندان‌ها و حکومت‌های محلی از بین رفتند و یا به اطاعت سلطان سلجوقی گردن نهادند.

۲۲۱) بررسی عبارتهای نادرست:

الف) در ایران بیش تر بارشها در اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار رخ می‌دهد.

ب) با توجه به ناهمواریها و جهت آنها، هر چه از غرب به سمت شرق کشور برویم، مقدار آب رودها کم تر می‌شود.

د) رودهایی که از کوهستانهای بلند و برقگیر تغذیه می‌شوند، دائمی هستند.

۲۲۲) به محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواریها، آبهای جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه‌ی آن هدایت کند، حوضه‌ی آبریز می‌گویند.

۲۲۳) رود ولگا (الف) و اورال از سمت شمال و رود اترک (ب) و گرگان از سمت شرق به دریای خزر می‌ریزند.

۲۲۴) دریای خزر از دو چاله تشکیل شده و دنباله‌ی رشته‌کوههای قفقاز، آن را به دو بخش تقسیم کرده است.

۲۲۵) آلمان، مکزیک، چین و فرانسه ← کم‌ترین رشد طبیعی جمعیت

لیبی و نیجریه ← بیش‌ترین رشد طبیعی جمعیت

۲۲۶) ۳

میزان مرگومیر - میزان موالید
کل جمعیت همان سال $\times 100 =$ میزان رشد طبیعی جمعیت

$$x = \frac{700,000 - 100,000}{60,000,000} \times 100 \Rightarrow \frac{600,000}{60,000,000} \times 100 = 1$$

مدت دو برابر شدن جمعیت سال $\frac{70}{1} \Rightarrow \frac{70}{1} = 70$ نرخ رشد طبیعی

۲۲۷) ۱ به غیر از تهران استان خراسان رضوی بیش‌ترین مهاجرفرستی و مهاجرپذیری را دارد.

۲۲۸) ۱ شاه‌عباس برای حفظ مرزهای شمالی ایران، تعدادی از قبایل کرد را به نواحی شمال شرقی ایران فرستاد.

۲۲۹) ۱ سرزمین - حوزه - قسوق - رستاک ← ساسانیان

ایالت - ولایت - بلوک - قصبه ← زندیه، افشاریه و صفویه

۲۴۰) ۳

بخش سده

۲۴۱) ۴ در بین زبان‌های خانواده‌ی آفری - آسیایی، معروف‌ترین و مهم‌ترین آنها زبان عربی است که در جنوب غربی آسیا و شمال آفریقا بدان تکلم می‌کنند.

۲۴۲) ۴ آمریکای شمالی دارای قلمرو فرهنگی غربی - اروپایی می‌باشد.

۲۴۳) ۱ کشور کانادا، انگلیسی زبان است؛ اما در ایالت کبک، بیش‌تر جمعیت به زبان فرانسوی صحبت می‌کنند.

۲۲۰) ۴ حکومت سلجوقیان به دنبال مرگ وزیر و پادشاه قدرتمند خود، یعنی خواجه نظام‌الملک و ملکشاه، در اثر اختلافات فراوان بر سر قدرت و جانشینی دچار ضعف شد. همچنین هجوم اقوام مهاجمی همچون قراختائیان و غزها، منجر به از دست رفتن ماوراءالنهر و وارد آمدن آسیب‌ها و خسارت‌های فراوان به شهرها و روستاهای خراسان و دیگر مناطق ایران شد. به دنبال این حوادث، قلمرو سلجوقی در ایران بین امیران مختلف تقسیم شد و رقابت و کشمکش بر سر قدرت، حکومت سلجوقی را بیش از پیش تضعیف کرد. علاوه بر عوامل فوق، مبارزات اسماعیلیان در ایران و نیز قدرت‌گرفتن اتابکان در نواحی زیر سلطه‌ی سلجوقیان نیز در ضعف و زوال این حکومت مؤثر بودند.

یادآورک: مورد «د» مربوط به دلایل نارضایتی مردم از مسعود غزنوی است.

جغرافیا

۲۲۱) ۳ معنای اصطلاح (UTC)، ساعت هماهنگ جهانی است.

۲۲۲) ۴ با توجه به حرکت زمین از غرب به شرق، مناطقی که در غرب قرار دارند، دیرتر در مقابل خورشید قرار می‌گیرند و اذان مغرب آنان دیرتر است. در بین این چهار شهر، ارومیه غربی‌ترین است.

۲۲۳) ۱ ۱۸ عصر ← شهر تهران ۱۲:۳۰ و ساعت بمبئی نسبت به تهران ۵:۳۰+ است، زیرا خورشید از شرق طلوع می‌کند.

۱ ساعت → ۱۵ درجه

۵:۳۰+ = ۸۲/۵ درجه

عصر ۱۸ = ۵:۳۰+ ۱۲:۳۰

۲۲۴) ۲ ساعت تهران نسبت به گرینویچ ۳:۳۰+ است، بنابراین در شهر تهران ساعت ۱۵:۳۰ است.

۲۲۵) ۲ ساعت بمبئی نسبت به گرینویچ ۵:۳۰+ ساعت است پس در گرینویچ ۱۰ صبح است. ساعت سنت‌جان کانادا نسبت به گرینویچ لندن ۴- ساعت است که می‌شود ۶ صبح.

$$\begin{array}{r} 15 : 30 \\ - 5 : 30 \\ \hline 10 : 00 \end{array} \quad \begin{array}{r} 10 \\ - 4 \\ \hline 6 \end{array}$$

ساعت گرینویچ ۱۰ : ۰۰

۲۲۶) ۲ براساس خط فرضی روزگردان، نصف‌النهار ۱۸۰ درجه است، در این خط فرضی شروع نصف‌النهار از صفر تا ۱۸۰ درجه‌ی غربی و صفر تا ۱۸۰ درجه‌ی شرقی است.

۲۲۷) ۴ خط فرضی روزگردان، به قاره‌ی آسیا و آمریکا نزدیک است.

۲۲۸) ۱

۱۲ = ۴۵ (درجه‌ی غربی) (شهر دهلی) + ۳ - (ساعت داکا)

۱۷ = ۳۰ (درجه‌ی شرقی) (شهر توکیو) + ۲ - (ساعت داکا)

۲۲۹) ۱ بررسی عبارتهای نادرست:

ب) این سامانه توسط کشور آمریکا طراحی شده است.

ج) این سامانه ابتدا برای مقاصد نظامی طراحی شده بود.

۲۳۰) ۱ پاریس ← ۴۵ درجه‌ی غربی ← ۳ - ← ۱۷

پکن ← ۶۰ درجه‌ی شرقی ← ۴ + ← ۲۴

۲۵۳ ۱ از نظر اندیشمندان اجتماعی که مخالف قشربندی اجتماعی

بودند، برای ایجاد برابری باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت. در دیدگاه جامعه‌شناسانی که طرفدار قشربندی اجتماعی بودند، در نظام فتوئالی دهقانان شبیه برده بودند، مالک چیزی نبودند و به فتوئال تعلق داشتند.

طرفداران عدالت اجتماعی که مخالف قشربندی اجتماعی بودند، عقیده داشتند دولت باید برای حمایت از اقشار کم‌درآمد، آن‌ها را زیر چتر حمایت بیمه‌های تأمین اجتماعی قرار دهد.

۲۵۴ ۳ با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه‌ی رقابت از بین می‌رود.

طرفداران قشربندی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع را در پدید آمدن و ادامه یافتن آن نادیده می‌گیرند. در رویکرد عادلانه، جامعه وظیفه دارد نقطه‌ی شروع رقابت را یکسان نماید. بدین منظور دولت موظف است نیازهای ضروری همه‌ی افراد را تأمین کند.

۲۵۵ ۲ از نظر مخالفان قشربندی اجتماعی، قشربندی اجتماعی

توسط انسان پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست. آن‌ها گمان می‌کنند اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه‌ی پایین نخواهیم داشت. برای مثال در جوامع سوسیالیستی، مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود نداشت.

در رویکرد عادلانه، دولت تلاش می‌کند برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی تدابیر بیش‌تری ببیند، مثلاً از ثروتمندان مالیات بگیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده کند. دولت به نمایندگی از جامعه موظف است نیازهای ضروری همه‌ی افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند. مالیات ابزاری برای کاهش فاصله‌ی طبقاتی است.

جامعه‌شناسان موافق قشربندی اجتماعی معتقدند که از گذشته تا حال، هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است، یعنی پدیده‌ای است که در همه‌ی زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است. برای مثال تمام کرسی‌های مجلس سنای آمریکا در اختیار مردان میانسال است که هرچه سال‌خورده‌تر می‌شوند، قدرتمندتر می‌شوند.

۲۵۶ ۱ بررسی عبارت نادرست،

ب) در رویکرد عادلانه مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود، اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه‌ی شروع رقابت را یکسان نماید.

۲۵۷ ۳ در رویکرد کمونیستی نقطه‌ی شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود،

اما به دلیل این‌که انگیزه‌ی رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

طرح خانه‌سازی عمومی برای اقشار کم‌درآمد برزیل مورد موافقت طرفداران عدالت اجتماعی است.

جریمه و بازداشت زن سیاه‌پوست آمریکایی که جایش را به مرد سفیدپوست نداد، به رویکرد طرفداران نابرابری اجتماعی بومی‌گردد. (لیبرالی)

۲۵۸ ۴ به نظریه‌ی کسانی که قشربندی اجتماعی را جهانی و ضروری

می‌دانند (طرفداران قشربندی)، انتقاداتی وارد شده است. برای مثال لازم نیست همیشه برای تشویق مردم به بر عهده گرفتن نقش‌های بلندپایه، حتماً به آن‌ها قدرت، درآمد و احترام بدهیم. گاهی آدم‌ها به دلیل رضایت از انجام کار خوب یا به خاطر خدمت به دیگران نیز به ایفای نقش‌های مهم و پرزحمت ترغیب می‌شوند.

۲۴۴ ۱ در قسمت‌های «ب»، «د» و «و» اسلام گسترش پیدا کرده است.

۲۴۵ ۲ الف) منابع و مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌دهند. ←

نوع دوم (صنعت)

ب) استخراج معدن، صید ماهی و زراعت ← نوع اول (کشاورزی)

ج) با استخراج و به دست آوردن مواد خام یا محصول از زمین سرورکار دارد. ← نوع اول (کشاورزی)

د) فعالیت‌هایی که در فرآیند آن‌ها خدماتی به دیگران ارائه می‌شود. ← نوع سوم (خدمات)

۲۴۶ ۳ مزارع محصولات خاص نواحی گرم و مرطوب استوایی

(پلاتنیشن) در کشورهای مجاور استوا در قاره‌های آسیا، آفریقا و آمریکای جنوبی قرار دارند.

۲۴۷ ۲ بررسی عبارت‌های نادرست،

الف) نواحی صنعتی اروپا در شمال کشور ایتالیا، انگلستان، فرانسه و ناحیه‌ی رور در کشور آلمان قرار دارند.

ب) نواحی صنعتی روسیه و اروپای شرقی در مسکو، قفقاز، ولگا، جمهوری چک و لهستان هستند.

ج) ژاپن از مهم‌ترین نواحی صنعتی در شرق، جنوب و جنوب شرقی آسیا است و در کشور هند، بمبئی و کلکته از نواحی صنعتی مهم هستند و هم‌چنین چین در دو دهه‌ی اخیر در زمینه‌ی صنعت به رشد قابل توجهی دست یافته است و به یک قدرت صنعتی جهان تبدیل شده است.

۲۴۸ ۲ کشور لیبی نفت خام، نفت تصفیه‌شده، نفت گاز، کودهای

نیتروزنه و طلا صادر می‌کند.

۲۴۹ ۳ آسه‌آن ← در جنوب شرقی آسیا ← الف

اِکو ← در غرب آسیا ← ب

۲۵۰ ۱ کشورهای نیمه‌پیرامون از نظر اقتصادی از کشورهای پیرامون

قوی‌ترند، اما هنوز از نظر قدرت اقتصادی به کشورهای مرکز نرسیده‌اند.

جامعه‌شناسی

۲۵۱ ۴ برخی نابرابری‌ها مانند نابرابری در تحصیلات و ثروت

اجتماعی‌اند، یعنی در جامعه ایجاد می‌شوند.

برخی تفاوت‌ها، تفاوت‌های اسمی نامیده می‌شوند و نمی‌توان افراد را براساس این تفاوت‌ها رتبه‌بندی کرد. زن و مرد از نظر جنسیت با هم متفاوت‌اند، اما هیچ‌کدام بر دیگری برتری ندارند.

برخی تفاوت‌ها مانند تفاوت در قد و هوش، تفاوت‌های رتبه‌ای نامیده می‌شوند و می‌توان افراد را براساس این تفاوت‌ها رتبه‌بندی کرد.

۲۵۲ ۲ میزان تلاش افراد یا موقعیت خانوادگی که در آن متولد

شده‌اند، آن‌ها را از نظر رتبه نابرابر می‌سازد.

برخی تفاوت‌ها اسمی‌اند و نمی‌توان افراد را براساس آن‌ها رتبه‌بندی کرد مثل تفاوت جنسیت و رنگ پوست.

۲۷۰ ۴ اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان اجتماعی دچار از خودبیگانگی حقیقی (فطری) می‌شود.

۲۷۱ ۲ چالش‌های جهانی در مواجهه با سایر فرهنگ‌ها به وجود نمی‌آیند، بلکه همگی از عمق فرهنگ غرب برمی‌خیزند. علت این چالش‌ها درونی است، نه بیرونی که فرهنگ غرب بتواند آن را به دیگران نسبت دهد؛ از این رو وقتی آثار چنین چالش‌هایی در سطح جهان آشکار می‌شود، فرهنگ‌های دیگر نباید برای مهار آن‌ها همان راهی را بروند که جهان غرب می‌رود.

۲۷۲ ۱ جامعه‌شناسی قرن نوزدهم، روش تجربی خود را تنها راه درست برای شناخت هستی می‌دانست و آگاهی‌های دیگر را غیرعلمی می‌خواند و براساس همین باور نیز حضور استعماری غرب در دیگر جوامع را برای خود و دیگران توصیه می‌کرد.

بحران معرفتی جدید هنگامی آغاز شد که محدودیت‌های علمی دانش تجربی و هم‌چنین وابستگی آن به معرفت‌های غیرتجربی و غیرحسی آشکار شد.

۲۷۳ ۳ در فرهنگ غرب برای پاسخ به نیاز فطری آدمی به معنویت، دین‌های جدید و عرفان‌های رنگارنگ همانند قارچ از زمین روییده‌اند. سال‌های پایانی قرن بیستم شاهد بازگشت مجدد نگاه معنوی و دینی به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بود که این موج نشانه‌ی بحران معنویت در فرهنگ غرب است.

فرهنگ غرب با انکار حقایق قدسی به آرمان‌های انقلاب فرانسه نرسید.

۲۷۴ ۱ فرهنگ غرب با اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در قرن بیستم به یوچ‌گرایی و مرگ آرمان‌ها و امیدها رسید. گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی، بازار معنویت‌های کاذب و دروغین را رونق بخشید و مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مقهور فرهنگ مدرن شده بودند، به سوی هویت دینی خود فراخواند.

۲۷۵ ۳ بررسی عبارت نادرست؛ متفکران پسامدرن از اصول جهان مدرن عبور کرده‌اند و به فراسوی آن راه برده‌اند و در اصل روشنگری علم مدرن تردید کرده‌اند.

۲۷۶ ۲ ویژگی‌های مطرح‌شده در صورت سؤال به ترتیب مربوط به نخستین بیدارگران اسلامی، حاکمان سکولار کشورهای مسلمان و روشنفکران چپ غرب‌گرا می‌باشد.

۲۷۷ ۱ دولت‌های کشورهای مسلمان به میزان دوری از سنن دینی و اسلامی، آسیب‌پذیری بیش‌تری در برابر کشورهای غربی پیدا می‌کردند. منورالفکران غرب‌گرا با حمایت دولت‌های استعمارگر غربی از موفقیت حرکت‌ها و جنبش‌هایی که در مقابله با غرب به وجود می‌آمد، جلوگیری کردند. اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول به دلیل گریز آنان از بنیان‌های فکری اسلامی یا اسلام‌ستیزی آن‌ها نیست، بلکه به این دلیل است که کشورهای مسلمان خصوصیات کشورهای پیرامونی و استعمارزده را داشتند.

۲۷۸ ۳ منورالفکران در ایران اومانیسیم را به آدمیت ترجمه می‌کردند.

ناسیونالیسم اندیشه‌ی سیاسی قوم‌گرایانه‌ی غرب متجدد بود.

متن مربوط به ویژگی روشنفکران التقاطی چپ می‌باشد.

منورالفکران غرب‌گرا بیداری را در گذر از فرهنگ اسلامی و پیوستن به فرهنگ غربی معنا می‌کردند.

۲۵۹ ۲ جامعه‌شناسان انتقادی به این نکته توجه داشتند که فاصله‌ی میان وضعیت موجود و وضعیت مطلوب جهان اجتماعی، جامعه‌شناسی را به داوری درباره‌ی ارزش‌ها و انتقاد از آن‌ها می‌کشاند.

۲۶۰ ۳ در نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم مسئله‌ی قشریندی اجتماعی در جهان متجدد، چالش فقر و غنا را به وجود آورد. طرفداران و مخالفان قشریندی اجتماعی درگیر منازعه‌ی فقر و غنا شدند.

با افول رویکرد پوزیتیویستی در نیمه‌ی دوم قرن بیستم، ظرفیت انتقاد از قشریندی اجتماعی به وجود آمد و به شکل‌گیری جامعه‌شناسی انتقادی انجامید.

۲۶۱ ۳ هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد. هویت فرهنگی جهان اجتماعی، فرصت شکل‌گیری هویت‌های اجتماعی، خانوادگی، شغلی و ... متناسب با خود را به وجود می‌آورد.

۲۶۲ ۳ تعاریف ذکرشده به ترتیب مربوط به تزلزل فرهنگی، بحران هویت و علل درونی تحولات فرهنگی می‌باشند.

۲۶۳ ۱ اگر یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی مواجه شود، گرفتار کهولت و مرگ می‌شود.

جهان اجتماعی‌ای که متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد عمل نکند و از پرسش‌های افراد درباره‌ی معنای زندگی و مرگ غافل شود، نشاط زندگی را از دست می‌دهد.

کاستی و خلأ معنوی، دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره‌ی بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی فرامی‌خواند و آن‌ها را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی آن تشویق می‌کند.

۲۶۴ ۳ جهان اجتماعی (۱) - آموزش فرهنگی - تزلزل فرهنگی - بحران هویت فرهنگی - تحول فرهنگی - جهان اجتماعی (۲)

۲۶۵ ۲ بررسی عبارت نادرست؛

(د) برخی تغییرات که در جهان اجتماعی رخ می‌دهد، درون یک جهان اجتماعی است و جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل نمی‌کند.

۲۶۶ ۲ جهان اجتماعی که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند، به آن ملحق می‌شود.

۲۶۷ ۳ جامعه‌ای که دچار خودباختگی فرهنگی می‌شود، عناصر فرهنگی دیگر را بدون تحقیق و گزینش فرامی‌گیرد. غرب‌زدگی جوامع غیرغربی مهم‌ترین مانع تعامل آن‌ها با جهان غرب است. انسانی که به خودآگاهی می‌رسد، خود و جهان را آیات و نشانه‌های خداوند می‌داند.

جهان اجتماعی مشرکانه‌ی اساطیری و جهان اجتماعی سکولار و دنیوی، آدمی را نه تنها از حقیقت جهان، بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می‌کند.

۲۶۸ ۲ در جهان اجتماعی که براساس فطرت انسان شکل نگرفته است، تصویری که از انسان ارائه می‌شود، سرابی از حقیقت است.

جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، به ازخودبیگانگی تاریخی گرفتار می‌شوند.

قرآن کریم فراموش کردن خدا را سبب فراموشی انسان از خود می‌داند.

۲۶۹ ۳ بررسی عبارت نادرست؛

(ج) در مواردی ممکن است انسان نیز با خودش بیگانه شود که به آن از خودبیگانگی می‌گویند.

۲۹۲ ۳ اگر حد وسط در هر دو مقدمه موضوع باشد، آن قیاس شکل سوم است.

۲۹۳ ۳ اولین قدم برای کشف مجهول (رسیدن به نتیجه) یافتن حد وسط است که به آن قدرت انسان در یافتن هوش می‌گویند.

۲۹۴ ۳ بعضی د الف است. هر الف ب است ← بعضی د ب است (+) ← تناقض: هیچ د ب نیست (-). عکس مستوی: بعضی ب د است (+).

۲۹۵ ۱ مقدمه‌ی اول قیاس استثنایی حتماً یکی از دو نوع شرطی است (متصل و منفصل).

۲۹۶ ۳ نتیجه‌ی شکل سوم همیشه جزئی است، حتی با مقدمات کلی

۲۹۷ ۳ منطق‌دانان با وساطت قیاس بدیهی ضرب اول شکل اول، بقیه‌ی حالت‌ها را بررسی کرده‌اند و در صورتی که با این ضرب هماهنگ شدند، آن‌ها را نیز نتیجه‌بخش می‌دانند. آن‌ها مطابق همین روش ضروب مختلف را بررسی کرده‌اند و شرایط نتیجه‌دهی شکل‌های مختلف قیاس را به دست آورده‌اند (استقرا تام).

۲۹۸ ۱ قیاس اقترانی از لحاظ جایگاه حد وسط، چهار حالت پیدا می‌کند که به هر حالت یک شکل می‌گویند.

۲۹۹ ۲

هر غیر الف غیر ب است.

هر غیر ب غیر ج است. شکل اول

هر غیر الف غیر ج است. منتهی

۳۰۰ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها،

۲ و ۳) در شکل سوم، حد وسط در هر دو مقدمه باید موضوع باشد.

۴) چون صغرا جزئی است، باید کبرا کلی باشد تا قیاس نتیجه دهد.

۳۰۱ ۲ از نظر ارسطو علل چهارگانه یا درونی‌اند یا بیرونی.

علل درونی علت‌های مادی و صوری‌اند.

علل بیرونی علت‌های فاعلی و غایی‌اند.

۳۰۲ ۲ علت در معنای سوم شکل یا صورتی است که از ماهیت و نوع یک پدیده حکایت می‌کند، این علت را علت صوری گویند.

۳۰۳ ۲ «بدو چیزی به فعل آید»: در این سخن به‌تیمار به علت صوری اشاره می‌کند که از علل درونی هرگونه تغییر و شدن است.

۳۰۴ ۲ در پیدایش جنین انسان پدر و مادر جزء علل اربعه نیستند، چون پیدایش جنین یک تغییر طبیعی است و در آن همه‌ی علل اربعه با مفهوم طبیعت شیء تبیین می‌شوند.

۳۰۵ ۳ ارسطو و پیروانش یک نوع علت فاعلی درونی به عنوان مبدأ حرکت و سکون در خود اجسام در نظر می‌گیرند و آن را طبیعت جسم می‌نامند.

۳۰۶ ۳ صورت و ماده به هم تبدیل نمی‌شوند، بلکه نسبت به هم در نظر گرفته می‌شوند.

۳۰۷ ۲ آرد نسبت به نان، ماده و نسبت به گندم، صورت است.

۳۰۸ ۴ شناخت یادآوری آن چیزی است که در عالم مثل دیده‌ایم، نه آن چه در زندگی آموخته‌ایم.

۲۷۹ ۴ جریان‌های فکری و اجتماعی متفاوت در جهان اسلام، قومیت‌های مختلف را در حاشیه‌ی امت اسلامی به رسمیت می‌شناختند.

۲۸۰ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست،

ج) از دیدگاه منورالفکران غرب‌گرا راه نجات جوامع اسلامی تقلید از فرنگیان بود. د) اصلاح رفتار دولت‌های اسلامی هدفی بود که بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌گرا به دنبال آن بودند.

فلسفه و منطق

۲۸۱ ۳ فیلسوف می‌خواهد جهان را فهم کند؛ یعنی تصویری جامع و صحیح از جهان به دست بیاورد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هدف عارف

۲) هدف متکلم

۳) هدف فیلسوف

۲۸۲ ۳ کلام شیعه با خواجه نصیرالدین طوسی به اوج رسید و بیش‌تر رنگ فلسفی به خود گرفت.

۲۸۳ ۲ مبادی عقلی حکمای مشاء و متکلمان یکسان نیست.

۲۸۴ ۳ چهار جریان فکری در جهان اسلام رشد و نمو یافتند و هر یک به کمال خویش رسیدند و در نهایت در یک نقطه (حکمت صدرایی) در هم مستهلک شدند.

۲۸۵ ۲ حسن و قبح عقلی افعال، یعنی افعال ذاتاً خوب یا بد هستند و خدا هم از آن‌ها تبعیت می‌کند (ذاتی برای ذات علت نمی‌خواهد).

۲۸۶ ۳ در سفر سوم (من الحق الی الخلق بالحق) بحث افعال باری، یعنی صدور موجودات (خلقت) مطرح و تبیین می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) اگر عقل به درستی حرکت نکنند، به نتیجه‌ی خلاف دین منتهی می‌شود.

۲) بحثی از شهود در عقل و دین در فلسفه‌ی ملاصدرا مطرح نیست.

۳) متکلمان وظیفه‌ی عقل را دفاع از حقایق دین می‌دانند.

۲۸۸ ۲ نبوغ و ابتکار ملاصدرا در این است که سه طریق برهان عقلی، شهود قلبی و وحی قرآنی را با هم ترکیب می‌کند و شیوه‌ای یگانه در تحقیق فلسفی به‌وجود می‌آورد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در این گزینه بحثی از معارف دینی نشده است.

۲) فلسفه‌ی ملاصدرا فلسفه‌ای التقاطی نیست که در آن شیوه‌های گوناگون فکری به هم آمیخته شده باشند.

۳) هیچ‌یک از روش‌های مورد استفاده در حکمت صدرایی بر دیگری تقدم ندارد (تنها به این نکته باید توجه کرد که همه‌ی روش‌ها باید با دین منطبق باشند).

۲۹۰ ۲ سفر سوم، من الحق الی الخلق بالحق: در این مرحله سائک به سوی خلق و میان مردم باز می‌گردد، اما این بازگشت به منزله‌ی جدا شدن و دور شدن از ذات حق نیست؛ بلکه او ذات حق را با همه‌چیز و در همه‌چیز می‌بیند.

۲۹۱ ۱ واسطه همان حد وسط است که در مقدمات قیاس حاضر است و در نتیجه حذف می‌شود.

۳۱۸ ۲ ویژگی‌های افراد مبتلا به درماندگی آموخته شده:

- ← به این باور می‌رسند که هیچ کاری از من ساخته نیست.
- ← فرد اطمینان به خود را از دست می‌دهد.
- ← به موجودی بی‌تحرک و خنثی تبدیل می‌شود.
- ← احساس می‌کند کنترل اوضاع از دستش خارج شده است.
- ← کوشش را با پیشرفت مرتبط نمی‌داند.
- ← فکر می‌کند هر کاری انجام دهد، به موفقیت نمی‌رسد.
- ← پیامدهای رفتار را مستقل از خود رفتار می‌داند.

۳۱۹ ۱ اغلب افراد در شکست، دیگران را مقصر می‌دانند و در موفقیت،

خود را عامل پیروزی می‌دانند. اما ← در گزینه‌ی (۱)، فرد خودش را باعث شکست خود می‌داند، زیرا می‌گوید زمان زیادی را به درس خواندن اختصاص نداده است (یعنی اسناد تلاش). در سایر گزینه‌ها، فرد دیگران را عامل شکست خود می‌داند (یعنی اسناد دشواری تکلیف).

۳۲۰ ۲ ادراک کنترل دربرگیرنده‌ی تحت اختیار بودن، مطابق نظر

بودن و توانایی در دور کردن پیامدهای ناگوار است. فقط گزینه‌ی (۲) اشاره به ادراک کنترل دارد، زیرا مطابق با نظر معلم رفتار کردن و اختیار کلاس را برعهده داشتن، نشان‌دهنده‌ی ادراک کنترل معلم بر شرایط محیط است. سایر گزینه‌ها به ادراک کارایی و عدم کارایی فرد اشاره دارند.

توجه: لازم به ذکر است مفاهیم ادراک کارایی و کنترل، بسیار به هم نزدیک بوده و اغلب هر دو آن‌ها با هم یافت می‌شوند، اما در این سؤال نظر کتاب را آورده‌ایم که بین این دو تمایز گذاشته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ادراک عدم کارایی ← احساس نداشتن توانایی لازم
(۳) ادراک کارایی (مطلوب)

(۴) ادراک عدم کارایی ← احساس نداشتن توانایی لازم

(در اغلب موارد احساس کنترل و کارایی جنبه‌ی ذهنی دارد و فرد در ذهن خود می‌پندارد که احساس کنترل و کارایی مناسب ندارد، در حالی که ممکن است در عمل این‌گونه نباشد).

۳۰۹ ۳ نفس بر اثر تربیت می‌تواند از بدن جدا شود و در عالم مثل به تماشای حقایق بنشیند.

۳۱۰ ۱ منطق ارسطو، منطق صوری است، چون صورت‌ها و ساختارهای اندیشه و فکر و ذهن انسان را تحلیل می‌کند.

روان‌شناسی

۳۱۱ ۴ این گزینه نشان‌دهنده‌ی انگیزه‌ی درونی است؛ فرد کاری را که انجام می‌دهد (تمیز کردن خانه) به دلیل لذت در خود تکلیف است، یعنی به دلیل علاقه‌ی شخصی این کار را انجام می‌دهد و به دنبال دریافت پاداش بیرونی نیست. اما سایر گزینه‌ها نشان‌دهنده‌ی انگیزش بیرونی هستند، زیرا افراد به دلیل پاداش و لذت خارجی دست به انجام عملی می‌زنند (شاگرد اول شدن، عضو تیم مدرسه شدن و افزایش حقوق).

۳۱۲ ۳ گاهی افراد برای رفع حالت ناهماهنگی شناختی و احساس آرامش فکری، ارتباط بین دو شناخت متناقض را انکار می‌کنند که این انکار عقلی نیست؛ مانند گزینه‌ی (۳) که در آن فرد به دلیل ورزش نکردن، رابطه‌ی سلامتی و ورزش را انکار می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تغییر رفتار

(۲) تغییر نگرش

(۴) تغییر رفتار

۳۱۳ ۲ اسناد به عواملی نظیر توانایی و استعداد (گزینه‌های (۱) و (۴)) و دشواری تکلیف (گزینه‌ی (۳)) نشان‌دهنده‌ی اسناد به عوامل غیرقابل کنترل هستند. اما در گزینه‌ی (۲) فرد شکست خود را به عدم برنامه‌ریزی مناسب نسبت داده است که قابل کنترل است.

۳۱۴ ۳ جست‌وجوی علت رفتار، در واقع به معنای توجه به عوامل انگیزشی آن رفتار است. عوامل شکل‌دهنده‌ی نگرش متنوع است

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در بررسی چرایی رفتار گاه به عواملی توجه می‌شود که فراتر از نیازهای زیستی و مادی انسان است.
(۴) انسان و حیوان در پاسخ به نیازهای زیستی، عوامل انگیزشی مشترکی دارند.

۳۱۵ ۱ پایدار ← استعداد - توانایی - دشواری تکلیف

درونی ← تلاش - استعداد و توانایی (درونی بودن اسناد استعداد و توانایی در کتاب ذکر نشده است اما این‌ها نیز درونی هستند، زیرا به خصوصیات شخصی و فردی افراد مربوط می‌شوند).

ناپایدار ← تلاش و برنامه‌ریزی (زیرا تحت اختیار افراد است).

۳۱۶ ۳ عوامل شکل‌دهنده‌ی باورهای غلط عبارت‌اند از:

عوامل فردی ← احساس ناامیدی، گزینه‌ی (۱)، احساس ناتوانی (گزینه‌ی (۲) و احساس بی‌ارزشی، گزینه‌ی (۴).

عوامل بیرونی ← تحقیر دیگران، عدم حمایت اجتماعی بنابراین گزینه‌ی (۳) به عوامل اجتماعی و بیرونی ایجاد باورهای غلط اشاره کرده است، یعنی عدم حمایت کشورهای غربی باعث شرایط بد اقتصادی حاضر شده است.

۳۱۷ ۴ نگرش‌ها پس از شکل‌گیری، از ثبات بیش‌تری برخوردار شده و تابع اصل هماهنگی شناختی هستند، یعنی در برابر تغییر مقاومت می‌کنند.